ITÄSUOMALAISTEN FYSIOTERAPIA-ALAN YRITYSNIMIEN RAKENNE JA MERKITYKSET

Vilma Ylisipola
Itä-Suomen yliopisto
Suomen kieli
Pro gradu -tutkielma
Maaliskuu 2019

ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO – UNIVERSITY OF EASTERN FINLAND

Tiedekunta – Faculty	Osasto – School
Filosofinen tiedekunta	Humanistinen osasto

Tekijät – Author
Vilma Ylisipola

Työn nimi – Title
Itäsuomalaisten fysioterapia-alan yritysnimien rakenne ja merkitykset

Pääaine – Main subject	Työn laji – Level		Päivämäärä – Date	Sivumäärä – Number of pages
suomen kieli	Pro gradu -tutkielma	x	22.3.2019	66 s. + 5 liitesivua
	Sivuainetutkielma			
	Kandidaatin tutkielma			
	Aineopintojen tutkielma			

Tiivistelmä – Abstract

Tutkielmassa tarkastellaan itäsuomalaisia fysioterapia-alan ja fysikaalisten hoitolaitosten yritysnimiä, eli tutkielma lukeutuu nimistöntutkimuksen ja erityisesti yritysnimistön tutkimuksen piiriin. Aineistona on käytetty 391:tä yritysnimeä, jotka on kerätty Pohjois-Karjalasta, Pohjois-Savosta ja Etelä-Savosta. Aineisto on kerätty kahden epävirallisen yritysrekisterin (Suomen yritykset- ja Suomen yritysrekisteri -palvelun) avulla ja tarkistettu yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä. Tarkastelun kohteena olevat nimet ovat virallisia patentti- ja rekisterihallitukseen ilmoitettuja yritysnimiä. Aineiston nimiä on tarkasteltu rakenteen ja merkitysten näkökulmasta ja nimenosien erottamisen lähtökohtana on käytetty funktionaalis-semanttista luokittelumallia. Tutkielman tuloksia on verrattu aikaisempiin yritysnimistöstä tehtyihin tutkimuksiin. Tarkoituksena on myös ollut selvittää, mitä tietoa yrittäjät ovat halunneet välittää yrityksiensä identiteetistä yritysnimien avulla. Tutkielman lopussa Suomen yritysrekisteri -palvelun avulla kerättyä ja yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä tarkistettua aineistoa (279 yritysnimeä) on verrattu palvelun epävirallisiin yritysnimiin, jotka yrittäjät ovat voineet ilmoittaa haluamallaan tavalla.

Kolme yleisintä yksilöivän nimenosan elementtiä ovat henkilönnimet, paikannimet ja erilaiset tekosanat. Yritysnimien yksilöintiin on voitu käyttää vakiintuneita appellatiiveja tai kirjainlyhenteitä. Tyypillinen itäsuomalainen fysioterapia-alan yritysnimi sisältää toiminnanharjoittajaan viittaavan tai palveluita kuvaavan elementin ja henkilön- etu ja sukunimen (*Fysioterapeutti Anne Holopainen, Fysioterapia Pulmu Jaakkonen*). Tyypillinen paikannimien sisältävä nimi sisältää palveluihin viittaavan ilmauksen ja yritysmuodon tunnuksen (*Kaavin fysioterapia Oy*). Yksilöivän tekosanan sisältävä nimi koostuu yleensä vain yksilöivästä osasta ja yritysmuodon tunnuksesta. Tekosanoissa yhdistellään yleensä mukakielisiä elementtejä ja suomen kieltä (*FysioSatama Oy*). *Fysio*-elementtiä on alettu hyödyntää aineiston nimissä 1980-luvulta lähtien, ja sen käyttö on yleistynyt 2010-luvulle tultaessa.

Fysioterapia-alan yritysnimissä yksilöivien henkilönnimien osuus on pienempi kuin aikaisemmin tutkituissa itäsuomalaisissa kampaamoalan yritysnimissä, ja paikannimien ja tekosanojen käyttäminen yksilöinnissä on ollut yleisempää. Kampaamoalalla ja ravintola-alalla erilaisten yksilöivien appellatiivien käyttäminen nimissä on ollut yleistä. Fysioterapia-alan yritysnimissä appellatiiveja on käytetty vähemmän, ja alan yritysnimissä käytetään vähemmän leikitteleviä ja affektiivisia ilmauksia. Eteläsuomalaiseen yritysnimistöön verrattuna itäsuomalaiset fysioterapia-alan yritysnimet sisältävät vähemmän englanninkielistä sanastoa ja sisältävät useammin liikeideaa ilmaisevan osan. Nimet ovat yleensä kokonaan suomenkielisiä, tai niissä on yhdistelty suomen kieltä ja mukakielisiä elementtejä. Paikallisuuteen viittaava elementti korostaa yrityksen pyrkimystä integroitua tiettyyn alueeseen, ja elementit ovat yleensä kuntien tai kaupunkien nimiä. Yhdessä toimintapaikkaan viittaavien ilmausten kanssa paikallisuutta ilmaisevat elementit voivat luoda mielikuvaa yrityksen virallisuudesta ja ammattimaisuudesta. Myös ammattinimikkeen sisältävien elementtien avulla voidaan korostaa asiantuntijuutta. Aineiston nimien leikittelevät ilmaukset liittyvät yleensä terveyteen ja esimerkiksi yrityksen palvelujen tulokseen. Tutkielman perusteella toimialalla vaikuttaa vahvasti yritysnimien muodostukseen.

Avainsanat – Keywords
yritysnimet, fysioterapia-alan yritysnimet, kielellinen alkuperä

ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO – UNIVERSITY OF EASTERN FINLAND

Tiedekunta – Faculty Philosophical Faculty	**Osasto – School** School of Humanities

Tekijät – Author
Vilma Ylisipola

Työn nimi – Title
Structure and semantics of physiotherapy companies' names in Eastern-Finland

Pääaine – Main subject	**Työn laji – Level**		**Päivämäärä – Date**	**Sivumäärä – Number of pages**
Finnish language	Pro gradu -tutkielma	x	**22.3.2019**	**66 pp. + 5 attachment pages**
	Sivuainetutkielma			
	Kandidaatin tutkielma			
	Aineopintojen tutkielma			

Tiivistelmä – Abstract

The study focuses on names of physiotherapy companies in Eastern-Finland and the theoretical framework of the study is based on onomastics and on company name research. The research material consists of 391 names which belong to companies in North Karelia, North Savo and South Savo. The research material has been gathered from two different unofficial name registers, Suomen yrityrekisteri and Suomen yritykset. All the names are verified from the official company name register, so all of them are official company names from Finnish Patent and Registration Office. The names have been analyzed from semantic and structural point of view and name parts have been separated with functional-semantic analysis. The results have been compared to previous studies in Finnish company names. The study also classifies what kind of meanings entrepreneurs want to disseminate from their companies' identities with company names. At the end of the study there is also comparison between the official names and the names that entrepreneurs have voluntary apprised to register Suomen yritysrekisteri. There are 279 names that are being compared.

Three most typical ways to individualize company names of physiotherapy businesses are personal names, place names and elements that have no lexical meaning in real languages. There are also individualizing elements that are part of common Finnish lexicon and elements that are abbreviations of letters. With personal names there is usually a name part that references to entrepreneur's title or expresses the business idea and services that the company provides. These are also the most typical name types of physiotherapy companies in Eastern-Finland (*Fysioterapeutti Anne Holopainen, Fysioterapia Pulmu Jaakkonen*). Typical name that contains place name has the name part that expresses the services of the company and the name part that expresses the business form. (*Kaavin fysioterapia Oy*). If individualizing part contains elements that are not from any real language, these elements are usually combined with elements of Finnish language. With the individualizing part there is usually only the part that expresses the business form (*FysioSatama Oy*). *Fysio*-element has occurred in the names at 1980's and has grown to be more popular element in the names over the decades.

When compared to study that has focused on Eastern-Finnish hairdressers' company names, the names of Eastern-Finnish physiotherapy companies have fewer individualizing personal names. Also, place names and elements that are not any real language are used more often. Hairdressers' and restaurants' company names have more individualizing expressions that belong to common Finnish lexicon than physiotherapy companies' names have. Physiotherapy companies' names do not have as much wordplays and tend to have more neutral tone. When compared to Southern-Finnish company names, Eastern-Finnish names have fewer elements from English language and have more often the name part that expresses business idea. The names of physiotherapy companies are usually fully combined from elements of Finnish language or there are mixed elements from Finnish language and elements that are not any real language. Elements that express locality emphasizes companies' intentions to integrate to a specific area and the elements usually refer to towns or municipalities. When combined with an element that refers to frames where company operates, names can disseminate meanings of expertise. Expertise can also be disseminated with name parts that refer to titles of the entrepreneur. There can also be some playful elements that are related to health or wellbeing. It can be concluded that field of industry affects to the elements that are used in company names.

Avainsanat – Keywords
company names research, names of physiotherapy companies, linguistic origin

SISÄLLYS

1 JOHDANTO 1
1.1 Tutkimuksen aihe ja tavoitteet 1
1.2 Aineisto, menetelmä ja keskeisimmät käsitteet 2
1.3 Toiminimilaki ja nimiohjeet 4
1.4 Fysikaalisen hoidon historia 6
2 YRITYSNIMISTÖN TUTKIMUS 8
2.1 Yritysnimistön tutkimuksen näkökulmia 8
2.2 Merkitysten rakentuminen 11
2.3 Funktionaalis-semanttinen luokittelumalli 12
3 AINEISTON NIMIEN SANASTO JA RAKENNE 14
3.1 Yritysmuotojen jakautuminen aineistossa 14
3.2 Liikeidean sisällön ja kehyksien ilmaisemisen 15
3.3 Henkilönnimi tai paikannimi yksilöivänä osana 19
3.4 Yksilöivät tekosanat 24
3.5 Muut yksilöivät osat 27
3.6 Täydennyksenä toimivat elementit 31
4 KIELELLINEN ALKUPERÄ JA MUKAKIELISYYS 32
4.1 Yksikieliset nimet 32
4.2 Sekakieliset nimet 34
4.3 *Fysio*-elementin yleistyminen aineiston nimissä 37
5 NIMET YRITYKSEN IDENTITEETIN VÄLITTÄJINÄ 41
5.1 Yrityksen identiteetin ja nimen suhde 41
5.2 Paikallisuus ja alueellisen identiteetin merkitys 42
5.3 Asiantuntijuuden korostuminen 47
5.4 Terveyteen liittyvät leikittelevät ilmaukset 48
5.5 Huomiota herättävä oikeinkirjoitus 51
5.6 Epäviralliset yritysnimet 53
6 LOPUKSI 58
LÄHTEET 64
LIITE Aineisto

1 JOHDANTO

1.1 Tutkimuksen aihe ja tavoitteet

Käsittelen pro gradu -tutkielmassani Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan fysikaalisten hoitolaitosten ja fysioterapia-alan yritysnimiä. Fysikaalisessa hoitolaitoksessa tarjotaan asiakkaille erilaisia fysioterapiapalveluja. Kielitoimiston sanakirjassa (KS) *fysioterapia* määritellään fysikaalisen hoidon, harjoittelun ja ohjauksen avulla annettavaksi liikkumis- ja toimintakykyä ylläpitäväksi hoidoksi. Aihe tutkimukselle valikoitui ohjaajan avustuksella sen perusteella, että olen itse kiinnostunut nimistöntutkimuksesta, ja fysikaalisten hoitolaitosten nimiä ei ole aikaisemmin tiettävästi tutkittu. Yrittäjät voivat itse hyötyä yritysnimistöä koskevasta tutkimuksesta nimetessään uusia yrityksiä: saadessaan tietoa siitä, millaisia fysikaalisten hoitolaitosten nimet ovat, yrittäjät voivat keksiä omalle yritykselleen kaavasta poikkeavan nimen, ja näin yritykset voivat jäädä paremmin asiakaskunnan mieleen. Tutustumalla fysikaalisten hoitolaitosten nimiin saadaan myös lisää tietoa yritysnimistöstä, mikä voi osaltaan hyödyttää tulevaa tutkimusta.

Tutkielmani lukeutuu nimistöntutkimuksen ja erityisesti yritysnimistön tutkimuksen piiriin, ja tarkastelen nimiä semantiikan ja rakenteen näkökulmasta. Tarkastelen, millaisista rakenteellisista ja semanttisista osista fysikaalisen hoitolaitoksen nimi prototyyppisesti rakentuu ja mitä kieliä nimissä suositaan. Fysikaalinen hoitolaitos myy terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä palveluita, joten tutkin, kuinka monimuotoisesti tämä näkyy nimien sanastossa. Pyrin selvittämään, millaisia merkityksiä yrittäjät nimien kautta haluavat välittää, eli mitä yrittäjät erityisesti yrityksensä identiteetistä haluavat korostaa asiakkailleen. Vertaan tutkielmani tuloksia myös aikaisempiin yritysnimistön tutkimuksiin. Tutkimuskysymykseni ovat seuraavat:

1. Millainen on prototyyppinen fysikaalisen hoitolaitoksen nimi?
2. Esiintyykö nimissä hyvinvoinnin palveluihin liittyvää sanastoa, ja jos esiintyy, millaisia niihin liittyviä ilmauksia käytetään?
3. Mitä kieliä aineiston nimissä suositaan?
4. Mitä yrityksen identiteetistä nimien kautta välittyy?
5. Kuinka aineistoni eroaa aikaisemmin tutkitusta yritysnimistöstä?

1.2 Aineisto, menetelmä ja keskeisimmät käsitteet

Aineistoni koostuu 391:sta Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon ja Etelä-Savon fysikaalisen hoitolaitoksen virallisesta nimestä. Olen kerännyt osan aineistostani alun perin Suomen yritysrekisteri -nettisivustolta keväällä 2017, mutta olen syksyllä 2018 tarkistanut nimet yritys- ja yhteisötietojärjestelmän tietokannasta yritystunnuksen avulla havaitessani, että Suomen yritysrekisteriin ilmoitetut nimet ovat voineet olla erilaisia kuin yritys- ja yhteisötietojärjestelmän patentti- ja rekisterihallitukselta saamat viralliset nimet. Aineistoni laajuus perustui aluksi Suomen yritysrekisteri -sivustolle ilmoitettujen yritysten määrään. Osa yrittäjistä ei ollut välttämättä ilmoittanut vapaaehtoiseen maksulliseen tietojärjestelmään yrityksensä tietoja, joten huomasin, ettei tutkielmani aineisto kattanut kaikkia alueiden fysikaalisten hoitolaitosten nimiä.

Päädyin valitsemaan Suomen yritysrekisteri -palvelun aineiston keruun välineeksi sen perusteella, että yritysnimiä oli mahdollista hakea toimialoittain. Esimerkiksi patentti- ja rekisterihallituksen Virre-palvelussa tai yritys- ja yhteisötietojärjestelmän yrityshaussa ei ole mahdollista rajata tuloksia koskemaan tiettyä toimialaa. Tiedustelin kaupparekisterin neuvontapalvelusta mahdollisuutta saada käsittelemieni alueiden fysikaalisten hoitolaitosten ja fysioterapiapalveluja tarjoavien yritysten nimet, mutta kaupparekisteristäkään ei ollut mahdollisuutta toimittaa tietoja toimialoittain.

Vielä helmikuussa 2018 täydensin aineistoani toisesta epävirallisesta yritysrekisteristä, Suomen yritykset -palvelusta. Suomen yritykset -palvelu kerää tietoja erilaisista lähteistä, kuten tilastokeskuksesta ja väestörekisteristä. Aineistoni laajentui 112 nimellä, jotka tarkistin jälleen yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä. Uusimmat nimet ovat vuodelta 2018, joten koen että täydennyksen jälkeen aineistoni on vielä ajankohtaisempi. Alueilla saattaa silti toimia fysioterapia-alan yrityksiä, jotka eivät ole päätyneet aineistonkeruuseen käyttämiini rekistereihin. Yrityksissä tarjotaan hyvin monimuotoisia palveluja, joten yritys- yhteisötietojärjestelmään päätoimialaksi on saatettu ilmoittaa muut terveyspalvelut tai kauneudenhoitopalvelut. Tällaisissa tapauksissa Suomen yritykset -palvelu ei näytä välttämättä yritystä fysikaalisten hoitolaitosten tai fysioterapiahoitoja tarjoavin yritysten yhteydessä.

Joissakin tapauksissa yrityksillä ei ole ollut virallista toiminimeä. Toiminimi ei ole pakollinen tieto yksityisille elinkeinonharjoittajille yritys- ja yhteisötietojärjestelmässä, ja jos toiminimeä ei ole, järjestelmässä näytetään toiminnanharjoittajan nimi (YTJ). Olen tällaisissa tapauksissa katsonut pelkän henkilönnimen kuitenkin yritysnimeksi, jos se on yritystietojärjestelmässä kirjattu toiminimeksi. Joidenkin nimien tapauksessa en ole välttämättä löytänyt tietoja yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä, ja olen jättänyt tällaiset nimet käsittelemättä. Suomen yritysrekisteri -palveluun ei ole välttämättä päivitetty aina yrityksen ajankohtaista nimeä. Suomen

yritykset -palvelunkaan nimi ei ole aina välttämättä ollut yrityksen uusin rekisteröity nimi. Olen tällaisissa tapauksissa aina merkinnyt yrityksen uusimman, yhteisö- ja yritystietojärjestelmään rekisteröidyn nimen aineistooni ja tutkinut niitä nimiä, jotka yrityksillä on ollut käytössään viimeisimmäksi.

Varsinainen aineistoni koostuu siis 391 virallisesta, yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä tarkistetusta nimestä, jotka olen kerännyt kahden eri yritysrekisterin kautta. Tutkielmani lopussa olen vertaillut Suomen yritysrekisteristä poimittuja yritysnimiä niiden virallisiin yritys- ja yhteisötietojärjestelmässä esiintyviin nimiin. Näitä vertailtavia nimiä on yhteensä 279. Suomen yritysrekisteriin ilmoitetut nimet ovat yrittäjien itsensä ilmoittamia, eikä palvelu esimerkiksi kerää tietoa verkosta ja yhdistele sitä yritysrekisteriksi. Suomen yritysrekisteristä nimet näyttäytyvät tiedon hakijoille esimerkiksi toimialan tai paikkakunnan perusteella järjesteltyinä aakkostettuina nimilistoina. Yritysnimiä klikkaamalla avautuu lisätietoa yrityksestä. Rekisteri tarjoaa erihintaisia palveluita, joiden arvon perusteella yrittäjät saavat ilmoittaa eri määrän informaatiota yrityksestään. Kaikista edullisimpaan rekisteriin kuuluvat tiedot ovat nimi, osoite, puhelinnumero ja matkapuhelinnumero, telekopionumero, palvelunumero, toimiala, alue, hakusanat, nettisivulinkki, sähköpostilinkki, yleiskuvaus yrityksestä ja karttapalvelulinkki. (Suomen yritysrekisteri.) Suomen yritysrekisteriin ilmoitetut nimet voivat erota virallisista yritys- ja yhteisötietojärjestelmään ilmoitetuista nimistä, joten haluan tarkastella, ovatko yrittäjät korostaneet jotakin tiettyä yrityksensä piirrettä nimessä, jonka he ovat ilmoittaneet kyseiseen rekisteriin.

Olen analysoinut aineistoni nimenosat ja eritellyt aluksi Excel-ohjelman avulla, millaisia elementtejä fysikaalisten hoitolaitosten nimet sisältävät. Nimenosien erottamiseen olen käyttänyt Sjöblomin (2006a: 150) kehittämää funktionaalis-semanttista luokittelumallia, jossa nimenosan merkityksen nähdään rakentuvan siitä, millaisessa asemassa erilaisia elementtejä nimessä käytetään ja millaista tietoa niillä pyritään viestimään asiakkaille. Kuitenkin erilaiset muotoon ja rakenteeseen, jopa oikeinkirjoitukseen, liittyvät seikat voivat vaikuttaa yritysnimien osien tulkintaan.

Yritysnimistön tutkimuksessa keskeinen käsite on **yritysnimi**, jolla tarkoitetaan yksilöivää, tiettyyn yritykseen viittaavaa ilmausta, joka erottaa yrityksen muista alalla toimivista yrityksistä. Lakiteksteissä yritysnimiä kutsutaan toiminimiksi. **Toiminimellä** voidaan tarkoittaa myös yksityisen elinkeinonharjoittajan yritysmuotoa (Sjöblom 2006a: 24; 2016: 454). Tässä tutkielmassa käytän toiminimeä tarkoittaessani yksityisen elinkeinonharjoittajan yritysmuotoa, esimerkiksi aineistoni yrityksistä yli puolet on yritysmuodoltaan toiminimiä. Toinen tärkeä käsite tutkielmassani on **nimenosa**. Yritysnimissä nimenosat voidaan erottaa nimestä sen perusteella, millaisessa tehtävässä ne toimivat kokonaisuuden kannalta: eri osat ilmaisevat eri asioita

kielenulkoisesta todellisuudesta tai toimivat esimerkiksi yksilöivässä tehtävässä (Sjöblom 2006a: 150). Nimen **elementeillä** taas tarkoitetaan esimerkiksi erilaisia sanoja, päätteitä tai morfeemeja, joita nimessä ilmenee (Kiviniemi, Pitkänen & Zilliacus 1974: 35). Elementillä tarkoitan tässä tutkielmassa erilaisia sanoja ja sanojen lyhennettyjä ja epäitsenäisiä muotoja, joita nimissä esiintyy. Käytän luvussa 5 termejä **epävirallinen** ja **virallinen yritysnimi**. Esimerkiksi kaupunkinimistön tutkimuksessa virallisiksi nimiksi on katsottu kaavoissa esiintyvät kadunnimet. Epävirallisina niminä on taas pidetty kielenkäyttäjien keskuudessa esiintyviä erilaisia nimivariantteja. (Ainiala 2005: 12–13.) Virallisilla nimillä tarkoitan patentti- ja rekisterihallitukseen ja näin yritys- ja yhteisötietojärjestelmään kirjattuja nimiä ja epävirallisilla yritysnimillä vapaaehtoiseen palveluun yrittäjien itse ilmoittamia nimivariantteja.

1.3 Toiminimilaki ja nimiohjeet

Yritysnimistöä tutkittaessa on otettava huomioon yritysnimiin liittyvä lainsäädäntö. Käsittelen tässä alaluvussa oman tutkielmani kannalta huomioonotettavia lainopillisia seikkoja, jotka saattavat vaikuttaa esimerkiksi nimenosien määrään. Nimiin liittyvät säädökset voivat vaikuttaa myös nimien sisältöön, koska nimien on oltava tarpeeksi yksilöiviä. Lainsäädännössä yritysnimestä käytetään termiä toiminimi. Toiminimestä on säädetty laissa seuraavasti: ”Toiminimellä tarkoitetaan nimeä, jota elinkeinonharjoittaja käyttää toiminnassaan. Kaupparekisteriin merkitty elinkeinonharjoittaja saa harjoittaa osaa toiminnastaan erityisellä nimellä (aputoiminimi).” (Toiminimilaki § 1.) Oman aineistoni nimissä varsinaisena toiminimenä esiintyy esimerkiksi *Jussin Hoito ja Huolto Ky,* ja yritys- ja yhteisötietojärjestelmässä saman yrityksen aputoiminiminä mainitaan *Fysikaalinen Hoitolaitos Kunttari* sekä *Fysikaalinen Hoitola Kuntokellari.*

Aputoiminimellä yritys saa harjoittaa tiettyä osa-aluetta toiminnastaan, mutta ei koko yrityksen toimialaa. Patentti- ja rekisterihallituksen sivuilla aputoiminimen ja virallisen toiminimen suhteesta on annettu seuraavanlainen esimerkki: ”Ramux Oy:n toimiala käsittää rakennustoiminnan, teknokemiallisten tuotteiden myynnin ja autonvuokrauksen. Aputoiminimellä "Pesuaine-Pepe" yritys harjoittaa teknokemiallisten tuotteiden myyntiä ja aputoiminimellä "Autoilija-Arska" autonvuokrausta.” Toiminimellä voi olla rinnakkaistoiminimiä, jotka ovat erikielisiä. Patentti- ja rekisterihallituksen sivuilla on seuraavanlainen esimerkki rinnakkaistoiminimistä: ”Varsinainen toiminimi on "Kuluttajatuotteet ABC Oy", ja sen englanninkielinen rinnakkaistoiminimi on "Consumer Products ABC Ltd" ja ruotsinkielinen "Konsumentprodukter ABC Ab". ” (PRH.)

Toiminimiin liittyvä lainsäädäntö koskee myös aputoiminimeä. Kun rekisteröityyn nimeen saadaan yksinoikeus, toinen elinkeinonharjoittaja ei saa käyttää kyseessä olevaan toiminimeen helposti sekoittuvaa toiminimeä Suomessa paitsi todistettaessa, ettei elinkeinon harjoittajalle voi koitua siitä vahinkoa. Yksinoikeus toiminimeen saadaan rekisteröimällä tai vakiinnuttamalla toiminimi. Jos toiminimi katsotaan vakiintuneeksi, ei toinen elinkeinonharjoittaja saa käyttää alueella toiminimeä, joka voisi sekoittua vakiintuneeseen toiminimeen. Toiminimien sekoitettavuuteen voi vedota yleensä vain, jos samanlaisilla nimillä toimivat yritykset harjoittaisivat samankaltaista toimintaa. (Toiminimilaki § 2–3, 5.)

Toiminimilaissa on myös säädetty toiminimen yksilöivyydestä: ”Toiminimen tulee yksilöidä haltijansa yritys. Toiminimen yksilöivyyttä arvosteltaessa on kiinnitettävä huomiota kaikkiin ilmeneviin asianhaaroihin. Toiminimeä, joka ilmaisee vain toiminnan laadun taikka tarjottavan tavaran tai palvelun yleisen nimityksen tahi yksistään sisältää yleisesti käytetyn paikannimen tai muun sellaisen nimen, voidaan pitää yksilöivänä ainoastaan, milloin se on vakiintunut. Yksilöivyyttä lisääväksi tekijäksi ei ole katsottava sellaista toiminimen osaa, joka ilmaisee ainoastaan yritysmuodon”. Toiminimi ei saa myöskään olla hyvän tavan eikä yleisen järjestyksen vastainen, eikä se saa johtaa kuluttajia harhaan (Toiminimilaki § 8–9).

Toiminimilaissa on säädetty yritysmuodon ilmaisevasta nimenosasta. Toiminimessä sekä rinnakkaistoiminimessä on esiinnyttävä yritysmuodon tunnus tarvittaessa, mutta aputoiminimessä sitä ei saa ilmaista. Osakeyhtiön nimissä on esiinnyttävä tunnus ”*osakeyhtiö*” tai ”*oy*”. Julkisen osakeyhtiön tunnuksena on ”*julkinen osakeyhtiö*” tai ”*oyj*”. Kommandiittiyhtiön nimissä on ilmettävä tunnus ”*kommandiittiyhtiö*” tai ”*ky*”, eikä kommandiittiyhtiö saa ottaa äänettömän yhtiömiehen nimeä. Avoimen yhtiön kohdalla yhtiömiesten sukunimet hyväksytään avoimen yhtiön tunnukseksi, jolloin tunnusta ”*avoin yhtiö*” tai ”*ay*” ei tarvitse lisätä nimeen. Osuuskunnan nimessä mainitaan tunnus ”*osuus*” tai ”*osk*”, eikä nimessä saa esiintyä henkilönnimeä. Yksityinen elinkeinonharjoittaja ei saa käyttää yrityksensä nimessä kenenkään muun nimeä kuin omaansa, eikä nimessä tarvitse ilmoittaa yritysmuodon tunnusta, mutta usein käytetään tunnuksia ”*Tmi*” tai ”*Toiminimi*”. (Toiminimilaki § 7; PRH.)

Patentti- ja rekisterihallituksen sivuilla mainitaan, että yritysnimet voidaan muodostaa hyvin monella tavalla. Yleiseksi nimenmuodostuksen tavaksi esitetään malli, jossa paikkakunnan nimi ja yrityksen harjoittama toiminta yhdistetään. Mahdollisina nimenmuodostustapoina esitetään oman nimen ja täysin keksittyjen sekä tuttujen sanojen yhdisteleminen. Tärkeänä kriteerinä pidetään myös keksinnöllisyyttä: erikoinen ja huomiota herättävä nimi todennäköisemmin katsotaan yksilöiväksi ja jää paremmin asiakkaiden mieleen. Ilmoittajan vastuulle jää esimerkiksi se, vastaako nimi oikeinkirjoitukseltaan suomen kielen oikeinkirjoituksen normeja.

Yrittäjiä kannustetaan perehtymään yritysten nimien oikeinkirjoitusohjeisiin Kielitoimiston ohjepankki -sivustolla. (PRH.)

1.4 Fysikaalisen hoidon historia

Antiikin Kreikassa voimistelua ja hierontaa käytettiin sairaiden hoitomuotona, ja kreikkalaisten lääkäreiden vaikutus ulottui myös Roomaan. Antiikin Kreikan lääkäreiden opit vaikuttivat fysikaalisen hoidon säilymiseen keskiajalla. Anatomian tietämystä alettiin arvostaa Euroopassa 1300-luvulla, mutta vasta 1500-luvulla fysikaalisten hoitomuotojen parissa työskenteleminen yleistyi erityisesti lääkäreiden keskuudessa. Saksassa kiinnostuttiin fysikaalisesta hoidosta ja sen kehittämisestä 1700-luvulla, ja vuonna 1708 ilmestyi Friedrich Hoffmannin teos *Dissertationes physico-medicae,* joka on vaikuttanut hoitomuodon kehittymiseen esimerkiksi Englannissa, Ranskassa ja Saksassa. (Löfman 1993: 9–10,12–13.) Ruotsissa 1800-luvun alussa Henrik Lingen kehitti terapiaan keskittyvän fysikaalisen hoidon muodon ja perusti voimisteluun keskittyvän oppilaitoksen Tukholmaan. Lingin oppilaat jatkoivat terapiamuodon kehittämistä hänen kuolemansa jälkeen. Nykyaikaisen fysikaalisen hoidon voidaankin nähdä kehittyneen juuri Lingin ja hänen oppilaidensa vaikutuksesta ja levinneen lopulta Ruotsista muihin Euroopan maihin. Fysikaalista hoitoa käytettiin alun perin hoitamaan monipuolisesti erilaisia sairauksia, mutta sen päätarkoituksena oli kuitenkin liikunta- ja tukielimiin liittyvien vaivojen hoito. (Mälkiä 2010: 61.)

Suomessa fysikaalisen hoidon ja lääkintävoimistelun kehittymistä edisti W. L. Bergholm, jonka aloitteesta ensimmäiset voimistelunopettajankoulutukset aloitettiin Helsingissä 1882, mutta itse lääkintävoimistelu oli kuitenkin vielä vapaaehtoisesti valittava aine. Lääkintävoimistelun ja voimistelunopettajan koulutuslinjat yhdistettiin 1900-luvun alussa, ja vuonna 1929 lääkintävoimistelijoiden koulutus aloitettiin omalla linjallaan. Vuonna 1887 fysikaalisen hoidon tarjoamisesta tuli laillinen ammatti Suomessa, ja sitä kehitettiin omana lääketieteestä erillisenä tieteenalana. (Löfman 1993: 14–15.) Fysikaalinen hoito alettiin nähdä 1900-luvun aikana lääketieteen piiriin kuuluvana sairaaloissa tapahtuvana hoitotyönä, ja aikaisemmin miesvaltaiselle alalle hakeutui vuosikymmenten kuluessa runsaasti naisia. Koulutus siirtyikin voimistelulaitoksista sairaaloihin 1953. (Mälkiä 2010: 61–62.)

Lääkintävoimistelu ja *fysioterapia* ovat vakiintuneet termeiksi vuonna 1943 alan ammattiyhdistyksen perustamisen myötä. 1960-luvulla fysikaalista hoitoa tarjottiin yksityisissä yrityksissä runsaasti. Osassa laitoksista palveluita tarjosivat lääkintävoimistelijat, ja toisissa fysikaalista hoitoa tarjosivat erilaiset hierojat, lääkärit ja luontaishoitajat: palvelut olivat siis

yksityisellä sektorilla hyvin vaihtelevia. Alan yksityisten yritysten määrän kasvuun vaikutti sairaaloissa toimivien hoitajien huono palkkaus, joka kannusti ammatinharjoittajia perustamaan yksityisiä hoitolaitoksia toimeentulon parantamiseksi. (Löfman 1993: 109–111.) Fysioterapia-alan ammattiyhdistystä kutsuttiin alun perin nimellä *Suomen lääkintävoimistelijain yhdistys,* ja ammattiliiton nimenä toimi *Suomen lääkintävoimistelijaliitto* 1960-luvulta lähtien. Ammattiliiton nimi on vaihtunut *Suomen fysioterapeuttiliitoksi* vuonna 1992, ja 2000-luvulla nimeksi on muuttunut *Suomen Fysioterapeutit – Finlands Fysioterapeuter ry*. Myös lääkintävoimistelijan tutkintonimike on vaihtunut 1993 fysioterapeutiksi, ja ammattinimikkeenä *fysioterapeutti* on korvannut *lääkintävoimistelijan* vuonna 1994. Nykyisin Suomessa fysioterapeuteilta vaaditaan alempi korkeakoulututkinto, ja heitä koulutetaan ammattikorkeakouluissa. Tutkinnon laajuus on 210 opintopistettä ja suorittaminen kestää noin kolme ja puoli vuotta. (Suomen fysioterapialiiton verkkosivut.) Suomen Kansaneläkelaitos voi korvata erilaisia fysioterapia- ja lymfaterapiapalveluja asiakkaille, jos ne ovat tarpeellisia ja ne annetaan lääkärin määräyksestä (Kelan verkkosivut).

Fysioterapia-alan hoitojen nykyisenä tavoitteena on ihmisten liikuntakyvyn ylläpito sekä liikuntaelimiin liittyvien sairauksien hoito erityisesti niillä, joilla on liikuntarajoitteita. Alan erilaisiin liikuntamuotoihin keskittyvän ja kuntoilulla parantavan luonteen vuoksi *fysioterapiaa* on kutsuttu esimerkiksi Saksassa nimellä *krankengymnastic*, Ranskassa *kinesitherapie*, Ruotsissa *sjukgymnastic.* Suomessa aikaisemmin ala on tunnettu *lääkintävoimisteluna.* (Mälkiä 2010: 62.) Fysioterapia-alan yritykset voivat tarjota runsaan määrän erilaisia hoitoja. Esimerkiksi yhden yrityksen tuottamia palveluja voivat olla perinteinen fysioterapia, OMT-fysioterapia, jalkaterapia, hieronta, urheiluhieronta, allasterapia ja erityisliikunnan ohjauspalvelut (FysioSatama-verkkosivut).

2 YRITYSNIMISTÖN TUTKIMUS

2.1 Yritysnimistön tutkimuksen näkökulmia

Kaupalliset nimet ovat vakiintuneet nimistöntutkimuksen kohteeksi Saksassa jo 1970-luvulla, minkä jälkeen yritysnimiä on tutkittu myös Pohjoismaissa. Suomenkielisiä yritysnimiä on tarkasteltu muutamissa opinnäytetöissä jo 1980- ja 1990-luvuilla. 2000-luvun alussa on myös ilmestynyt väitöskirjatutkimus (Sjöblom 2006a) eteläsuomalaisten yritysnimien rakenteesta ja merkityksistä. Yritysnimiä on voitu tutkia monista erilaisista näkökulmista: tutkimuksessa voidaan tarkastella nimien leksikaalisia osia, kielellistä rakennetta kuten nimien fonologiaa, morfologiaa, syntaksia, semantiikka ja nimien oikeinkirjoitusta. Tutkimuksessa on yleensä korostunut juuri leksikaalisten osien tarkastelu, jossa osat on luokiteltu semanttisten ominaisuuksien mukaan erilaisiin ryhmiin (Sjöblom 2006a: 16; 2016: 458).

Eteläsuomalaista yritysnimistöä on tutkittu laajasta, 3700 nimestä koostuvasta aineistosta, joka on kerätty Turusta ja Helsingistä. Aineiston yritykset ovat olleet yritysmuodoltaan sekä osakeyhtiöitä että yksityisiä elinkeinonharjoittajia ja yritysnimet ovat kuuluneet monien eri toimialojen yrityksille. Tarkastelun ulkopuolelle on kuitenkin jätetty asunto-osakeyhtiöiden nimet sekä yksityisten elinkeinonharjoittajien yritysnimet, jotka ovat koostuneet pelkästä henkilönnimestä tai henkilönnimestä ja ammattinimikkeestä. Tutkimuksen kohteena ovat olleet nimien rakenteelliset ominaisuudet, semantiikka, oikeinkirjoitus ja kielellinen alkuperä. (Sjöblom 2006a: 19–22.) Rakenteen ja semantiikan osalta yritysnimistä on tunnistettu neljä erilaista osaa. Nimenosat on pyritty hahmottamaan myös kokonaisuuden kannalta, ja tyypillisen yritysnimen on havaittu koostuvan pelkästään yksilöivästä osasta tai sen lisäksi yritysmuodon tunnuksesta. Toisen selkeästi erottuvan ryhmän ovat muodostaneet nimet, jotka koostuvat yksilöivästä sekä liikeideaa ilmaisevasta osasta ja mahdollisesti yritysmuodon tunnuksesta. Oikeinkirjoituksen osalta yritysnimissä on huomattu esiintyvän paljon normien rikkomista: nimissä pyritään herättämään sen avulla huomiota, tai taustalla voi olla vain puutteellinen tieto oikeinkirjoitusnormeista. (Mts. 150, 192–193, 108.)

Yritysnimien semanttista sisältöä on voitu lähestyä myös muilla tavoilla, ja esimerkiksi leipomoiden ja konditorioiden nimiä on luokiteltu niin, että analyysin lähtökohtana on ollut erilaisten elementtien erottaminen. Yritysnimen elementtien on voitu nähdä viittaavan esimerkiksi tekijään, tuotteeseen tai tekopaikkaan. Tarkoituksena on ollut siis luokitella, millaisiin seikkoihin nimien leksikaaliset elementit viittaavat. (Korppinen 2005: 17.) Käsityöliikkeiden nimiä käsittelevässä pro gradu -tutkielmassa (Lämsä 2013) on lähestytty yritysnimien rakentumista ja semantiikkaa erityisesti siitä näkökulmasta, millaiset erilaiset erisnimet ja sanat

esiintyvät nimissä yhdessä. Erilaisia yhdistelmiä ovat olleet esimerkiksi henkilönnimet toimintapaikkoihin viittaavien elementtien kanssa tai tuotteisiin viittaavien sanojen kanssa. Paikannimien on havaittu esiintyvän sekä toimintapaikkoihin viittaavien että tuotteisiin viittaavien sanojen kanssa. (Lämsä 2013: 22–23.)

Ikäihmisten avo- ja laitoshoitoyksiköiden nimistä tehdyssä pro gradu -tutkielmassa (Pohjanvirta 2010) on tarkasteltu sekä julkisten että yksityisten palveluntarjoajien yritysnimiä, ja aineiston yritysnimet on kerätty eri puolilta Suomea. Yksityisyritysten nimien aineisto on koostunut sekä virallisista toiminimistä että aputoiminimistä. Tutkielmassa yksityisten ja julkisen puolen yritysnimet on käsitelty erikseen rakenteen osalta. Julkisen puolen nimien on havaittu koostuvan tyypillisesti omistusta ilmaisevasta osasta (kunnan tai kaupungin nimi), palvelunlaatua kuvaavasta sekä yksilöivästä nimenosasta (*Rovaniemen kaupungin dementiakoti Aaltoranta*). (Mts. 3, 38–39.)

Yksityisten ja julkisten palveluntarjoajien nimissä on havaittu eroja siinä, että yksityisten yritysten nimissä käytetään yleensä pienempään alueeseen viittaavia ilmauksia, kuten teiden ja kaupunginosien nimiä, mutta julkisten palveluntarjoajien nimissä paikannimet ilmaisevat omistussuhdetta ja ovat yleensä kuntien tai kaupunkien nimiä. Yksityisyritysten nimien rakenteesta on havaittu, että liikeideaa ilmaisevan osa esiintyy niissä tyypillisesti. Nimillä on tunnistettu erilaisia funktioita, jotka ovat olleet yrityksen personointi, sijainnin osoittaminen ja erilaisten positiivisten mielikuvien herättäminen, esimerkiksi kodinomaisuuteen viittaavilla elementeillä. Nimet ovat voineet luoda mielikuvia onnellisuudesta tai sisältää ikää ja aikaa kuvaavia symboleita, ja niissä on esiintynyt myös luontoa ja hienostuneisuutta kuvaavia ilmauksia. (Pohjanvirta 2010: 47, 51–52.)

2000-luvun alun eteläsuomalaisten yritysnimien on havaittu olevan yleensä suomenkielisiä. Eri yritysmuotojen välillä on ollut kuitenkin eroja: yksityisten elinkeinonharjoittajien on havaittu suosivan suomenkielisiä nimiä, kun taas osakeyhtiöiden nimistä enemmistö on ollut vieraskielisiä. Yritysnimissä voidaan käyttää myös monia kieliä rinnakkain, ja nimet voivat koostua tekosanoista eli mukakielisistä elementeistä. Mukakielisellä elementillä tarkoitetaan siis ilmauksia, jotka eivät ole minkään varsinaisen kielen sanoja: ilmaukset on voitu muodostaa eri kieliä yhdistelemällä, tai ne voivat pyrkiä mukailemaan kirjoitus- tai äänneasultaan tunnettuja kieliä. (Sjöblom 2006a: 141, 113.)

Kielellistä alkuperää on myös vertailtu pro gradu -tutkielmassa (Torro 2013) Muuramen, Turun, Helsingin ja Kauhavan yritysnimistöjen välillä, ja Muuramen yritysnimistössä on havaittu enemmän suomenkielisiä nimiä kuin Helsingin ja Turun yritysnimistöissä. Kauhavan yritysnimistö on osoittautunut vertailtavien alueiden yritysnimistöistä suomenkielisimmäksi. Aineistona on käytetty kielellisen alkuperän vertailuun 437 muuramelaista nimeä ja Sjöblomin

(2006) Turusta ja Helsingistä keräämää aineistoa sekä Halmesmäen (2011) Kauhavalta keräämää aineistoa. Muuramen kaupungin yritysnimistössä on havaittu esiintyvän enemmän mukakielisiä kuin englanninkielisiä nimiä. (Mts. 69–73.)

Kampaamoalan yritysnimistön rakenteellisia ja kielellisiä eroja on vertailtu pohjoiskarjalaisen ja espoolaisen yritysnimistön välillä. Pohjois-Karjalassa kokonaan suomenkieliset nimet ovat yleisempiä kuin Espoossa. Pohjoiskarjalaisia ja espoolaisia yritysnimiä on verrattu myös lounaissuomalaisen Ulvilan kaupungin yritysnimistöön. Eri alueiden nimistöjen kielellisen alkuperän tutkimustuloksia vertailemalla on päätelty, että rakenteeltaan maaseutumaisten kuntien yritysnimistö on suomenkielisempää kuin yritysnimistö kaupungeissa. (Huotari 2015: 58–59.) Toisaalta Kauhavan kaupungista kerätty yritysnimistö on ollut rakenteeltaan maaseutumaisen kunnan, Muuramen, yritysnimistöä suomenkielisempi (Torro 2013: 73–74). Espoolaisissa ja pohjoiskarjalaisissa nimissä on havaittu rakenteellisia eroja: tyypillisin kampaamoalan yritysnimi sisältää Pohjois-Karjalassa henkilönnimen ja liikeideaa ilmaisevan osan (*Parturi-Kampaamo Tytti Kekkonen*), kun taas Espoossa tyypillinen nimi koostuu vain henkilönnimestä ja mahdollisesti yritysmuodon tunnuksesta (*Tmi Anna Åkerman*, *Marjo Lappi*) (Huotari 2015: 26)

Saksalaisia yritysnimiä on tutkittu identiteetin näkökulmasta. Nimielementti saattaa liittää yrityksen selvästi johonkin maantieteelliseen alueeseen. Tärkeimmäksi paikallisuuteen viittaavien elementtien käyttötarkoitukseksi on havaittu mielleyhtymän luominen yrityksen ja sen toimipaikan välillä. Yrityksen toiminnan levittäytyessä alkuperäisen toimipaikan ulkopuolelle nimille muodostuu yrityksen alkuperää korostava funktio. (Bergien 2013:106, 113.) Alueidentiteettiä ja paikallisuutta on tutkittu myös Muuramen kunnan yritysnimistöstä, josta on erotettu suora ja epäsuora paikallisuus. Muuramen yritysnimistössä on havaittu ilmauksia, jotka viittaavat Keski-Suomeen ja näin keskisuomalaisuuteen. (Torro 2013: 40, 75.) Suomen kielen ja suomalaisuuden ilmenemistä on tutkittu pörssiyhtiöiden nimistä: suomalaisuuteen on pyritty viittaamaan jotenkin lähes kaikissa aineiston yhtiöiden nimissä (Suntio 2014: 3, 83.).

Suomalaisen yritysnimistön on havaittu vieraskielistyneen ja universaalistuneen globalisaation vaikutuksesta. Nimien elementtien on tarkoitus olla sellaisia, että ne olisivat käytännöllisiä ja huomiota herättäviä kansainvälisten yritysten nimissä. (Sjöblom 2006a: 148.) Englannin kielen vaikutusta on tutkittu saksankielisistä yritysnimistä, joista on pyritty selvittämään, miksi niissä ylipäätänsä on haluttu käyttää englanninkielisiä elementtejä ja millaisia merkityksiä tai mielikuvia yritysten asiakkaat liittävät englanninkielisiin nimiin. Saksalaisen Saxony-Anhaltin osavaltion yritysnimissä on käytetty paljon englanninkielisiä elementtejä, vaikka yrityksillä ei ole ollut suhteita englanninkielisiin alueisiin. Muita vieraita kieliä ei juurikaan ole hyödynnetty alueella. Kielenkäyttäjät eivät tutkimuksen perusteella ole kokeneet englanninkielisiä elementtejä häiritsevinä, mutta 20–30-vuotiaat suhtautuivat niihin suopeammin kuin esimerkiksi 40–

50-vuotiaat. Vanhempi väestö on taas kokenut englanninkielisten elementtien hämärtävän nimien informatiivisuutta. (Bergien 2008: 184, 201.) Englanninkielisiin nimiin on yhdistetty ominaisuuksia kuten kansainvälisyys, viehättävyys, nykyaikaisuus ja arvovaltaisuus. Yritysnimissä on esiintynyt englannin lisäksi ranskaa, italiaa ja espanjaa. Latinan ja kreikan kielien käyttämisessä on nähty mielleyhtymiä arvokkuuteen ja luksukseen. (Sjöblom 2016: 462–463.)

Suomalaisiakin yritysnimiä on tarkasteltu kansanonomastisesta näkökulmasta. Kansanonomastikaan käsitteen ovat ottaneet käyttöön Ainiala ja Halonen (2011: 193) tarkastellessaan itähelsinkiläisten somalitaustaisten nuorten käyttämää paikannimistöä, ja kansanonomastiikalla tarkoitetaan maallikoiden nimistöön liittämiä mielikuvia ja havaintoja. Käsityöliikkeiden nimien osalta on paljastunut, että asiakkaat arvostavat mahdollisimman informatiivista, lyhyitä, helposti muistettavia ja hauskoja nimiä (Lämsä 2013: 81.) Kauppakeskusten nimien osalta on selvitetty, että kielenkäyttäjät pitävät parhaimpina nimiä, jotka ovat lyhyitä, käytännöllisiä mutta samalla kohdettaan kuvaavia (Konttinen 2017: 75). Yritysnimien oikeinkirjoitussääntöjen vastaisen asun on havaittu häiritsevän nimienkäyttäjiä (Märsy: 2014: 15).

2.2 Merkitysten rakentuminen

Tärkeimpänä nimien tehtävänä on pidetty identifiointia eli yksilöivyyttä, eikä nimillä ole välttämättä nähty muita merkityksiä kuin tarkoitteeseen viittaamisen. Nimet kuitenkin voivat koostua elementeistä, jotka kuuluvat kielten perussanastoon, ja merkitykset ovat näin läpinäkyviä. Esimerkiksi englanninkielinen paikannimi *Long Island* kuvailee tarkoitettaan eli pitkää saarta. Semantiikasta voidaan saada tietoa etymologiaan perehtymällä, vaikka nimen elementtien ja merkityksien välinen suhde olisi hämärtynyt. (Nyström 2016: 1–2.)

Nimiin voi liittyä konnotaatioita, assosiaatioita ja informaatiota. Jokaisen henkilön ja kielenkäyttäjän omat aikaisemmat kokemukset ohjaavat merkityksiä, joita nimeen voidaan liittää. Merkitykset voivat olla yksilöllisiä, mutta joillakin ryhmillä voi olla myös yhteisiä ja jaettuja merkityksiä tietyille nimille. Ihmismieli voidaan nähdä suurena verkkona, joka sisältää suuren määrän erilaista sanastoa ja nimistöä. (Nyström 2016: 41, 43.) Jokaisen henkilön omat kokemukset limittyvät verkkoon, josta voidaan etsiä tilanteisiin sopivia nimiä ja ilmauksia. Nimiä käytettäessä verkosto aktivoituu ja herättää henkilökohtaisiin kokemuksiin pohjautuvia muistoja ja merkityksiä. Erilaiset ominaisuudet luovat yhteyksiä toisiin verkon osiin, esimerkiksi tietyt äänteet, merkitykset ja symbolit luovat yhteyksiä erilaisten sanojen välillä. (Sjöblom 2006a: 63.)

Merkitysten nähdään syntyvän myös siksi, että ihmisillä on synnynnäinen ominaisuus jakaa asioita erilaisiin kategorioihin. Kategorioista esimerkkejä voivat olla esimerkiksi hedelmät, eläimet, ihmiset ja kaupungit, ja kategorioinnin voidaan nähdä vaikuttavan esimerkiksi nimenantoon ja nimien käyttämiseen. Tietyntyyppiset nimet herättävät assosiaation kyseessä olevan kohteen kategoriasta: oletamme esimerkiksi tiettyjen nimien kuuluvan eläimille tai paikoille. (Nyström 2016: 47–48.) Kategorioihin liittyy myös prototyyppisyyden käsite. Kaikkein tyypillisin tietyn kategorian edustus nähdään prototyyppinä, johon vähemmän prototyyppiset ilmaukset voidaan liittää tiettyjen piirteiden osalta. (Sjöblom 2006a: 63.)

Assosiaatiot ja erilaiset merkitykset voidaan nähdä myös kognitiivisina alueina, jotka heräävät kielenkäyttäjien mielissä nimiä käytettäessä. Tärkeimmät kognitiiviset alueet, joissa yritysnimen merkitys määritellään, ovat yrityksen toimiala, liikeidea, sijaintipaikka ja omistaja. Merkityssuhteen on havaittu olevan joko suora, epäsuora, pakattu tai katkaistu. Näitä neljää erilaista merkityssuhdetta voidaan nimittää merkitysskeemoiksi, joiden mallin mukaan kieleen voidaan luoda uusia ilmauksia. (Sjöblom 2006a: 65, 204.) Yritysnimillä on havaittu funktioita, joilla kuvataan sitä, mitä nimi pyrkii yrityksestä kertomaan ja millaisen mielikuvan se välittää asiakkaille. Erilaisia tunnistettuja funktioita ovat informatiivinen, houkutteleva, käytännöllinen, integroiva ja individualisoiva funktio. (Mts. 70)

Sjöblomin (2006a: 74) tutkimuksessa korostuu kieliyhteisön näkökulma: erisnimet ovat järjestelmä, jonka mallien mukaan kieliyhteisö muodostaa nimiä. Nimenantajan motiivien korostamisen sijaan nimien nähdään syntyvän ennen kaikkea vuorovaikutuksen kautta. Erisnimet koostuvat fonologisesta muodosta ja joustavasta merkityksestä. Kielenkäyttäjät luovat uusia nimiä käyttäen symbolisia yksiköitä, kielenilmauksia vakiintuneiden mallien pohjalta.

2.3 Funktionaalis-semanttinen luokittelumalli

Sjöblom (2006a: 150) on kehittänyt funktionaalis-semanttisen luokittelumallin, jonka avulla yritysnimistä on tunnistettavissa neljä erilaista osaa: yksilöivä, liikeideaa ilmaiseva, täydentävä ja yritysmuodon ilmaiseva osa. Nimenosien esiintyminen määräytyy sen mukaan, kuinka tärkeitä ne ovat yritysnimen kannalta, joten nimissä esiintyvät harvoin kaikki neljää osaa. Laissa on erikseen säädetty siitä, että yritysnimen täytyy olla yksilöivä, joten kaikissa nimissä esiintyy yksilöivä nimenosa. Yksilöivä nimenosa erottaa yrityksen esimerkiksi muista alueen toimijoista, ja se voi määrittää nimen muita osia. Se voi kuitenkin olla itsenäisessä asemassa ja muodostaa näin yrityksen koko nimen. Yksilöivänä nimenosana voi olla esimerkiksi paikannimi, henkilönnimi, muu erisnimi, tekosana ja kirjainlyhenne tai numero. Yksilöivänä osana voi olla

myös adjektiiveja, verbejä ja muita sanoja, joilla on suora leksikaalinen merkitys (*Osakeyhtiö Kulttuurituotanto Kaali*). (Mts. 166, 185.)

Liikeidean ilmaiseva osa kuvaa yrityksen tuotteita tai palveluja eli liikeidean sisältöä, liikeidean kehyksiä tai toiminnanharjoittajaa. Liikeidean kehyksillä tarkoitetaan esimerkiksi toimintapaikkaa, kuten kampaamoa. Toimintaan liittyvät viittaukset voivat liittyä myös yrityksen toiminnan vaikutukseen (remontti), välineeseen (puhelin) tai toiminnan kohteeseen (vesivahinko). Toimintaan liittyvät viittaukset ja erityisesti toiminnan vaikutuksen viittaukset voidaan nähdä erittäin abstrakteina tuotteina. Liikeideaa ilmaisevan nimenosan piirteeksi on määritelty myös neutraali sävy. Nimenosan sävyn tulkintaan vaikuttaa kuitenkin konteksti: nimessä *Apuvoima Mage* esiintyy affektiivisena pidettävä ilmaus *Apuvoima*, mutta yritys tuottaa huoltopalveluja (niin sanottua apuvoimaa), joten nimenosan sävyä voi pitää neutraalina. (Sjöblom 2006a: 154–155.) Yritysnimen täydennysosan voi tunnistaa sen perusteella, että se on kokonaisuuden kannalta ylimääräinen. Tyypillinen täydennysosa on henkilön- tai paikannimi. Täydentävänä osana oleva paikannimi pyrkii erottamaan samalla konseptilla eri puolilla maata toimivat yritykset, vaikka nimissä on jo yksilöivä nimenosa, kuten nimissä *City-TV Oy Suomi*, *City-TV Oy Pirkanmaa* ja *City-TV Oy Turku*. Täydennysosan tunnistaa myös siitä, että se sijoittuu yleensä nimessä viimeiseksi. (Mts. 187–188, 190.)

Sjöblom (2006a: 154) on määritellyt liikeideaa ilmaisevan osan lähtökohtaisesti neutraaliksi, mutta nimenosien sävyn tulkinta riippuu esimerkiksi yrityksen tuottamista palveluista. Liikeideaa ilmaisevassa osa ei sisällä siis epätavallisia sanavalintoja tai kohosteisuutta. Fysikaalisten hoitolaitosten nimet sisältävät paljon uudismuodosteita ja tekosanoja, joita voi pitää epätavallisina elementteinä, mutta jotka eivät kuitenkaan toimi nimessä yksilöivässä tehtävässä. Tärkeimpänä liikeideaa ilmaisevan osan piirteenä olenkin pitänyt sitä, että se on nimessä liikeideaa ilmaisevassa asemassa. Olen pitänyt ilmauksia, kuten *ortofysio* (*Kuopion Ortofysio Oy*) tai *FysioTrainer* (*Tmi FysioTrainer Johanna Lehtonen),* neutraaleina liikeideaa kuvaavina ilmauksina, mutta tulkinnut esimerkiksi *FysioTurva*-ilmauksen yksilöiväksi sen sävyn ja erikoisemman merkityksen vuoksi (*FysioTurva Jesse Turunen*).

AINEISTON NIMIEN SANASTO JA RAKENNE

Tässä luvussa käsittelen aluksi erilaisten yritysmuotojen jakautumista ja yritysmuotojen tunnuksia aineistossani. Sitten keskityn tarkastelemaan, millaisia elementtejä liikeideaa ilmaisevissa sekä yksilöivissä nimenosissa yleensä esiintyy. Viimeiseksi erittelen täydennyksinä toimivia elementtejä. Vertailen tutkielmani tuloksia aikaisempiin yritysnimistön tutkimuksiin ja pohdin, eroavatko fysikaalisten hoitolaitosten nimet aikaisemmin tutkituista yritysnimistä rakenteeltaan ja sanastoltaan.

3.1 Yritysmuotojen jakautuminen aineistossa

Suurin osa aineistoni nimistä kuuluu yksityisille elinkeinonharjoittajille, jotka voivat halutessaan jättää yritysmuodon tunnuksen pois yritysnimestä (PRH). Taulukosta 1 ilmenee aineistoni erilaisten yritysmuotojen jakautuminen. Toiseksi yleisintä yritysmuotoa aineistossani edustavat osakeyhtiöt.

Taulukko 1. Aineiston yritysten yritysmuotojen jakautuminen.

	f	**%**
toiminimi	248	63
osakeyhtiö	79	20
kommandiittiyhtiö	53	14
avoin yhtiö	10	3
osuuskunta	1	< 1
yhteensä	**391**	**100**

Toiminimen tunnus esiintyy aineistossani yksityisten elikeinonharjoittajien nimissä vain 17 %:ssa, ja se ilmoitetaan nimissä erilaisilla varianteilla, joita ovat *Tmi*, *T:mi*, *tmi*, ja *Toiminimi.* Fysikaalisten hoitolaitosten nimissä yleisin tapa ilmoittaa toiminimen tunnus on *Tmi*, ja toiseksi yleisintä tapaa edustaa *T:mi*. Oikeinkirjoitusnormien mukainen kirjoitusasu on pienikirjaiminen *tmi*, joka kirjoitetaan aina ilman pistettä, koska lyhenteessä esiintyy sanan viimeinen kirjain (Kielitoimiston ohjepankki). Oikeinkirjoitusnormeja mukaileva toiminimen tunnus vaikuttaa esiintyvän vain yhdessä nimessä (*tmi HK fysio*).

Sjöblom (2006a: 153) on havainnut, että yritysmuodon tunnus esiintyy yksityisillä elinkeinonharjoittajilla yleensä heti nimen alussa. Myös omassa aineistossani toiminimen tunnus

sijoittuu nimessä yleensä alkuun. Fysikaalisten hoitolaitosten nimissä osakeyhtiön tunnus on ilmoitettu lähes aina lyhenteellä *Oy*. Kommandiittiyhtiön yhtiön tunnus on yleensä ilmoitettu lyhenteellä *Ky*, mutta myös kokonaisia ilmauksia (*kommandiittiyhtiö)* esiintyy. Avoimen yhtiön tunnus on ilmoitettu nimissä joko sellaisenaan *(avoin yhtiö*) tai lyhenteellä *Ay*. Yhdessä avoimen yhtiön nimessä yritysmuoto on jätetty ilmoittamatta erikseen, koska nimessä esiintyvät yhtiömiesten sukunimet (*Fysioterapiapalvelu Liukkonen & Riihinen*).

Osakeyhtiöiden, kommandiittiyhtiöiden ja avoimien yhtiöiden tunnukset esiintyvät fysikaalisten hoitolaitosten nimissä yleensä nimen lopussa (*Fysiolife Oy*). Yritysmuodon tunnus voi muistuttaa nimissä jopa perusosaa, jos siihen on liitetty genetiivimuotoinen henkilönnimi yksilöiväksi osaksi (*Pirjan Oy*). Osuuskuntien yritysnimiä aineistossa esiintyy vain yksi, jossa yritysmuoto on ilmoitettu siinä kokonaisena nimen alussa (*Osuuskunta Savonlinnan Monitaitajat (OSMO)*).

3.2 Liikeidean sisällön ja kehyksien ilmaisemisen

Liikeideaa ilmaisevaa osaa voidaan pitää ominaisuuksiltaan samankaltaisena kuin paikannimien perusosaa, ja sen sävyä on pidetty neutraalina eikä leikittelevänä. Nimenosan neutraalisävy riippuu toimialakohtaisesta kontekstista. Palveluita ja tuotteita kuvaavat ilmaukset on nähty liikeidean sisältöön viittaavina. Liikeidea voidaan kuvata myös sen kautta, missä palvelut tuotetaan (*lihakauppa* tai *ompelimo*) ja nimenosa voi viitata myös siihen, millainen yritys on tai kuinka palvelut tuotetaan. Toimintapaikkaa tai -tapaa ilmaisevat nimenosat on nähty liikeidean kehyksiin viittaavina. (Sjöblom 2006a: 153–154.) Liikeideaa ilmaiseva osa sisältyy aineistoni nimistä noin 70 %:iin (*Enon* ***fysikaalinen hoitolaitos*** *ky*, ***Kuntoutus*** *Lintunen*). Pohjoiskarjalaisissa kampaamoalan yritysnimissä vastaava luku on ollut 64 % ja espoolaisissa nimissä 37 %. Pohjoiskarjalaisissa ja espoolaisissa kampaamoiden nimissä lähes kaikissa liikeideaa kuvataan kehysten kautta, kuten nimissä *Niinavaaran* ***Salonki*** *Ky*, ***Kampaamo*** *Sara*. (Huotari 2015: 16–17.)

Fysikaalisten hoitolaitosten nimissä olen tulkinnut osan mahdollisesti affektiivisista palveluihin ja toimintapaikkaan viittaavista nimenosista liikeideaa ilmaiseviksi. Sjöblomin (2006a: 154) mallin mukaan tulkinta yksilöivän ja liikeideaa ilmaisevan osan välillä riippuu nimen toimialasta ja kontekstista. Esimerkiksi nimi ***Fysiopoint*** *Jarkko Pöllänen* olisi mahdollista tulkita siten, että tekosana *Fysiopoint* olisi koko nimen yksilöivä osa. Aineistossa esiintyy paljon nimiä, joissa liikeideaa ilmaiseva osa edeltää yksilöivää henkilönnimeä, joten olen katsonut ilmauksen *Fysiopoint* siis liikeideaa ilmaisevaksi osaksi. Nimissä käytetään *fysio*-elementin

avulla muodostettuja uudissanoja kuvaamassa liikeideaa eikä nimenosien sävy ole erityisen leikittelevä, vaan ne esiintyvät nimissä muiden neutraalien liikeideaa ilmaisevien osien asemassa. Aineistoni nimien liikeidean ilmaisevista osista 56 % viittaa sisältöön ja noin 28 % kehyksiin. Loput 16 % viittaavat toiminnanharjoittajaan. Liikeidean sisältöön viittaavat ilmaukset voivat kuvata erilaisia yrityksen tuottamia palveluita ja hoitoja, kuten nimessä *Aseman* ***Fysioterapia*** *Oy*, ***Fysiopalvelu*** *Marketta Jääskeläinen* ja *Iisalmen* ***Fysioterapiapalvelu***.

Taulukosta 2 on havaittavissa, että kaikkein yleisin tapa viitata liikeidean sisältöön on käyttää sanaa *fysioterapia*. *Fysio*-elementin avulla liikeidean sisältöön on viitattu esimerkiksi nimissä *Nilsiän Aku-Fysio* ja *Fysio Sanna Vänni*. Ensimmäisen esimerkin *aku* viittaa myös yrityksen tuottamiin yksityiskohtaisempiin palveluihin eli akupunktiohoitoihin.

Taulukko 2. Liikeidean sisältöön viittaavien ilmausten jakautuminen.

	f	%*
fysioterapia	56	21
fysio-elementti itsenäisenä tai uudisyhdyssanassa (*fysio*, *fysiopalvelu*)	30	11
kaksi palveluun viittaava ilmausta (k*ehotietoisuus & tasapaino*, *hieronta- ja lymfaterapia*, *fysioterapia ja kotipalvelu*)	25	9
kuntoutus	13	5
yksityiskohtaisempiin fysioterapian hoitoihin viittaava ilmaus (*psykofyysinen fysioterapia*, *BBAT Fysioterapia*)	12	4
fysioterapiapalvelu(t)	7	3
lääkintävoimistelu	4	1
kuntopalvelu(t)	3	1
hieronta	3	1
palvelu	1	< 1
yhteensä	**154**	**56**

*kaikista liikeidean ilmaisevan nimenosan sisältävistä nimistä (273)

Liikeideaa ilmaisevassa osassa voi esiintyä *fysio*-elementin kanssa myös muita lyhennelmiä, kuten *orto* (*Kuopion Ortofysio Oy*), *lymfa* (*Fysio - Lymfa Sirpa Vilhunen*) ja *neuro (Joensuun Neurofysio Oy*). *Orto*-lyhenne viittaa ortopediaan, joka on tuki- ja liikuntaelinten vammojen, vikojen ja sairauksien tutkimiseen ja hoitoon erikoistunut lääketieteen ala. *Lymfa* tarkoittaa itsenäisenä sanana imunestettä, mutta tässä yhteydessä oletan sen tarkoittavan lyhennelmää

lymfahieronnasta, joka tarkoittaa kevyttä hierontaa, millä pyritään parantamaan imunesteen kiertoa. *Neuro* taas viittaa neurologiaan, joka on keskushermoston, ääreishermoston ja lihaksiston elimellisiä sairauksia käsittelevä lääketieteen ala. (MOT-Lääketiede 2.0a.) Fysioterapian hoidot voivat siis keskittyä ortopedisiin, neurologisiin tai imunesteisiin liittyviin ongelmiin.

Fysio-elementtiä hyödyntäen on muodostettu yhdyssanoja, kuten *fysiopalvelu.* Itsenäinen *fysio*-elementti ja sen avulla muodostetut uudisyhdyssanat ovat toiseksi yleisin tapa ilmaista liikeidean sisältöä. Kolmanneksi yleisin liikeidean sisältöön viittaavien ilmausten ryhmä ovat kahdesta palveluun viittaavasta ilmauksesta koostuvat nimenosat, kuten nimissä ***Fysioterapia- ja liikuntapalvelut*** *Marjo Sairainen* ja ***Hieronta- ja valmennuspalvelu*** *Erkki Pääkkönen*.

Kuntoutus esiintyy aineiston liikeidean sisältöön viittaavissa osissa useammin kuin *lääkintävoimistelu*, *hieronta*, *kuntopalvelu(t)* ja *fysioterapiapalvelu(t)*. Olen laskenut kuntoutusnimenosaksi myös englanninkielisen ilmauksen *rehab* 'kuntoutus' (*TT Rehab*). Olen katsonut kirjainlyhenteen yksilöiväksi osaksi nimissä, joissa kirjainyhdistelmä esiintyy neutraalien liikeideaa kuuvavien ilmausten kanssa (*AK-Kuntoutus, Tmi JK-Fysiopalvelu*). Fysioterapiahoidon tarkempi ilmaus voi toimia liikeidean sisältöön viittaavana, kuten nimissä *Savonlinnan* ***OMT fysioterapia*** ja *Mikkelin* ***BBAT*** *Fysioterapia*. Yleisen suomalaisen asiasanaston (YSA) mukaan *OMT* tarkoittaa ortopedistä manuaalista terapiaa, joka kuuluu fysikaalisen hoidon piiriin. *BBAT* lyhenteen merkitys on *Basic Body Awareness Therapy* (Psykoterapiakeskus).

Liikeideaa voidaan ilmaista myös toiminnanharjoittajan eli ammattinimikkeen kautta (Sjöblom 2006a: 159). Fysikaalisten hoitolaitosten nimissä erilaisia toiminnanharjoittajaan viittaavia ilmauksia ovat esimerkiksi *fysioterapeutti*, kuten nimessä ***Fysioterapeutti*** *Tarja Mustonen.* Muita aineistossa esiintyneitä ilmauksia ovat *Työfysioterapeutti*, *Hieroja* ja *Koulutettu Hieroja*. Toiminnanharjoittajaan viitataan yhdessä tapauksessa tekosanalla (*Tmi* ***FysioTrainer*** *Johanna Lehtonen)*. Tällaista nimenosaa voisi pitää jälleen yksilöivänä sen epätavallisen muodostustavan vuoksi. Sjöblom (2006a: 154) on tulkinnut nimessä *Bittinikkari R. A. Martikainen* toiminnanharjoittajaan viittaavan sanan *Bittinikkari* yksilöiväksi osaksi: ilmausta on niin epätavallinen, ettei sitä voi pitää liikeideaa ilmaisevana osana. *FysioTrainer*-ilmausta käytetään liikeideaa ilmaisevan osan asemassa, ja olen päättänyt katsoa sen toiminnanharjoittajaan viittaavaksi. Tulkintaa vahvistaa se, että kyseinen toiminimi on aikaisemmin ollut muodoltaan *Tmi Fysioterapeutti Johanna Mäkitalo* ja se on muutettu nykyiseen muotoonsa 2015.

Pohjoiskarjalaisissa kampaamoalan nimistä vain 6 %:ssa ja espoolaisista 2 %:ssa on viitattu toiminnanharjoittajaan liikeideaa ilmaisevassa osassa (Huotari 2015: 18). Fysikaalisten hoitolaitosten nimien liikeideaa ilmaisevissa osissa käytetään toiminnanharjoittajaan viittaavaa ilmauksia noin 16 %:ssa. Terveydenhoitoalan yritysten nimistä on havaittu, että liikeideaa ilmaiseva osa viittaa useasti toiminnanharjoittajaan, ja tämän on arveltu johtuvan siitä, että

yrittäjät haluavat korostaa työntekijöiden ammattimaisuutta (Sjöblom 2006a: 165). Fysikaaliset hoitolaitokset tarjoavat terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä palveluita, mikä voi selittää suurempaa määrää toiminnanharjoittajaan viittaavia ilmauksia suhteessa esimerkiksi kampaamoalan nimistöön.

Kampaamoalan yritysnimien lähes kaikki liikeideaa ilmaisevat osat kuvaavat liikeidean kehyksiä ja vielä tarkemmin toimintapaikkaan (Huotari 2015: 17). Kaikista aineiston fysikaalisten hoitolaitosten nimistä vain 20 %:iin sisältyy liikeidean kehyksiä kuvastava osa, mutta lähes kaikki niistä viittaavat toimintapaikkaan. Taulukkoon 3 olen koonnut erilaiset tavat, joilla liikeidean kehyksiä voidaan ilmaista fysikaalisten hoitolaitosten nimissä. Olen tulkinnut tekosanat *Fysio-Center* ja *Fysiopoint* liikeidean kehyksiä kuvaaviksi. *Fysio-Center*-nimenosan olen katsonut *fysiokeskus*-ryhmään ja *Fysiopoint*-nimenosan *fysio*-elementtiä hyödyntäneisiin uudisyhdyssanoihin. Olen tulkinnut myös *kinesiocenter*-ilmauksen (*KC-Kinesiocenter Oy*) samalla tavalla liikeidean kehyksiä kuvaavaksi. *Kinesio* on lyhennetty luultavasti ilmauksesta *kinesioterapia*, jolla tarkoitetaan liikunnan ja passiivisen jäsenten liikuttelun avulla tapahtuvaa hoitomuotoa (MOT-Lääketiede 2.0a). Vaikka nimenosien elementit eivät ole suomenkielisiä, yhdyssanat on muodostettu suomenkielisiä yhdyssanoja mukaillen.

Taulukko 3. Liikeidean kehyksiin viittaavien ilmauksien jakautuminen.

	f	**%***
fysikaalinen hoitolaitos	34	13
fysiokeskus	11	4
fysikaalinen hoitola	6	2
muu *keskus*-loppuinen ilmaus	6	2
muu *fysio*-elementin sisältävä uudisyhdyssana	5	2
muu *hoitola*-loppuinen ilmaus	3	1
team toimintatavan ilmauksena	2	<1
muu toimintapaikkaan viittaava ilmaus	12	4
yhteensä	**79**	**28**

* kaikista liikeidean ilmaisevan nimenosan sisältävistä nimistä (273)

Yleisin toimintapaikkaa kuvaava ilmaus on *fysikaalinen hoitolaitos*. Kahdessa nimessä esiintyy pelkkä *fysikaalinen*, mutta olen tulkinnut ilmauksen lyhennetyksi muodoksi *fysikaalisesta hoitolaitoksesta.* Esimerkiksi nimessä *Parannuksen fysikaalinen Oy* ilmaus viittaa juuri toimintapaikkaan, ja *fysikaalinen hoito* on aineistossani paljon harvinaisempi ilmaus. Yrityksen

omilla verkkosivuilla nimi on myös muodossa *Parannuksen fysikaalinen hoitolaitos* (Parannuksen Fysikaalinen Oy -verkkosivut).

Toinen yleinen toimintapaikkaa kuvaava ilmaus on *fysiokeskus*. Muita muodosteita, joissa on käytetty *fysio*-elementtiä, ovat *fysiokulma*, *fysiopiste*, *fysiopoint*, *fysiopraktiikka* ja *fysioteam*. Muita toimintapaikkoja sisältäviä ilmauksia ovat esimerkiksi *kuntoasema*, *hermoratahierojaopisto* ja *palvelukoti.* Yrityksen toimintatapaa ilmaistaan elementeillä *team* ja *team OMT*. *OMT* (ortopedinen manuaalinen terapia) esiintyy myös *keskus*-loppuisissa ilmauksissa, kuten nimessä *Auron Kuopion OMT-Keskus Oy.*

Kampaamoalan yrityksissä on käytetty kansainvälistä ilmauksia, kuten *salon* ja *studio*, ja *studio* on voitu yhdistää esimerkiksi suomenkielisen *hius*-sanan kanssa (*Hius-Studio King Oy)*. Kansainväliset elementit ovat yleisempiä espoolaisessa kampaamoalan nimistössä kuin pohjoiskarjalaisessa. (Huotari 2015: 18–19.) Omassa aineistossani yhdyssanan edusosana olevia vieraskielisiä elementtejä esiintyy vain parissa nimessä, ja tekosana *fysio*-esiintyy nimissä yleensä yhdyssanan määriteosan asemassa. Käsityöliikkeiden nimissä on esiintynyt toimintapaikkaan viittaavia ja *keskus*-loppuisia ilmauksia, mutta vain muutamia (Lämsä 2013: 31). Ikäihmisten avo- ja laitoshoitopalveluyksiköiden nimistöstä perinteiset ilmaukset, kuten *vanhainkoti,* ovat olleet tyypillisiä liikeideaa ilmaisevia nimenosia, mutta uusimmissa nimissä *palvelukeskus*-ilmaus on muuttunut yleisemmäksi (Pohjanvirta 2010: 39). Myös fysikaalisten hoitolaitosten nimissä erilaiset *keskus*-ilmaukset ovat yleisiä.

3.3 Henkilönnimi tai paikannimi yksilöivänä osana

Sjöblomin (2006a: 166) mukaan yksilöivän nimenosan tehtävä on erottaa yrityksen nimi ja yritys toisista saman alan toimijoista. Yksilöintiin käytettyjä tapoja voivat olla henkilönnimet, paikannimet, muut erisnimet, appellatiivit, tekosanat tai kirjain- ja numeroyhdistelmät. Näitä erilaisia elementtejä voidaan myös yhdistellä. Yksilöivä nimenosa on ainoa, jonka on katsottu voivan muodostaa koko yritysnimen (mts. 185). Fysikaalisten hoitolaitosten nimistä 47 %:ssa esiintyy henkilönnimi (etu- ja/tai sukunimi) yksilöivässä asemassa. Olen laskenut mukaan myös lempinimet ja sellaiset etunimet, jotka eivät välttämättä viittaa itse yrittäjään, kuten nimessä *Hieronta- ja kauneuspalvelu Adeline*. En ole kuitenkaan ottanut tässä yhteydessä huomioon sellaisia nimiä, joissa on yhdistelty erilaisia vieraskielisiä tai muita elementtejä ja etunimiä (*Fysianne*).

Pohjois-Karjalaisista kampaamoalan nimistä 80 % sisältää yksilöivänä osana henkilönnimen ja espoolaisista 66 % (Huotari 2015: 22). Käsityöliikkeiden nimissä henkilönnimiä on

esiintynyt noin 38 %:ssa (Lämsä 2013: 24). Useilta ei toimialoilta kootusta eteläsuomalaisesta yritysnimiaineistosta noin 21 %:ssa yksilöivään nimenosaan sisältyy yksi tai useampi henkilönnimi, mutta aineistosta on rajattu pois yksityisten elinkeinonharjoittajien nimet, jotka koostuvat etu- ja sukunimestä (Sjöblom 2006a: 166–167). Fysikaalisten hoitolaitosten yritysnimet yksilöidään henkilönnimien avulla siis huomattavasti harvemmin kuin esimerkiksi kampaamoalalla, mutta käsityöliikkeiden nimissä niitä on käytetty yksilöintiin lähes yhtä paljon. Yksityisten elinkeinonharjoittajien nimissä henkilön etu- ja sukunimiä sekä ammattinimikkeen sisältäviä nimiä esiintyy runsaasti (*Työfysioterapeutti Timo Voutilainen*, *Fysioterapeutti Pekka Pitkonen*), mikä selittää suurta eroa eteläsuomalaiseen aineistoon, jonka tarkastelusta ne on rajattu pois.

Kaikista aineiston henkilönnimiä sisältävistä yksilöivistä nimenosista noin 80 % koostuu henkilön etu- ja sukunimen (*Susanna Vartiainen*). Sukunimi voi myös edeltää etunimeä, mutta tällaisia esimerkkejä aineistossa on vain muutamia (*Halonen Mika Tmi*). Henkilönnimi on lähes aina nominatiivimuotoinen, eikä yksikään sukunimi tai etunimen ja sukunimen yhdistelmä ole taipunut genetiivissä. Genetiivissä taipuneet tapaukset ovat etunimiä, ja yleensä niitä seuraa liikeideaa ilmaiseva nimenosa (*Jussin Hoito ja Huolto Ky*). Genetiivissä taipunutta etunimeä voi seurata myös pelkkä yritysmuotoa ilmaiseva nimenosa (*Pirjan Oy*). Yritysmuoto voi olla ilmaistuna ennen etunimeä (*Tmi Harrin Hieronta*). Pelkkä sukunimi esiintyy aineiston henkilönnimen sisältävissä yksilöivissä osissa noin 10 nimessä (*Fysikaalinen Hoitolaitos Koivula*). Etunimi on voitu ilmaista myös kirjainlyhenteellä, johon on yhdistetty sukunimi (*Fysioterapia P. Piskonen*), tai yksilöivä osa on voinut koostua kahdesta nimestä (*Heidi ja Jukka Piiroinen Oy*). Tällaisiakin esimerkkejä aineistossa on vain muutamia. Henkilönnimenä voi toimia myös henkilön lempinimi. Nimen *Fysioterapiakeskus Tupuna Oy Tupuna*-erisnimi on muodostettu edellisen yrittäjän lempinimestä *Tupu* ja lempinimenä on toiminut myös *Tupuna*. [1] Taulukkoon 4 olen koonnut, millaisten muiden nimenosien kanssa henkilönnimi useimmiten esiintyy yksilöivänä osana. Taulukossa edetään yksinkertaisemmista nimien rakenteista monimutkaisimpiin.

Henkilönnimi esiintyy pelkän liikeideaa ilmaisevan osan kanssa (*Fysioterapia Maisa Nivalainen*) 28 %:ssa koko aineiston nimistä. Henkilönnimi esiintyy usein pelkän yritysmuodon tunnuksen kanssa (*Hanna Nevala Tmi*) tai yritysmuodon sekä liikeideaa ilmaisevan osan kanssa (*Fysikaalinen Hoitolaitos Karvonen Oy*). Henkilönnimi muodostaa yksin koko yritysnimen vain 15 kertaa (*Susanna Vartiainen*). Rakenteeltaan monimutkaisin on nimi *Tmi Riitta Koskivirta, Fysioterapeutti Koskivirran kokohoito*. Yritysnimessä on pilkulla erotettuna kaksi eri kokonaisuutta, jotka voi katsoa rinnasteisiksi: yksi nimi sisältää periaatteessa kaksi eri

[1] Yksilöivän osan merkitys on varmistettu nykyiseltä yrittäjältä.

yritysnimeä. Toisaalta koko alkuosa eli *Tmi Riitta Koskivirta* voisi olla täydennyksen asemassa, jolloin liikeideaa ilmaiseva osa olisi *fysioterapeutti* ja *Koskivirran kokohoito* henkilönnimen sisältävä yksilöivä sanaliitto. Olen kuitenkin katsonut selvyyden vuoksi niin, että nimessä *Tmi* on erillisen yritysmuodon ilmaiseva osa, *Riitta Koskivirta* täydennys, *Fysioterapeutti* liikeideaa ilmaiseva ja *Koskivirran kokohoito* nimen yksilöivä osa. Kyseinen nimi on kuitenkin esimerkki siitä, että yritysnimet voivat rakentua paljon monimutkaisemmin kuin funktionaalis-semanttisella rakenneanalyysilla on mahdollista ongelmattomasti niitä luokitella.

Taulukko 4. Henkilönnimien esiintyminen yksilöivänä osana aineiston nimissä.

	f	**%***
henkilönnimi muodostaa koko nimen (*Maarit Pylvänen*)	15	4
henkilönnimi liikeideaa ilmaisevan osan kanssa (*Fysioterapia Mirja Katainen*, *Fysioterapeutti Pekka Pitkonen*, *Terapiapalvelut Hanne Karoluoto, Kaisun Terapia ja Hoito*)	110	28
henkilönnimi yritysmuotoa ilmaisevan osan kanssa (*T:mi Raili Räsänen*)	29	7
henkilönnimi, liikeideaa ilmaiseva osa sekä yritysmuotoa ilmaiseva osa (*Fysiopalvelu Kaisa Hänninen T:mi*)	27	7
henkilönnimi, liikeideaa ilmaiseva ja yritysmuodon ilmaiseva osa sekä täydennys (*Tmi Riitta Koskivirta, Fysioterapeutti Koskivirran kokohoito*)	1	<1
yhteensä	**182**	**47**

*kaikista aineiston nimistä (391)

Henkilönnimen yksilöivässä osassa sisältävistä nimistä jopa 89 % on yritysmuodoltaan toiminimiä eli yksityisten elinkeinonharjoittajien yrityksiä. 5 % on kommandiittiyhtiöitä ja 4 % osakeyhtiöitä. Yksi nimistä kuuluu avoimelle yhtiölle. Henkilönnimi sijaitsee usein liikeideaa ilmaisevan osan tai yritysmuodon tunnuksen jälkeen (*Fysiopalvelu Paula Kankkunen, Toiminimi Tiitu Kaarakainen*). Liikeideaa ilmaiseva osa viittaa henkilönnimien kanssa useimmiten sisältöön (*fysiopalvelu*, *fysioterapia*, *fysio*) (64 %), ja henkilönnimen kanssa ammattinimikkeen sisältäviä osia esiintyy 20 %:ssa ja kehyksiin viittaavia 16 %:ssa tapauksista. Ammattinimikkeen sisältävä nimien ryhmä on kuitenkin yhtenäisempi kuin sisältöön viittaavien nimien ryhmä, koska lähes aina toiminnanharjoittajaan viitataan ilmauksella *fysioterapeutti*. Leipomoiden nimissä henkilönnimien kanssa esiintyviä toimintapaikkaan viittaavia ilmauksia on ollut

jopa 44 % koko aineiston nimistä, ja toiminnanharjoittajaan viittaavia nimenosia on esiintynyt henkilönnimen kanssa vain muutamassa tapauksessa (Korppinen 2005: 26, 29). Kampaamoalan nimistössä liikeideaa ilmaistaan lähes aina toimintapaikkaan viittaavan ilmauksen kautta (Huotari 2015: 17). Fysikaalisten hoitolaitosten nimissä sisältöön viittaavat ilmaukset ovat erityisesti henkilönnimien kanssa yleisempiä kuin aikaisemmin tutkituissa yritysnimissä. Fysikaalisten hoitolaitosten nimiä on yksilöity myös paikannimillä, ja taulukosta 5 voi havaita, millaisten nimenosien kanssa paikannimi esiintyy tyypillisesti.

Taulukko 5. Paikannimi yksilöivässä osassa.

	f	**%***
paikannimi + liikeideaa ilmaiseva osa (*Nilsiän Aku-Fysio, Iisalmen Fysioterapiapalvelu*) paikannimi sanaliiton osana + liikeideaa ilmaiseva osa (*Fysikaalinen hoitolaitos Reijolan Hoitokeskus)*	14 1	**4**
paikannimi + yritysmuodon ilmaiseva osa paikannimi sanaliiton osana + yritysmuodon ilmaiseva osa *(Kuopion kuntokuuri Ky*, *Suomen Fysiomentorit Oy*)	0 4	**1**
paikannimi + täydennys paikannimi sanaliiton osana + täydennys (*Joensuun Hierontakymppi Armas Eronen*)	0 1	**<1**
paikannimi + liikeideaa ilmaiseva + yritysmuodon ilmaiseva osa (*Joensuun Fysiatrinen Kuntokeskus Oy*, *Savon Fysioterapia Kommandiittiyhtiö*) paikannimi sanaliiton osana + liikeideaa ilmaiseva + yritysmuodon ilmaiseva osa (*Fysioterapiapalvelu Mikkelin Kunto-pulssi Ky)*	50 1	**13**
paikannimi + liikeideaa ilmaiseva osa + täydennys (*Nilsiän Fysioterapia Timo Malinen*, *Varkauden Fysikaalinen Hoitolaitos Maija Vilpponen*) paikannimi sanaliiton osana + liikeideaa ilmaiseva osa + täydennys (*Fysikaalinen hoitolaitos Fil Itä-Suomen liikuntaopisto*, *Mäntyharjun Fysika Fysioterapeutti Tarja Sievänen*)	7 3	**3**
paikannimi + liikeideaa ilmaiseva + yritysmuodon ilmaiseva osa + täydennys (*Auron Kuopion OMT-Keskus Oy*) paikannimi sanaliiton osana + liikeideaa ilmaiseva + yritysmuodon ilmaiseva osa + täydennys (*Coronaria Fysiopalvelu Kunto Kuopio Oy*)	6 1	**2**
paikannimi + yritysmuodon ilmaiseva osa + täydennys paikannimi sanaliiton osana + yritysmuodon ilmaiseva osa + täydennys (*Osuuskunta Savonlinnan Monitaitajat (OSMO*))	0 1	**<1**
yhteensä	89	23

*kaikista aineiston nimistä (391)

Käsittelen tässä yhteydessä myös paikannimet, jotka muodostavat sanaliiton ja yksilöivän osan jonkin toisen ilmauksen kanssa (*Kuopion kuntokuuri Ky*). Ilmaukset eivät ole olleet tarpeeksi neutraaleita toimiakseen pelkästään liikeideaa ilmaisevan osan asemassa (*Joensuun Hierontakymppi Armas Eronen*), tai nimissä on voinut olla jo toinen liikeideaa ilmaiseva osa (*Coronaria Fysiopalvelu Kunto Kuopio Oy*). Mielestäni genetiivimuotoinen paikannimi erikoisemman liikeidean kuvauksen kanssa vahvistaa tulkintaa siitä, että elementit muodostavat yhdessä nimen yksilöivän osan. Yhdessä paikannimen sisältävässä yksilöivässä osassa on *fysio*-elementin avulla muodostettu uudisyhdyssana (*Suomen fysiomentorit oy*)

Paikannimi ei muodosta yksin tai edes sanaliiton osana kertaakaan koko yritysnimeä, kuten henkilönnimet ovat muodostaneet. Yleiset paikannimet eivät edes voi yksilöidä yritysnimeä (*Hyvinkää Oy*) (PRH). Hiukan yli puolet yksilöivän paikannimen sisältävistä nimistä koostuu paikannimestä, liikeideaa ilmaisevasta osasta ja yritysmuodon ilmaisevasta osasta. Paikannimi on lähes aina taipunut genetiivissä ja sijaitsee nimen alussa (*Iisalmen Kuntoutus O*y). Paikannimen avulla yksilöidyt yritykset ovat 67 %:ssa tapauksista yritysmuodoltaan sellaisia, että ne vaativat yritysmuodon tunnuksen nimeen (37 %:ssa tapauksista osakeyhtiöitä, 27 % kommandiittiyhtiöitä, 3 % avoimia yhtiöitä ja yksi osuuskunta). Loput 32 % ovat toiminimiä. Paikannimien kanssa esiintyvät liikeideaa ilmaisevat osat viittaavat hiukan useammin liikeidean sisältöihin kuin kehyksiin: liikeidean sisältöihin viittaa noin 60 % ilmauksista ja kehyksiin 40 %. Kehyksiin viittaavien ilmauksien osuus on kuitenkin huomattavasti suurempi kuin henkilönnimien kanssa.

Toiminnanharjoittajiin viittaavia ilmauksia on esiintynyt paikannimien kanssa esimerkiksi leipomoiden ja konditorioiden nimissä (*Savonlinnan Leipurit*) (Korppinen 2005: 22). Fysikaalisten hoitolaitosten nimissä ei paikannimien kanssa tällaisia neutraaleja toiminnanharjoittajan kautta liikeideaa kuvaavia ilmauksia esiinny, mutta yhdessä sanaliitossa toiminnanharjoittajiin viitataan epäsuorasti (*Suomen Fysiomentorit Oy*). Myös paikannimen kanssa esiintyvä liikeidean kehyksiä kuvaava nimenosa voi viitata toiminnanharjoittajiin tavan ilmauksen avulla (*Mikkelin Fysioteam OMT avoin yhtiö*). Tällaisia paikannimen ja toiminnanharjoittajaan epäsuorasti viittaavan elementin sisältäviä nimiä on aineistossani vain muutama.

Olen laskenut yksilöivien paikannimien osuuden koko aineiston nimistä, mikä on noin 23 %. Osuus on kuitenkin suurempi kuin esimerkiksi pohjoiskarjalaisissa ja espoolaisissa kampaamoalan yritysnimissä, joista vain alle 10 % on sisältänyt yksilöivässä osassa paikannimen (Huotari 2015: 21). Käsityöliikkeiden nimissäkin paikannimiä on käytetty harvemmin eli noin 14 %:ssa (Lämsä 2013: 27). Leipomoiden ja kahviloiden osalta on havaittu myös, että henkilönnimiä käytetään enemmän kuin paikannimiä (Korppinen 2005: 18). Henkilönnimien osuus on fysikaalisten hoitolaitosten nimissä suurempi kuin paikannimien, kuten muidenkin toimialojen

nimistöissä on ollut. Paikannimen osuus on omassa aineistossani kuitenkin suurempi kuin muilta aloilta on havaittu. Käsittelen paikallisuutta ja paikannimien välittämiä merkityksiä tarkemmin alaluvussa 5.2 ja 5.3.

3.4 Yksilöivät tekosanat

Tekosanoiksi voidaan tulkita sellaiset sanat, joilla ei ole mitään vakiintunutta merkitystä mutta ne mukailevat esimerkiksi kirjoitusasultaan, äänneasultaan tai merkityksiltään tunnettuja sanoja. Sanat voivat äänneasultaan herättää mielikuvia oikeista sanoista, tai tekosanan elementtien halutaan kiinnittävän huomiota esimerkiksi yrityksen logossa. Tekosanoissa voidaan myös yhdistellä varsinaisia sanoja ja liittää niihin erilaisia suffikseja, jolloin sanalla ei ole enää mitään tunnettua merkitystä. Erilaisia tekosanoja eteläsuomalaisessa yritysnimistössä ovat olleet *Bailamo*, *Finspection*, *Kultours*, *Fixos* ja *Tonox*. Tekosanoja on havaittu 28 %:ssa eteläsuomalaisessa yritysnimistössä, mutta suomen kieleen elementtejä on yhdistelty vain 15 %:ssa tapauksista. (Sjöblom 2006a: 181–182.)

Tekosanojen on havaittu yleistyneen esimerkiksi puolalaisessa yritysnimistössä, ja niiden on havaittu rakentuvan kahdella tyypillisellä tavalla. Tekosana on voitu muodostaa typistämällä pidemmästä sanasta, kuten tekosanoissa *Ekoland* ja *Ekotur*, joiden alkuosa on muodostettu typistämällä *ekologia*-sanasta. Typistettyihin elementteihin liitetään puolalaisessa yritysnimistössä yleensä englanninkielisiä suffikseja. Toinen tekosanojen ryhmä koostuu elementeistä, jotka eivät luo assosiaatioita mihinkään tunnettuihin sanoihin tai voivat viitata esimerkiksi yrityksen omistajaan (*Jarmar*). (Czopek-Kopciuch 2013: 122–123.) Pohjoiskarjalaisissa kampaamoalan nimissä tekosanoja on käytetty 3 %:ssa ja espoolaisissa 6 %:ssa. Tekosanoiksi on laskettu myös yhdistelmät, joissa henkilönnimen ja muun elementin kanssa on muodostettu kirjoitusasultaan suomen kieltä mukailevia yhdistelmiä. (Huotari 2015: 30.)

Tekosanojen ryhmäni eroaa esimerkiksi Sjöblomin (2006a: 181–182) luokittelusta siten, että siihen sisältyy yhdistelmiä, jotka on voitu määritellä uudisyhdyssanoiksi. Esimerkiksi nimeä *Fysio-Symmetria Oy* voisi pitää *fysio*-elementistä sekä suomenkielisestä *symmetria*-sanasta muodostettuna uudisyhdyssanana. Käsittelen tässä alaluvussa siis yksilöivät ilmaukset, jotka on muodostettu *fysio*-elementtiä hyödyntäen. Olen päättänyt luokitella uudismuodosteet samaan kategoriaan tekosanojen kanssa, koska mielestäni niiden ryhmittely vakiintuneista appellatiiveista, kuten substantiiveista ja adjektiiveista, koostuvien yksilöivien osien joukkoon ei olisi ollut yhtä toimiva ratkaisu. Pohdin tarkemmin *fysio*-elementin kielellistä alkuperää alaluvussa 4.1.

Fysikaalisten hoitolaitosten nimissä tekosanoja sisältäviä yksilöiviä osia sisältyy yhteensä noin 17 %:iin kaikista aineistoni nimistä. Tekosanoja on havaittu esiintyvän erityisesti osakeyhtiöiden nimissä (Sjöblom 2006a: 182). Tekosanojen avulla yksilöidyistä fysikaalisten hoitolaitosten nimistä 46 % on yritysmuodoltaan toiminimiä, seuraavaksi eniten on osakeyhtiöitä eli 25 %, kommandiittiyhtiöitä on 20 % ja avoimia yhtiöitä 9 %. Toiminimien nimeämiseen on käytetty runsaasti tekosanoja. Puolet tekosanoja sisältävistä yritysnimistä kuuluu yritysmuodoltaan sellaisille yrityksille, joiden nimessä täytyy ilmetä yritysmuodon tunnus. Taulukkoon 6 olen koonnut aineistossa esiintyneitä tekosanojen muodostustapoja.

Taulukko 6. Tekosanoja sisältävien yksilöivien osien elementit.

	f	**%**
fysio-elementti ja suomenkielinen elementti (*Fysio-Symmetria Oy*, *Hoitola Rantafysio Ay*, *Fysikaalinen hoitolaitos Fysiohuone Ky*)	18	5
erisnimen avulla muodostetut (*FysioElviira*, *FysioSarit Oy*, *Fyssariina, FysioJukola Avoin yhtiö, FysioHulk*)	17	4
eivät sisällä *fys(io)*-ainesta (*FysioTerapia ja OhjelmaPalvelut ReijOpas, Pielisjani Oy, Mindiem, Aviteri, Kaarticon, TARMED OY*)	6	
muut tekosanat (*Fysix Oy*, *Kangasniemen Fysica Avoin yhtiö*)	18	5
eivät sisällä *fys(io)*-ainesta (*RehaFit Oy*)	5	
fysio-elementti ja vieraskielinen elementti (*FysioMaker*, *Fysiolife Ky*, *Fysikaalinen hoitolaitos Fysiodag Avoin yhtiö*, *Fysikaalinen Hoitolaitos Fysio Corpus Ky*)	9	2
fysio-elementti ja numero- tai kirjainyhdistelmä (*Fysio V8*, *Fysio-MM Oy*)	6	<2
yhteensä	**68**	**17**

*kaikista aineiston nimistä (391)

Fysio-elementin avulla on voitu muodostaa yksilöiviä osia, jotka muistuttavat rakenteeltaan suomenkielisiä yhdyssanoja (*Fysikaalinen hoitolaitos Fysiorasti Ky)*. Yhdyssana on voitu kirjoittaa myös oikeinkirjoitusnormien vastaisesti erikseen (*Fysio Apu Pyhäselkä*). Samanlaisia yhdistelmiä on muodostettu myös vieraskielisten elementtien kanssa (*Fysiolife Oy, Fysikaalinen hoitolaitos Fysiodag Avoin yhtiö*).

Fysio on yhdistetty latinankieliseen ilmaukseen nimessä *Fysikaalinen Hoitolaitos Fysio Corpus Ky* ja mukakielisen, mahdollisesti latinan kieltä mukailevan tekosanan kanssa nimessä

Motio Fysio. *Corpus*-sanan merkityksiä ovat latinaksi ’ruumis’ ja ’vartalo’ (Suomi–latina-suomi-sanakirja). *Motio* on luultavasti lyhennetty englanninkielisestä ilmauksesta *motion* ’liike’, ja ilmaus on ilman viimeistä *n*-kirjainta sopinut äänteellisesti yhteen typistetyn *fysio*-elementin kanssa. Olen katsonut nimen *fysio*-elementtiä ja vieraskielisiä elementtejä yhdistelevään ryhmään, koska tapaus on yksittäinen.

Yksilöivässä osassa voi esiintyä myös numero tai kirjainyhdistelmä, ja olen katsonut niiden muodostavan yksilöivän osan *fysio*-elementin kanssa (*tmi HK fysio*, *Fysio-MM Oy*, *Fysio42 Oy*). Kirjainyhdistelmät viittaavat nimissä yleensä henkilönnimiin, kuten etu- ja sukunimeen. Numerot nimessä *Fysio42 Oy* eivät vaikuta viittaavan yrityksen osoitteeseen, mutta yritys on toiminut kuntosali *Gym42* yhteydessä. Nimellä on voitu luoda yhteenkuuluvuutta kahden eri yrityksen välillä. Olen katsonut muiden tekosanojen ryhmään sellaiset nimenosat, kuten *fysix* ja *fysica*. Tekosana voi olla myös muodostettu ilman *fysio*-elementtiä, kuten nimessä *RehaFit Oy.* Kyseinen nimi on muodostettu englanninkielisistä ilmauksista rehabilitation ’kuntoutus’ ja fitness ’kuntoilu’ (MOT-englanti).[2]

Melkein puolet ilmauksista sisältää erisnimen elementtinä, jonka avulla tekosana on muodostettu (*Fysikaalinen hoitolaitos Fysio-Leena Ky, Fysianne* ja *FysioJukola Avoin yhtiö).* Yleensä erisnimen kanssa on käytetty liikeideaan viittaavaa *fysio*-elementtiä sellaisenaan tai lyhentämällä sitä. Tekosanat voivat sisältää myös henkilönnimiä ja muita aineksia. Esimerkiksi nimi *Mindiem* on muodostettu yrittäjän nimestä Minna ja *diem*-ilmauksesta, ja nimellä on haluttu välittää merkitys ’minun hetkeni’. [3] Nimi *Aviteri* on muodostettu myös henkilön etu- ja sukunimien alkukirjaimista sekä terapia ilmauksesta (*A+ vi+ teri*). Nimen ulkoasulla on myös pyritty luomaan merkitysyhteys auttamiseen (avittamiseen). [4] Myös nimi TARMED OY on muodostettu henkilönnimestä *Tarja* ja sanasta englanninkielisestä sanasta *medical*.[5] Sukunimestäkin on voitu muodostaa tekosana, kuten nimessä *Kaarticon* (*Kaartinen* > *Kaarti* + *con*).

Taulukkoon 7 olen koonnut, millaisten nimenosien kanssa tekosanat ja tekosanoja sisältävät sanaliitot esiintyvät useimmiten aineistossa. Tekosanan sisältävän yksilöivän osan kanssa voi esiintyä esimerkiksi pelkkä täydennys. Tätä voisi selittää nimien erikoisempi muoto, jolloin yrittäjä voi haluta täydentää nimeä erikseen lisätäkseen esimerkiksi informatiivisuutta (*Fysio-Aila, Aila Kontturi)*. Yksilöivän tekosanan sisältävät nimet koostuvat yleensä yksilöivästä osasta sekä yritysmuodon tunnuksesta.

---

[2] Nimen elementit ja merkitys on varmistettu yrittäjältä.
[3] Nimen elementit ja merkitys on varmistettu yrittäjältä.
[4] Nimen elementit ja merkitys on varmistettu yrittäjältä.
[5] Nimen elementit ja merkitys on varmistettu yrittäjältä.

Taulukko 7. Yksilöivien tekosanojen esiintyminen muiden nimenosien kanssa.

	f	%*
tekosanan sisältävä yksilöivä nimenosa muodostaa koko nimen (*Fysianne, FysioMaker*)	20	5
tekosanan sisältävä yksilöivä osa + yritysmuodon ilmaiseva osa (*Fysiolasse Ky*, *FysioSatama Oy*)	25	6
tekosanan sisältävä yksilöivä osa + liikeideaa ilmaiseva osa (*FysioTerapia ja OhjelmaPalvelut ReijOpas*)	6	2
tekosanan sisältävä yksilöivä osa + täydennys (*FysioWellness Leppävirta*)	4	1
tekosanan sisältävä yksilöivä osa + liikeidean + yritysmuodon ilmaiseva osa (*Fysikaalinen hoitolaitos Niskafysio Oy*, *Fysikaalinen Hoitolaitos Fysio Corpus Ky*)	7	2
tekosanan sisältävä yksilöivä osa + liikeideaa ilmaiseva osa + täydennys (*Fysika team OMT Riitta Brunner*)	3	<1
tekosanan sisältävä yksilöivä osa + yritysmuodon ilmaiseva osa + täydennys (*Fysios Pohjois-Karjala Oy*)	3	<1
yhteensä	**68**	**17**

*koko aineiston nimistä (391)

Tekosanojen kanssa 75 %:ssa tapauksista ei esiinny liikeideaa ilmaisevaa osaa ollenkaan, ja liikeidean sisältöön viittaavat ilmaukset jakaantuvat lähes tasan sen suhteen, viittaavatko ne sisältöön vai kehyksiin. Kehyksiin viittaavia ilmauksia esiintyy muutama enemmän kuin sisältöön viittaavia. Liikeideaa ilmaisevien osien vähyyteen vaikuttaa luultavasti se, että tekosanat yleensä sisältävät *fysio*-elementin, joka luo merkitysyhteyden kyseessä olevaan toimialaan, jolloin erillinen liikeideaa ilmaiseva osa olisi nimessä turhaa toistoa.

3.5 Muut yksilöivät osat

Taulukosta 8 ilmenee erilaisten appellatiivien ja varsinaiseen sanastoon kuuluvien elementtien avulla muodostettujen yksilöivien osien sisältö ja osuus aineistosta. Käsittelen muiden yksilöivien osien yhteydessä myös yksilöivät kirjainyhdistelmät ja nimen, jonka merkitys on jäänyt elementtien osalta epäselväksi. Melkein puolet kyseisen ryhmän nimistä on suomenkielisiä yhdyssanoja ja sanaliittoja (*Fysioterapia Rautakunto Oy* ja *Fysikaalinen hoitolaitos Uusi Aika*

Oy). Yksilöivänä osana voi esiintyä suomenkielisiä itsenäisiä adjektiiveja ja substantiiveja (*Parannuksen Fysikaalinen Oy, Fysikaalinen hoitola Terhakka Ky*).

Taulukko 8. Muiden yksilöivien osien sisältö.

	f	**%***
suomenkieliset ilmaukset (***Kunto-Metsä*** *Oy*, ***Mummon huoltamo***, *Fysikaalinen hoitola* ***Hieronta ja Rentoutus*** *Oy*, *Polvijärven Fysikaalinen Hoitola* ***Terhakka*** *Oy*, *Psykofyysinen Fysioterapia* ***SOPIVA***)	32	8
kirjainyhdistelmät (***PR*** *Hoitopiste*, ***NVV*** *fysioterapia*, ***AK****-Kuntoutus*, ***TT*** *Rehab*)	10	3
vieraskieliset ilmaukset (*Fysio* ***Fitness Club*** *Oy,* ***Wellnes4you****, Vyöhyketerapiahoitola* ***Digitus*** *Kaija Lehtoviita,* ***Validus***, *Fysio-Center* ***Atlas*** *Ky,* ***KHEIRON***, ***Eila Karelia***)	9	2
muut (***Jarken-Tiigit*** *Oy*)	1	<2
yhteensä	**52**	**13**

*koko aineiston nimistä (391)

Itsenäisiä yksilöivän osan muodostavia vieraskielisiä ilmauksia esiintyy kuudessa aineiston nimessä. Näistä kolme on latinankielisiä ihmiskehoon viittaavia ilmauksia (*Vyöhyketerapiahoitola* ***Digitus*** *Kaija Lehtoviita*, *Team* ***Quadratus*** *Oy* ja ***Validus)*** ja kolme englanninkielistä hyvinvointiin liittyvää sanastoa sisältävää nimenosaa (*Kuntokeskus* ***Energy*** *Oy,* ***Wellness4you*** *Ky, Fysio* ***Fitness Club*** *Oy). Digitus*-sanan merkity on ’varvas; sormi’, *quadratus*- sanan ’nelikulmainen’ ja *validus*-sanan merkitys ’terve; vahva’. (Suomi–latina–suomisanakirja). *Quadratus* viittaa aineiston nimessä luultavasti *quadratus-hermoon*, joka on nelikulmainen reisilihasta ja lonkkaniveltä hermottava ristipunoksen haara (MOT-Lääketiede 2.0a). Yksilöiviä appellatiiveja esiintyy pohjoiskarjalaisissa kampaamoalan nimissä 17 % ja espoolaisissa 27 %, ja espoolaisista ilmauksista yli puolet on englanninkielisiä (Huotari 2015: 31–32). Kymenlaaksolaisissa ja lappilaisissa ravintola-alan yritysnimissä yksilöiviä appellatiiveja on havaittu yli 40 %:ssa aineistojen nimistä (Raussi 2018: 31–32). Omassa aineistossani tällaisten yksilöivien osien osuus on noin 10 % koko aineistosta (taulukossa esiintyvät suomenkieliset ja vieraskieliset ilmaukset) ja vieraskielisten nimenosien osuus on vain noin kaksi prosenttia. Fysikaalisten hoitolaitosten yksilöivien osien vieraskieliset ilmaukset kuuluvat klassisiin kieliin tai ovat englannin kielisiä.

Appellatiivit voivat ravintoloiden ja kahviloiden nimissä liittyä esimerkiksi ruokaan ja näin tiettyyn ruokakulttuuriin, kuten nimessä *Cafe Tiramisu Ky*. *Tiramisu*-sana luo mielikuvan italialaisesta ravintolasta. Yksilöivät osat voivat olla myös ilmauksia, jotka eivät liity yrityksen toimialaan millään tavalla. Luontoon liittyviä appellatiiveja esiintyy nimissä *Cafe Tornipöllö*, *Gebardi Pub* ja *Cafe Rantakoivu*. (Raussi 2018: 41.) Kampaamoalallakin yksilöivät itsenäiset appellatiivit voivat olla sellaisia, jotka eivät liity yrityksen toimialaan, kuten nimissä *Parturi Kampaamo Karpalo*, *Studio Lumous* ja *Kampaamo Aurinko.* Uudismuodosteet ja yhdyssanat taas sisältävät yleensä toimialaan viittaavan elementin, kuten nimessä *Studio Hiuskihara* (Huotari 2015: 32, 34.) Fysikaalisten hoitolaitosten nimissä uudisyhdyssanat ja itsenäiset appellatiivit liittyvät usein yrityksen toimialaan. Esimerkiksi nimissä ***Safiiri ja Teräs*** *Oy*, *OMT-Fysioterapia* ***Fasetti*** ja Psykofyysinen Fysioterapia **SOPIVA** yksilöivät osat vaikuttavat toimialasta irrallisilta ilmauksilta. *Safiiri ja Teräs* kuitenkin voivat viitata epäsuorasti voimakkuuteen, varsinkin *Teräs*. Fasetti tarkoittaa jalokiven hiottua pintaa, joten se ei ainakaan suorasti liity toimialaan. Ravintoloiden nimissä erilaisilla appellatiiveilla on leikitelty enemmän kuin fysioterapia-alan yritysnimissä. Fysikaalisten hoitolaitosten nimissä appellatiiveilla pyritään kuvaamaan toimialaa, vaikka ne sisältäisivät sanaleikkejä tai erilaisia sävyjä. Käsittelen tarkemmin metaforia ja appellatiivien välittämiä merkityksiä alaluvussa 5.4.

Olen käsitellyt tässä yhteydessä myös yksilöivässä asemassa olevat kirjainyhdistelmät, joita esiintyy koko aineiston nimissä noin 3 %:ssa. Yleensä kirjainyhdistelmät ovat muodostettu yrittäjän etu- ja sukunimen kirjaimista, kuten nimessä (*Tmi JK-Fysiopalvelu*, *E.P.P Palvelu*). Kirjainyhdistelmä voi kuitenkin viitata nimen muihin osiin, kuten nimissä (*TL terveys- ja liikuntapalvelut*, *KC-Kinesiocenter Oy*). Yksilöivä kirjainlyhenne voi viitata hoitomuotoihin, kuten nimessä *Msf-kuntoutuspiste*. Lyhenne tarkoittaa 1970-luvulta peräisin olevaa Mäkelän sähköfysiologista kuntoutusta, jonka professorit Reijo Mäkelä ja Anu Mäkelä ovat kehittäneet (Msf-kuntoutuspisteen verkkosivut). Nimessä *Fysio V8* numeron ja kirjaimen yhdistelmä voi viitata sekä omistajaan (*Valtteri*) että V8-moottoriin (voimakkuuden metafora).

Sellaisia yksilöiviä osia, joiden merkitys jää minulle nimien yhteydessä avoimeksi on yksi (*Jarken-Tiigit Oy).* On mahdollista, että *Jarken*-elementin taustalla on erisnimi tai lempinimi. Yksilöivänä osana on voinut olla myös jokin erisnimi, joka ei ongelmattomasti ole lukeutunut henkilönnimiin (*Fysio-Center Atlas Ky, KHEIRON*). Atlas ja Kheiron ovat kreikan mytologian hahmoja, joten olen kuitenkin luokitellut ne vieraskielisiin ilmauksiin. Yhdessä nimessä on myös käytetty sekä henkilönnimeä ja englanninkielistä paikannimeä yksilöivänä sanaliittomaisena yhdistelmänä, joten olen katsonut sen muihin yksilöiviin osiin (*Eila Karelia*). Taulukosta 9 ilmenee, millaisia nimenosia muiden yksilöivien elementtien kanssa esiintyy:

yleensä ryhmän nimi rakentuu yksilöivästä osasta, liikeideaa ilmaisevasta osasta ja yritysmuodon tunnuksesta.

Taulukko 9. Muita yksilöiviä osia sisältävien nimien rakentuminen.

	f	**%***
muu elementti muodostaa koko nimen (*Validus*)	6	2
muu elementti + liikeideaa ilmaiseva osa (*Fysio Kumara*, *Hieronta-Luontaishoitola Pisara, PR Hoitopiste*)	13	3
muu elementti + yritysmuodon ilmaiseva osa (*Safiiri ja Teräs Oy*, *Kunto-Metsä Oy*)	10	3
muu elementti + liikeidean + yritysmuodon ilmaiseva osa (*Fysio Fitness Club Oy*, *Fysikaalinen Hoitola Fysioterapiapiste Oy*)	18	5
muu elementti + liikeideaa ilmaiseva osa + täydennys (*Fysio KipuApu V-M Kostamo, Hierontapiste Peukalon Voima Tiina Ahosola*)	2	<1
muu elementti + yritysmuodon ilmaiseva osa + täydennys (*Iloinen ilme Oy Savonlinna*)	1	<1
muu elementti + liikeidean + yritysmuodon ilmaiseva osa + täydennys (*Polvijärven Fysikaalinen Hoitola Terhakka Oy*, *Hierontapiste Hoitohuone Tmi Virve Nevalainen*)	2	<1
yhteensä	**52**	**13**

*kaikista aineiston nimistä (391)

Ryhmän nimet jakautuvat lähes tasan sen suhteen, kuuluvatko ne yksityisille elinkeinonharjoittajille vai osakeyhtiöille. Pieni osa nimistä kuuluu myös kommandiittiyhtiöille ja yksi avoimelle yhtiölle, joten yritysmuodon tunnuksen edellyttäviä yritysmuotoja on hiukan enemmän. Erilaisia appellatiiveja ja kirjainyhdistelmiä käytetään fysikaalisten hoitolaitosten yksilöintiin vähemmän kuin aikaisemmin käsiteltyjä elementtejä (henkilönnimet, paikannimet, tekosanat). Hiukan yli puolet muiden yksilöivien osien kanssa esiintyvistä liikeideaa ilmaisevista osista viittaa liikeidean kehyksiin (*Fysikaalinen Hoitolaitos Kiurun Kunto Kommandiittiyhtiö*) ja alle puolet liikeidean sisältöihin (*NVV fysioterapia*).

3.6 Täydennyksenä toimivat elementit

Fysikaalisten hoitolaitosten nimissä on myös täydennysosia. Täydennysosaa voidaan pitää nimen kokonaisuuden kannalta ylimääräisenä, ja yleensä se on henkilönnimi tai paikannimi. Esimerkiksi paikannimellä voidaan haluta tarkentaa yrityksen toimialuetta ja henkilönnimellä omistajaa. Eteläsuomalaisissa yritysnimissä täydennys sijaitsee yleensä yritysnimen lopussa, ja sen on havaittu sisältyvän 11 %:iin kaikista tutkituista nimistä. Täydennyksistä yli puolet on ollut paikannimiä. (Sjöblom 2006a: 187–188.)

Fysikaalisten hoitolaitosten nimistä noin 8 %:iin sisältyy täydennys. Henkilönnimi muodostaa yli puolet täydennyksistä (*Vyöhyketerapiahoitola Digitus Kaija Lehtoviita*, *Rantakylän Fysioterapia Tuula Nieminen*). Seuraavaksi yleisin tapa täydentää yritysnimeä on paikannimi (*Fysios Pohjois-Karjala Oy*). Pohjoiskarjalaisissa kampaamoalan yritysnimissä täydennys ilmenee 7 %:ssa ja espoolaisissa 5 %:ssa, ja se on yleensä henkilönnimi (Huotari 2015: 35–36). Fysikaalisten hoitolaitosten nimissä täydennyksiä esiintyy lähes saman verran kuin itäsuomalaisessa kampaamoalan yritysnimistössä.

Pienemmät yritykset ovat voineet liittyä osaksi suurempaa yritystä, kuten *Coronariaa*, ja tämä näkyy nimissä täydennyksen muodossa (*Coronaria Petosen Fysioterapia Oy, Coronaria Fysiopalvelu Kunto Kuopio Oy*). Olen katsonut lyhenteen täydennykseksi nimessä *Fysiokeskus OMT Mikkeli*, koska nimessä on jo toinen liikeideaa ilmaiseva osa. Liikeideaa ilmaisevan elementin käyttöä täydennyksenä voi selittää esimerkiksi erilaisten tarjottavien palveluiden ja hoitojen suuri määrä, jolloin yrityksen omistaja voi vielä haluta täydentää, millaista hoitoa yrityksessä tarjotaan. Täydennyksenä voi olla myös yritysnimen lyhenne (*Osuuskunta Savonlinnan Monitaitajat* **(OSMO)** ja *Fysikaalinen Hoitolaitos* ***Fil*** *Itä-Suomen liikuntaopisto*).

4 KIELELLINEN ALKUPERÄ JA MUKAKIELISYYS

Olen jo aikaisemmin nimenosien yhteydessä sivunnut nimien kielellistä alkuperää, mutta tässä luvussa erittelen tarkemmin, mitä kieliä aineiston yritysnimissä on käytetty ja yhdistelty. Tarkastelen nimien kieliä nyt nimen kokonaisuuden näkökulmasta, eli yksikieliset nimet ovat jokaisen nimenosan ja elementin osalta jotakin tiettyä kieltä, kuten suomenkielisiä, ja sekakielisten nimien eri elementit voivat olla keskenään erikielisiä. En ole huomioinut henkilönnimiä tai yritysmuodon tunnusta kielellisen alkuperän tarkastelussa. Nimen koostuessa esimerkiksi henkilönnimestä tai muusta erisnimestä ja mukakielisestä elementistä, kuten tekosanasta, olen katsonut nimen mukakieliseksi *(FysioElviira*). Pelkästä henkilönnimestä tai henkilönnimestä ja yritysmuodon tunnuksesta koostuu 13 % aineistoni nimistä. Olen jättänyt selvyyden vuoksi tarkastelun ulkopuolelle myös genetiivissä taivutetut etunimet (*Pirjan Oy*). Esimerkiksi Sjöblom (2006a: 115) on katsonut genetiivissä taivutetut elementit suomenkielisiksi elementeiksi. Olen luokitellut suomenkieliset paikannimet suomenkielisiksi elementeiksi, koska ne on voitu joissakin tapauksissa kääntää vieraalle kielelle, kuten nimessä *Eila Karelia*.

4.1 Yksikieliset nimet

Aikaisemmassa yritysnimistön tutkimuksessa nimet on voitu luokitella universaaleja elementtejä sisältäväksi (Sjöblom 2006a; Torro 2013; Huotari 2015). En koe tarpeelliseksi luokitella oman aineistoni nimiä universaaleiksi ja erikseen vieraskielisiksi, koska englanninkielisten ja vieraskielisten nimien määrä on aineistossani hyvin pieni, vaikkakin erityisesti englanninkielisiä voidaan pitää universaaleina kielen laajan käytön takia.

Fysio-elementin avulla muodostettujen nimenosien kielen määritteleminen on ollut hankalaa. Kielitoimiston sanakirjassa ei esiinny minkäänlaista *fysio*-elementin avulla muodostettua uudismuodosteista yhdyssanaa tai muutakaan yleissanastoon kuuluvaa ilmausta. *Fysio*-hakusanalla haettaessa löytyvät vain *fysiologi*, *fysiologia*, *fysiologinen*, *fysiologisesti*, *fysiologisuus*, *fysioterapeutti*, *fysioterapeuttinen* ja *fysioterapia*. Uudisyhdyssanoja on kuitenkin havaittu muodostettavan erilaisia vierasperäisiä ja epäitsenäisiä elementtejä, kuten *bio*, *eko* ja *nano*, käyttäen (Tyysteri 2015: 130). Kielitoimiston sanakirjasta *eko* ja *nano* löytyvät. *Eko*- ja *nano*-elementtien on myös ilmoitettu esiintyvän juuri yhdyssanojen määriteosana. *Bio*-elementtiä ei löydy omana sana-artikkelinaan, mutta sen avulla muodostettujen uudisyhdyssanojen määrä on sanakirjassa kuitenkin runsas. Aineistossani *fysio*-elementti ei esiinny pelkästään yhdyssanojen määriteosana (*Savonlinnan fysiokulma Oy*) vaan jopa edusosan asemassa muiden lyhennettyjen

elementtien kanssa (*Nilsiän Aku-Fysio, Kuopion ortofysio Oy)* sekä itsenäisenä liikeideaa kuvaavana nimenosana (*Fysio Sanna Vänni*). Koska elementti ei esiinny pelkästään prefiksinä, olen katsonut sen mukakieliseksi. Kokonaan mukakielisiä ovat esimerkiksi aineistoni yritysnimet, jotka on muodostettu käyttäen *fysio*-elementtiä ja henkilönnimeä (*FysioSeppä*). Olen katsonut mukakielisiksi tekosanat, joissa on hyödynnetty vieraskielisiä elementtejä, mutta kokonaisuus ei ole mitään varsinaista kieltä (*Mindiem*, *TARMED OY*). Paikannimen kanssa muodostetut ilmaukset olen määritellyt sekakieliseksi, koska paikannimi voi esiintyä nimissä eri kielillä.

Olen jakanut selvyyden vuoksi fysikaalisten hoitolaitosten kielellistä alkuperää koskevat tulokset kahteen taulukkoon. Taulukosta 10 selviää yksikielisten nimien osuus aineistosta. Kokonaan suomenkielisiä nimiä on koko aineistosta yli puolet eli 56 %, ja kaikista yksikielisistä nimistä tämä on jopa 86 %. Klassisten kielten joukkoon kuuluvat nimet, jotka ovat kokonaan latinankielisiä tai sisältävät muista vanhoista kielistä olevia elementtejä, joiden alkuperästä ei voi olla varmuutta. *Validus*-nimi on latinankielinen ja sanan merkitys on 'terve' (Latina–suomi–latina-sanakirja). *Kheiron* on kreikkalaisen mytologian hahmon nimi, eikä nimen kielellisestä alkuperästä ole varmaa tietoa. Mahdollisesti nimi on lainattu kreikan kieleen sanskriitista. (A Greek-English Lexicon; Dictionnaire étymologique de la langue grecque. Histoire des mots s.v. *Kheiroon.*)[6]

Taulukko 10. Kielten jakautuminen aineiston yksikielisissä nimissä.

	f	**%***
suomenkieliset (*Kehotietoisuus & Tasapaino Tmi A. Nylander*, *Fysioterapiapalvelu Jenni Päivänurmi*, *Safiiri ja Teräs Oy*, *askellusklinikka Oy*)	220	56
mukakieliset (*Fysix Oy*, *Motio Fysio*, *Fysiolasse Ky*, *Fyssariina*, *Mindiem*, *Aviteri*)	33	8
englanninkieliset (*Wellness4you Ky*, *Eila Karelia*)	4	1
klassiset kielet (*Validus, KHEIRON*)	2	< 1
yhteensä	**259**	**66**

*kaikista aineiston nimistä (391)

[6] Kiitos sana-artikkeleiden suomalaisista käännöksistä klassisten kielten ja eksegetiikan yliopistonlehtorille Anssi Voitilalle.

Eteläsuomalaisesta yritysnimistöstä on havaittu, että englannin-, latinan ja ruotsinkielisten nimet kuuluvat yleensä osakeyhtiöille (Sjöblom 2006a: 119). Pohjoiskarjalaisista kampaamoalan nimistä 60 % on suomenkielisiä ja yksi prosentti englanninkielisiä, ja espoolaisista suomenkielisiä on ollut 24 % ja englanninkielisiä 11 % (Huotari 2015: 38). Keskisuomalaisten yritysnimien alkuperää on tutkittu Muuramesta, jonka nimistöstä noin 54 % on ollut kokonaan suomenkielisiä. Englanninkielisiä nimiä on taas esiintynyt 13 % aineistossa ja mukakielisiä 17 % aineistossa. (Torro 2013: 69.)

Kokonaan suomenkielisten fysikaalisten hoitolaitosten nimien määrä on verrattavissa keskisuomalaisiin ja pohjoiskarjalaisiin yritysnimiin. Itäsuomalaisten kampaamoalan ja fysikaalisten hoitolaitosten nimien englanninkielinen osuus on myös samansuuruinen. Keskisuomalaisessa ja espoolaisessa yritysnimistössä taas englanninkielisten nimien määrä on ollut suurempi kuin tarkastelemissani fysikaalisten hoitolaitosten nimissä. Kokonaan mukakielisten nimien määrä on omassa aineistossani hyvin paljon pienempi kuin Muuramen yritysnimistöstä on havaittu. Englanninkieliseksi määrittelemäni nimet kuuluvat kahdelle kommandiittiyhtiölle, yhdelle osakeyhtiölle ja yhdelle yksityiselle elinkeinonharjoittajalle. Klassisia kieliä edustavat nimet kuuluvat toiminimille. Vieraskielisiä ilmauksia on siis käytetty eri yritysmuotojen nimeämisessä.

Keskisuomalaisessa yritysnimiaineistossa on havaittu enemmän kokonaan englanninkielisiä nimiä kuin itäsuomalaisissa fysikaalisten hoitolaitosten nimissä, ja ero on kohtalaisen suuri eli noin 12 prosenttiyksikköä. Muuramen englanninkielisten nimien määrää on selitetty sillä, että kaupunki sijaitsee hyvin lähellä Jyväskylää, yliopistokaupunkia, ja näin nimistö on kansainvälisempää (Torro 2013: 74). Aineistossani esiintyy nimiä myös Joensuusta, Kuopiosta ja Savonlinnasta, jotka kaikki ovat olleet yliopistokaupunkeja, mutta englanninkielisten nimien määrä on silti kokonaisuudessaan pienempi.

4.2 Sekakieliset nimet

Eteläsuomalaisista sekakielisistä yritysnimistä on erotettu kolme erilaista ryhmää. Yksi ryhmä ovat olleet nimet, joissa eri sanat kuuluvat selvästi eri kielistä tunnistettaviin sanastoihin (*Ajan Syke Production Oy*). Toisen ryhmän ovat muodostaneet nimet, joiden eri kielistä peräisin olevat ilmaukset on kirjoitettu yhdeksi sanaksi (*Cabbil Oy*). Kolmanteen tyyppiin lukeutuvat nimet, joihin liittyy sekä erikielisiä ilmauksia että tunnistamattomia, mukakielisinä pidettäviä elementtejä (Sjöblom 2006a: 123). En ole luokitellut oman aineistoni nimiä sen perusteella, vaihtelevatko kielet sanan sisällä (*FysioWellness Leppävirta*) vai nimenosien rajoilla (*Varkauden*

Medifys Oy). Yleisempää aineistossani kuitenkin on, että nimissä yhdistellään tekosanojen osina eri kieliä sen sijaan, että kieliä vaihdeltaisiin nimenosien rajalla. Taulukkoon 11 on koottu, millaisia eri kieliä aineistoni nimissä on voitu yhdistellä.

Yhteensä koko aineistoni nimistä 22 %:ssa on yhdistelty elementtejä eri kielistä tai mukakieltä. Mukakielisten elementtien suuri osuus johtuu *fysio*-elementin hyödyntämisestä. Mukakieltä on yhdistelty eri kieliin useammin kuin esimerkiksi pohjoiskarjalaisissa ja espoolaisissa kampaamoalan nimissä, joissa osuus on ollut 6 % ja 10 % aineistosta. Espoolaisessa nimistössä kieliä on siis yhdistelty enemmän kuin pohjoiskarjalaisessa. Pohjoiskarjalaisessa nimistössä suomen kieltä on yhdistetty yleensä englantiin, ja mukakielisiä elementtejä on hyödynnetty vain muutamassa tapauksessa kuten Espoossakin. (Huotari 2015: 38.) Muuramelaisessa yritysnimistössä kieliä on yhdistelty noin 10 %:ssa (Torro 2013: 69).

Taulukko 11. Kielten jakautuminen aineiston kieliä yhdistelevissä nimissä.

	f	**%***
suomi + mukakieli (*Fysio Apu Pyhäselkä*)	**62**	**16**
vieraat kielet + mukakieli englanti + mukakieli (*FysioMaker*, *Fysiolife Ky, FysioHulk*) kreikka + englanti + mukakieli (*Fysio-Center Atlas Ky*)	**15** 14 1	**4**
suomi + mukakieli + vieraat kielet (*Fysikaalinen Hoitolaitos Fysio Corpus Ky*, *FysioWellness Leppävirta*, *Fysikaalinen hoitolaitos Fysiodag Avoin yhtiö*)	**4**	**1**
Suomi + vieraat kielet suomi + englanti (*Kuntokeskus Energy Oy*) suomi + latina (*Vyöhyketerapiahoitola Digitus Kaija Lehtoviita*, *Coronaria Petosen Fysioterapia Oy*)	**4** 1 **3**	**1**
englanti + latina (*Team Quadratus Oy)*	**1**	**< 1**
yhteensä	86	**22**

*kaikista aineiston nimistä (391)

Suomen kieltä ja mukakielisiä elementtejä yhdistelevät nimet muodostavat suuren osan sekakielisistä nimistä, ja koko aineistoon suhteutettuna tällaisia nimiä on 16 %. Suurimpaan osaan näistä liittyy jollakin tavalla mukakielinen *fysio*-elementti. Muutamassa tapauksessa täydennyksenä toimiva nimenosa mukailee luultavasti latinan kieltä, kuten nimissä *Auron Kuopion*

OMT-Keskus Oy, Coronaria Petosen Fysioterapia Oy ja *Coronaria Fysiopalvelu Kunto Kuopio Oy.* Latinankieliset tai latinaa mukailevat nimenosat ovat suurempien lääkäri- ja muita terveyspalveluja tarjoavien yritysten nimiä, joiden piiriin pienemmät yritykset ovat siirtyneet. C*orona* on latinaksi ’seppele’ ja ’kruunu’ ja *coronare* ’kruunata, seppelöidä’(Suomi–latina–suomisanakirja). *Corona* esiintyy osana monia lääketieteellisiä termejä, kuten *corona radiata* ’aivojen sepelviuhka’ ja *corona dentis* ’hampaan terä’ ja ’hampaan kruunu’. *Coronarius*-sanan merkitys on ’koronaarinen’ ja ’sydämiin ja verisuoniin liittyvä’ ja ’sepelvaltimo-’. Sepelvaltimon latinankielinen nimi on *arteria coronaria, cordis* ja *coronaria* esiintyy yli kymmenessä muussakin lääketieteellisessä termissä (MOT-lääketiede 2.0). Latinankielinen ilmaus on siis luultavasti poimittu näistä termeistä terveydenhoitopalveluja tarjoavan yrityksen nimeksi. *Auron*-ilmauksen alkuperä jää epäselväksi, mutta luultavasti tekosana on muodostettu latinan kieltä muistuttavaksi.

Vieraita kieliä ja mukakielisiä elementtejä on yhdistelty 4 %:ssa koko aineiston nimistä. Nimessä *Fysio-Center Atlas Ky* liikeideaa ilmaiseva osa koostuu englanninkielisestä ja mukakielisestä elementistä ja yksilöivänä osana on kreikankielinen erisnimi *Atlas*. Atlas on kreikan mytologian jumalhahmon sekä Afrikassa sijaitsevan vuoriston nimi, ja nimen merkityksenä on esimerkiksi ’rasituksen, vaikeuksien ja koettelemuksien kestäminen’. (A Greek-English lexicon; Dictionnaire étymologique de la langue grecque. Histoire des mots s.v. *Atlas*).[7] Suomen kieltä on yhdistelty vieraisiin kieliin kahdessa nimessä (*Kuntokeskus Energy Oy*, *Vyöhyketerapiahoitola Digitus Kaija Lehtoviita*). Englannin kieltä on yhdistetty myös latinaan (*Team Quadratus Oy*). Mukakieliseen elementteihin yhdistetyistä vieraista kielistä suosituin on englanti (*FysioBest*). Yhdessä yritysnimessä (*FysioHulk*) esiintyy erisnimi *Hulk*, ja sanan *hulk* eräs merkitys on englanniksi ’köriläs’ (MOT-Englanti), joten olen katsonut sen englanninkieliseksi nimen elementiksi. Vieraita kieliä, suomen kieltä ja mukakielisiä elementtejä on yhdistelty muutamissa nimissä (*Fysikaalinen hoitolaitos Fysiodag Avoin yhtiö)*. Esimerkissä esiintyy ruotsinkielinen sana *dag*, joka ilmaisee tässä yhteydessä sitä, että yrityksestä saa palvelua myös ruotsin kielellä. Suomea ja mukakieltä on yhdistetty myös englantiin ja latinaan.

Saksalaisesta yritysnimistöstä on havaittu, että englanninkielisten elementtien käyttäminen nimissä on yleistä, vaikka yritys ei toimisikaan kansainvälisillä markkinoilla. Nimessä esiintyvillä vieraskielisillä elementeillä voidaan liittää positiivisia assosiaatioita yritykseen ja sen tuottamiin palveluihin. (Bergien 2008: 183, 182–193.) 2000-luvun alussa on havaittu yritysnimissä käytettävän latinankielisiä tai latinaa muistuttavia ilmauksia, koska kielen on koettu herättävän positiivisia mielikuvia asiakkaiden keskuudessa, vaikka sitä ei osattaisikaan (Kaimio

[7] Kiitos sana-artikkeleiden suomalaisista käännöksistä klassisten kielten ja eksegetiikan yliopistonlehtorille Anssi Voitilalle.

2000: 6). Fysikaalisten hoitolaitosten nimien latinaa mukailevat elementit on voitu valita sen perusteella, että lääketieteessä käytetään latinankielisiä nimityksiä kehon eri osista, ja fysioterapia-alan historia pohjautuu myös antiikin Kreikkaan, mikä on voitu nähdä nimissä korostamisen arvoisena.

Saksalaisista kuluttajista 20–30-vuotiaat ovat suhtautuneet kaikista myönteisimmin englanninkielisiin elementteihin yritysnimissä. Vanhempi vertailuryhmä, 40–50-vuotiaat, arvostivat eniten nimien informatiivisuutta. Saksalaiset kuluttajat kokivat ääntämykseltään vaikeat englanninkieliset ilmaukset epämiellyttäviksi nimien elementeiksi. Englannin kieltä huonosti osaavat kuluttajat, kuten vanhempi väestö, voivat kokea jäävänsä ulkopuolelle yrityksen välittämästä viestinnästä, jos yrityksen nimessä käytetään runsaasti englanninkielisiä, tunnistamattomia elementtejä. (Bergien 2008: 201–202.)

Itäsuomalaisissa fysikaalisten hoitolaitosten nimissä englanti ei välttämättä olekaan paras kieli asiakaskunnan ja kohderyhmän huomioitaessa. Eläkeläisten osuus on vuonna 2016 ollut suurin kaikista Suomen maakunnista Etelä-Savossa. Myös Pohjois-Karjalassa ja Pohjois-Savossa eläkeläisten osuus väestöstä on suuri. Uudellamaalla eli maakunnassa, johon esimerkiksi Helsinki, Espoo ja Vantaa kuuluvat, on vähiten eläkeläisiä suhteessa muuhun väestöön. (Suomen virallinen tilasto (SVT): Työssäkäynti.)

Aineistoni on maakunnista, joissa palveluita tarvitsevat luultavasti useammin ikääntyneet, heikosti englantia osaavat asiakkaat. Suomenkielisten ilmausten käyttäminen on informatiivisuuden kannalta siis järkevää. Englanninkieliset nimet ovat sävyltään sellaisia, että niillä pyritään luultavasti vetoamaan nuorempaan asiakaskuntaan, kuten *FysioWellness Leppävirta*, *Wellness4You*, *Fitsport Ky*, *Fysio Fitness Club Oy* ja *Kuntokeskus Energy Oy*.

4.3 *Fysio*-elementin yleistyminen aineiston nimissä

Fysio-elementin avulla on muodostettu niin yksilöiviä kuin liikeideaa ilmaisevia osia. Liikeideaa ilmaisevat ja kielillä leikittelevät ilmaukset on katsottu yritysnimistössä yleensä yksilöiviksi (Sjöblom 2006a: 181). *Fysio*-elementin muodostamisen taustalla on sananmuodostustavoista typistäminen. Typistämisen kohteena ovatkin perinteisesti olleet pitkät ja esimerkiksi vierasperäiset sanat, ja lyhentämisen tarkoituksena on tehdä ilmauksista paremmin suomen kieleen sopivia: *akkumalaattorista* on tullut *akku*. Instituutioiden nimiä on voitu muodostaa niin, että alkuperäisestä nimestä käytetään vain tiettyjä foneemeja, kuten yhdyssanan osien ensimmäisiä tavuja. Typistämällä on muodostettu yhteisöjen ja liikelaitosten nimiä, kuten *Kela* (*kansaneläkelaitos*) ja *Vapo* (*Valtion polttoainekeskus*). (Koski 1982: 13–14; Häkkinen 1997: 108–

109.) Tällaisia lyhennelmiä ovat myös nimet *Kotus* (*Kotimaisten kielten keskus*) ja *Supo* (*Suojelupoliisi*).

Typistämällä muodostettu elementti voi sisältää aikaisemman yhdyssanan merkityksen, jolloin voidaan puhua leksikaalisesta ellipsistä. Leksikaalisilla ellipseillä kuitenkin on kielessä jo merkitys, joka on toinen kuin yhdyssanan merkitys. Esimerkiksi *kulovalkea* on typistynyt muotoon *kulo*, vaikka sillä on ollut jo historiallinen merkitys 'menneenvuotinen kuiva heinä'. Samoin *Neuvostoliitto*-ilmauksesta muodostettu *neuvosto*-elementti on voitu muodostaa yhdyssanoja, kuten *neuvostokirjailija* ja *neuvostoarmeija*. Yhdyssanoissa *neuvosto*-sanan merkitys on siis toinen kuin perussanastossa. (Koski 1982: 14–15.) Fysikaalisten hoitolaitosten nimissä *fysio* voi sisältyä leikittelevään ja yksilöivään ilmaukseen sellaisenaan tai lyhennettynä ja yhdistettynä muihin elementteihin (*Fyspiste*) tai muodosteen kanssa voi esiintyä toinen yksilöivä osa, joka asettaa *fysio*-elementin avulla muodostetun nimenosan liikeideaa ilmaisevaan asemaan (*Iisalmen fysiopiste)*. Elementti muistuttaa leksikaalista ellipsiä, koska se sisältää *fysioterapia*-sanan merkitykset. Sillä ei kuitenkaan ole omaa vakiintunutta, erillistä merkitystä suomen kielen sanastossa.

Patentti- ja rekisterihallitus katsoo, että nimen täytyy olla tarpeeksi yksilöivä tullakseen hyväksytyksi, ja siksi esimerkiksi pelkkä tavaraan tai palveluun viittaava ilmaus ei ole tarpeeksi yksilöivä, kuten *Makeistukku Oy* tai *Yrityskonsultit Oy.* Lisää yksilöivyyttä saadaan esimerkiksi liittämällä palvelua kuvaavaan ilmaukseen paikannimi. (PRH.) Aineiston esimerkkien perusteella vaikuttaa, mitä lyhyempänä *fysio*-elementti nimissä ilmenee, sitä leikittelevämmäksi ja yksilöivämmäksi sen voi tulkita.

Itse kokonaista *fysio*-elementtiä ei siis välttämättä nähdä ollenkaan leikittelevänä, vaan se on typistämällä muodostettu toimialaa kuvaava ilmaus, joka vaatii nimeen vielä lisää yksilöivyyttä, esimerkiksi vielä enemmän tekosanaksi muuntelua (*Fysix Oy*), paikkaan viittaavan elementin (*Virran Fysio Oy*) tai henkilönnimen (*Fysio Sanna Vänni*). *Fysio*-elementin hyödyntäminen uudisyhdyssanoja luotaessa on käytännöllisempää kuin *fysioterapian*, kun yrityksen nimeen saadaan yhtä paljon tietoa yrityksen toimialasta mutta lyhyempään muotoon. *Fysio*-elementti sijoittuukin aineistossani jonnekin varsinaisen sanaston ja tekosanojen välimaastoon. Se esiintyy hyvin samanlaisten elementtien kanssa, kuin virallisesti sanastoon kuuluvien ilmausten on havaittu esiintyvän, eli itsenäisenä, yhdyssanojen osana, sanaliitoissa sekä numerojen ja kirjainlyhenteiden kanssa (Sjöblom 2006a: 174–180).

Taulukko 12 havainnollistaa *fysio*-elementin ja sen avulla muodostettujen tekosanojen yleistymistä fysikaalisten hoitolaitosten nimissä ajan saatossa. Tarkistaessani viralliset nimet yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä olen myös varmistanut yritysnimen rekisteröintivuoden. Olen tarkistanut jokaisen nimen yhteydessä, onko nimeä muutettu yrityksen historiassa. Olen

merkinnyt ensimmäisen rekisteröintiajankohdan, jos nimeen on tehty pieniä muutoksi, mutta nimi on muuten pysynyt elementtien osalta samana. Esimerkiksi aineiston nimi *Fysika Center Ky* on rekisteröity vuonna 2004, mutta ensimmäisen kerran *Fysikacenter Ky* on rekisteröity vuonna 1984, joten itse nimen elementit ovat vanhempia kuin uusi, muokattu nimi.

Taulukko 12. *Fysio*-elementin varianttien esiintyminen aineistossa diakronisesta näkökulmasta.

	f*	**f****	**N**
1980-luku	1	2	3
1990-luku	12	11	23
2000-luku	14	17	31
2010-luku	16	28	44
yhteensä	**43**	**58**	**101**

*liikeideaa ilmaisevassa osassa

**yksilöivässä osassa

Aineistoni vanhimmat nimet ovat 1980-luvulta. *Fysio*-elementti esiintyy yksilöivässä ja liikeideaa ilmaisevassa osassa vuonna 1989 rekisteröidyissä nimissä (*Varkauden fysiokeskus Oy*, *Fysikaalinen Hoitolaitos Fysio-Leena Ky*, *Fysikaalinen Hoitolaitos Fysio Corpus Ky*). Yksilöivässä osassa elementti on kuitenkin esiintynyt kaksi kertaa ja liikeideaa ilmaisevassa osassa vain kerran. 1990-luvulla elementtiä on hyödynnetty molemmissa nimenosissa tasaisesti ja lukumäärä on noussut koko ajan 2010-luvulle tultaessa. 1990-luvulta 2010-luvulle ilmausten määrä on noussut liikeideaa ilmaisevassa osassa hitaammin kuin yksilöivässä osassa. Fysikaalisten hoitolaitosten nimissä *fysio*-elementin ja sen varianttien käytön voi olettaa jatkuvan ja lisääntyvän, ainakin nimien yksilöivien osien elementtinä. Yritysnimistön on nähty kehittyvän toimialan aikaisempien nimien mallien mukaisesti, eli nimen avulla yritys saadaan kiinteästi kytkettyä omaan toimialaansa (Sjöblom 2006a: 156). *Fysio*-elementin avulla on voitu aluksi muodostaa nimiä, jotta ne erottuisivat hyvin muista toimialan nimistä, mutta malli on luultavasti yleistynyt nimistössä aikaisempien esikuvien pohjalta. Elementin sisältävillä nimillä on erityisesti toimialan ja yrityskulttuurin näkökulmasta Sjöblomin (2006a: 237) määrittelemä integroiva funktio. Integroiva funktio liittää tietyt nimet osaksi jo olemassa olevaa toimialan yritysnimistöä.

Pohjois-Karjalassa, Pohjois-Savossa ja Etelä-Savossa esiintyy lähestulkoon saman verran *fysio*-elementtiä hyödyntäviä nimiä. Etelä-Savossa esiintymiä on hiukan vähemmän, mutta aineiston laajuus on alueelta kokonaisuudessaan pienempi: alueella ei luultavasti ole yhtä paljon

kyseisen toimialan yrityksiä, tai yrittäjien tiedot eivät ole päätyneet käyttämiini rekistereihin. Vanhimmista nimistä, jotka on rekisteröity 1980-luvulta, yksi on Pohjois-Karjalasta ja kaksi Pohjois-Savosta. Pohjoissavolaisessa nimessä *fysio*-esiintyy ensimmäisen kerran liikeideaa ilmaisevassa osassa. 1990-luvulla pohjoissavolaisissa fysikaalisten hoitolaitosten nimissä esiintyy 11 elementtiä hyödyntävää nimeä, Pohjois-Karjalassa kahdeksan ja Etelä-Savossa nimiä on kyseiseltä vuosikymmeneltä vain neljä. 2000-luvulla erot ovat kuitenkin tasoittuneet, ja Pohjois-Savoon on ilmestynyt 10 uutta elementin sisältävää nimeä, Pohjois-Karjalaan 11 ja Etelä-Savoon 10. 2010-luvulla Pohjois-Savoon on ilmestynyt 18 uutta nimeä, Pohjois-Karjalaan 14 ja Etelä-Savoon 12. Aineistoni perusteella Pohjois-Savossa *fysio*-elementtiä on esiintynyt lähes jokaisena vuosikymmenenä enemmän kuin muissa maakunnissa.

Erilaiset kaupunkinimistön epäviralliset nimet voivat levitä kaupungista maaseudulle. Slangiin perustuvien nimien mukana myös niihin liittyvät nimenmuodostusmallit ovat levinneet maaseuduilta kaupunkeihin. (Mielikäinen 2005: 28; Ainiala 2005: 20.) Aineistoni kaikista tiheimmin asuttua maakuntaa edustaa Pohjois-Savo, jossa väestöntiheys vuonna 2018 on ollut 15 asukasta neliökilometriä kohden. Etelä-Savossa väestöntiheys on 10 asukasta neliökilometriä kohden ja Pohjois-Karjalassa yhdeksän asukasta neliökilometrillä. Pohjois-Savossa on myös eniten asukkaita (246 653). Pohjois-Karjalassa asukkaita on 162 982 ja Etelä-Savossa 147 194. Syntyvyys on parhain Pohjois-Savossa, sitten Pohjois-Karjalassa ja huonoin Etelä-Savossa. (Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestörakenne.) Pohjois-Savossa myös sijaitsee aineistoni maakuntien suurin kaupunki, Kuopio. Pohjois-Savon suurempi asukasmäärä, nuorempi ikärakenne ja tiheämpi asutus verrattuna muihin maakuntiin voi vaikuttaa siihen, että *fysio*-elementtiä suositaan eniten kyseisellä alueella.

Medialla ja viestintävälineillä on myös vaikutusvaltaa nimien leviämisessä: erilaisten tuntemattomien henkilöiden nimet saattavat tulla hetkessä koko maan tietoisuuteen, kun niitä esitellään eri medioissa. Nimistö ja sanasto voivat erilaisten sähköisten viestimien välityksellä levitä nopeasti ympäri Suomea. (Kulkine.net B: 2.1.) Aineistossa, joka on koostunut eteläsuomalaisista 1990-luvun loppupuolen yritysnimistä, esiintyy vain kaksi yksilöivässä osassa *fysio*-elementin varianttia hyödyntänyttä nimeä (*Fysiohelmi*, *Fyss-Ari*). (Sjöblom 2006a: 278.) Omassa aineistossani tällaisia nimiä on 1990-luvulta 11. *Fysio*-elementti on mahdollisesti silti yleistynyt ensin pääkaupunkiseudulla muiden nimitrendien tapaan. On myös mahdollista, että eri mediat ovat vaikuttaneet nimien yleistymiseen eri puolilla maata samoihin aikoihin.

5 NIMET YRITYKSEN IDENTITEETIN VÄLITTÄJINÄ

Olen luvussa neljä käsitellyt fysikaalisten hoitolaitosten nimiä rakenteen osalta ja eritellyt, millaisista elementeistä toimialan yritysnimet tyypillisesti koostuvat. Tässä luvussa tarkastelen, mitä yrittäjät haluavat korostaa yrityksensä identiteetistä virallisten yritysnimien sanastolla perusteella ja kuinka he pyrkivät houkuttelemaan asiakkaitaan yritysnimien välittämien mielikuvien avulla. Lopuksi vertailen virallisia yritysnimiä Suomen yritysrekisteri -palvelun epävirallisiin nimiin, joita on yhteensä 279.

5.1 Yrityksen identiteetin ja nimen suhde

Yrityksen identiteetillä tarkoitetaan erilaisia piirteitä, jotka erottavat yrityksen toisista toimijoista, ja yhdellä yrityksellä voi olla jopa monia erilaisia identiteettejä. Yrityksen identiteetistä julkisesti näkyviä piirteitä voidaan kutsua imagoksi. Imagon ja identiteetin välillä voi olla ristiriita: yritys voi harjoittaa esimerkiksi yhteiskunnan normien vastaista toimintaa, mutta silti positiivisen julkisuuskuvan. Yrityksen identiteetin voidaan katsoa koostuvan siitä, mitä yritys todellisuudessa edustaa: identiteetti koostuu esimerkiksi arvoista, strategioista, historiasta sekä tuotteista ja palveluista, joita tarjotaan. Kauppatieteellisessä tutkimuksessa yritysnimi on nähty yrityksen visuaalisen identiteetin osana, jota logokin edustaa. Nimi ja logo näkyvät esimerkiksi organisaatioiden toimitilojen ulkoseinissä ja oheistuotteissa. Esimerkiksi suurten osakeyhtiöiden identiteetin visuaaliset symbolit vahvistavat yrityksen mainetta osakkeenomistajien keskuudessa. (Balmer 1998: 978, 980; Abratt & Kleyn 2012: 1053.)

Yritysnimillä on havaittu erilaisia funktioita, kuten informatiivisuus, asiakkaan houkuttelemisen, käytännöllisyys, integroivuus ja individualisoivuus. Informatiivisella funktiolla yritysnimi välittää tietoa yrityksestään, kuten toimipaikasta tai toimialasta. Nimet voivat välittää tietoa yrityksestä suoraan tai hyödyntää epäsuoria merkitysyhteyksiä, joita luodaan leikittelevillä toimialaan liittyvillä ilmauksilla (*Vetoguru Oy*). Tällaiset ilmaukset on nähty asiakkaiden näkökulmasta erityisen houkuttelevina. Epäsuoraa merkitysyhteyttä hyödynnetään ennen kaikkea elementeissä, jotka pohjautuvat metaforaan, metonymiaan, symboliikkaan, tai nimielementit pyrkivät herättämään muuten positiivisia ja vahvoja tunteita. Myös sellaiset nimet, joiden merkitys jää täysin hämäräksi, voivat olla houkuttelevia, jos niissä hyödynnetään miellyttäviä tai huvittavia äänneyhdistelmiä. Käytännöllisinä yritysniminä voidaan pitää nimiä, joiden elementit on valittu sen perusteella, että nimi sijoittuu aakkosten alkuun ja näin pääsee luetteloissa

ensimmäisten alan yritysnimien joukkoon. Yritysnimen integroivuudella tarkoitetaan sitä, että nimen elementit luovat merkitysyhteyden tiettyyn toimialueeseen paikannimellä (*T:mi Helsingin Kuvataideterapia, Turun Petgun Oy*) tai yhteisöön: murteelliset ilmaukset voivat liittää yritysnimen kiinteästi murrealueeseen. Yritysnimien malli voi toistua tietyn toimialan nimistössä, jolloin nimi pyritään liittämään vallitsevien mallien avulla yrityskulttuuriin. Yritysnimillä, joissa esiintyy henkilönnimiä muistuttavia tekosanoja (*Medinella Oy*), voidaan nähdä individualisoivan funktio. Yrityksestä halutaan luoda henkilönnimimäisellä elementillä inhimillisempi kuva. Yritysnimien funktiot eivät ole toisiaan poissulkevia, eli nimellä voi olla yhtä aikaa sekä informatiivinen että käytännöllinen. (Sjöblom 2006a: 232–242.)

Nimistöntutkimuksessa nimen identiteetti hahmotetaan erilaisten nimenantajan, nimenkantajan ja nimenkäyttäjien näkemysten kokonaisuudeksi, jossa nämä liittävät tiettyjä piirteitä nimiin. Identiteettiä hahmotetaan samanlaisuuden ja erilaisuuden kautta. (Aldrin 2016: 3.) Kulttuurimaantieteessä alueellisessa identiteetissä nähdään erilaisia osa-alueita, jotka ovat itse alueen identiteetti ja alueen asukkaiden identiteetti eli aluetietoisuus. Alueen identiteetti on jaettu subjektiiviseen ja objektiiviseen osaan. Objektiivinen osa tarkoittaa alueesta tieteellisesti tehtyjä luokitteluja kuten aluejakoja. Subjektiivinen osa kattaa alueen asukkaiden ja ulkopuolisten mielikuvan eli imagon alueesta. (Paasi 1986: 35.)

Alueen identiteetillä tarkoitetaan sitä, kuinka erilaiset ominaisuudet välittyvät muille viestinnän kautta. Kyseessä on siis identiteetin representaatio, jossa paikka ikään kuin sanallistetaan tai sen piirteitä välitetään symboleiden ja kuvien kautta. Imago eroaa identiteetin käsitteestä niin, että sillä tarkoitetaan markkinointityön kautta paikasta välitettävää kuvaa. (Zimmerbauer & Suutari 2007: 350.) Aluetietoisuuteen liittyy kotiseutukäsite ja alueelliseen yhteisöön identifioituminen, eli kuinka asukkaat hahmottavat asuinseutunsa kokonaisuutena ja mieltävät itsensä osaksi yhteisöä (Paasi 1986: 36–37).

Yritysten nimet pyrkivät kuvaamaan yrityksen identiteettiä ja tuotteita: nimet ovat osa imagoa, jota pyritään välittämään asiakkaille. Yrityksiä nimettäessä voidaan luoda nimi, joka liittää yrityksen kotivaltioon. (Sjöblom 2016: 5.) Varsinkin paikannimen sisältävät yritysten nimet voi nähdä osana alueellista identiteettiä, tai ainakin nimellä pyritään luomaan yhteys kaupungin tai kunnan identiteettiin.

5.2 Paikallisuus ja alueellisen identiteetin merkitys

Tutkielmassani tarkoitan paikallisilla nimenosilla sellaisia elementtejä, joissa esiintyy johonkin maantieteelliseen alueeseen liittyvä suora tai epäsuora viittaus. Sjöblom (2006a: 207) on

katsonut paikkakuntiin liittyvät nimet merkitykseltään suoriksi, koska merkityssuhde nimen ja yrityksen ominaisuuden eli toimipaikan välillä on selvä. Yritysnimillä on havaittu integroiva funktio, jos nimessä esiintyvä paikkanimi liittää sen kiinteästi osaksi tiettyä maantieteellistä aluetta (Sjöblom 2006a: 237). Fanny Torro (2013: 40) on määritellyt pro gradu -tutkielmassaan suoran ja epäsuoran paikallisuuden käsitteen niin, että suorassa paikallisuudessa nimi viittaa suoraan esimerkiksi Keski-Suomeen tai Jyväskylään. Epäsuorassa paikallisuudessa nimessä esiintyy kuntaa pienempi paikallisuuteen viittaava nimenaines kuten kylän nimi (*Kuusan Lääkäripalvelu Oy)*. Epäsuoran paikallisuuden piiriin on katsottu paikkakunnan kannalta merkittävien henkilöiden nimet. Perusteluna jaottelulle on se, että maantieteellisesti kuntia pienempien alueiden nimet eivät kuulu yleissivistykseen.

Sjöblom (2006a: 74, 204) korostaa, että nimien merkityssuhteita tutkittaessa merkitysten subjektiivisuus on otettava huomioon. Kuntia pienempiin alueisiin viittaavat nimet on tarkoitettu paikallisten asukkaiden ja paikallisen kieliyhteisön tarpeisiin, joten voisi olettaa, että pienen kylän kieliyhteisöille merkityssuhde olisi suora paikan ja nimen välillä, vaikka näin ei itse tutkijalla olisikaan. Nimien merkityksen tulkinnassa lähden siis liikkeelle siitä, että paikallisuutta ilmaisevat nimet ovat merkityssuhteeltaan suoria, jos niissä esiintyy rakennusten, kylien, kuntien, maakuntien ja valtioiden nimiä. Fysikaalisten hoitolaitosten nimissä voidaan viitata Pielisen Karjalan seutukuntaan, ja tällaista ilmausta pidän suoraan yrityksen toiminta-alueeseen viittaavana. Paikallisuutta voidaan ilmaista appellatiiveilla, jotka luovat merkityssuhteen kyseisen paikkakunnan ja nimen välille, kuten nimissä *Virran Fysio Oy* ja *Fysikaalinen Hoitolaitos Kiurun Kunto Kommandiittiyhtiö. Virta* viittaa nimessä yrityksen toimipaikkaan Leppävirtaan ja *Kiuru* Kiuruveteen. Yhdessä nimessä esiintyy paikallisuutta epäsuorasti kuvaava elementti, joka ei ole paikannimestä lyhennetty appellatiivi (*Kunto-Metsä Oy*). Yritys sijaitsee Nurmeksessa alueella, jossa on paljon metsää: nimi viittaa siis epäsuorasti asuinalueeseen, jossa yritys sijaitsee. Tällaisia ilmauksia pidän epäsuorina paikallisuuden ilmauksina.

Olen luokitellut paikallisen elementin sisältävät nimet ryhmiin paikallisuuden tasojen perusteella. Tarkoituksena on eritellä, kuinka suuriin alueisiin yritykset viittaavat nimissään. Taulukosta 13 ilmenevät paikallisuuden tasot, joita aineistossani ilmenee. Taulukossa edetään suuremmasta maantieteellisestä alueesta pienempää kohti. Fysikaalisten hoitolaitosten nimissä esiintyy eniten kaupunkeihin ja kuntiin viittaavia paikallisia elementtejä (*Mikkelin Kuntopalvelu Oy*, *Puumalan Fysikaalinen Hoitolaitos Ky*). Kolmanneksi suurin ryhmä ovat asuinalueisiin viittaavat ilmaukset (*Lehmolan fysioterapia Oy)*.

Taulukko 13. Paikallisuuden tasot aineiston nimissä.

	f
maa	2
Itä-Suomi	2
historiallinen maakunta (Savo, Karjala)	2
maakunta (Pohjois-Karjala)	1
seutukunta	1
kunta	35
kaupunki	43
kylä	1
asuinalue	14
katu	2
rakennus	2
yhteensä	**105**

Kampaamoalan yritysnimistä on havaittu, että paikallisuutta ilmaisevan elementin sisältävät nimet ovat yleisempiä Espoossa kuin Pohjois-Karjalassa. Kampaamoalan nimissä paikannimet viittaavat yleensä pienempiin alueisiin, kuten asuinalueeseen tai kaupunginosaan, minkä on ajateltu johtuvan siitä, että suuremmilla paikkakunnilla asiakkaat hakeutuvat pienemmältä etäisyydeltä käyttämään yrityksen palveluja. (Huotari 2015: 28.) Yksityisten avo- ja laitospalveluyksiköiden nimissä paikannimet ilmaisevat hyvin usein sijaintia ja sisältävät yleensä kaupunginosien tai teiden nimiä (Pohjanvirta 2010: 47).

Yritysten runsas määrä voi vaikuttaa paikallisen elementin valintaan: jos paikkakunnalla sijaitsee jo runsaasti kyseisen toimialan yrityksiä, täytyy paikannimen tai paikallisuutta sisältävän elementin rajata yrityksen toimialuetta tarkemmin, jotta yritys ei joudu kilpailemaan koko kaupungin saman alan yritysten kanssa vaan vetoaa paremmin pienemmän alueen aluetietoisuuteen. Fysikaalisia hoitolaitoksia ja fysioterapiapalveluja tarjoavia yrityksiä ei ole välttämättä yhtä runsaasti kuin kampaamoalan yrityksiä, ja nimissä vedotaan näin laajempien alueiden aluetietoisuuteen ja asiakaskuntaan. Tyypillisessä julkisen avo- ja laitospalveluyksikön nimessä esiintyy kunnan tai kaupungin nimi, joka ilmaisee omistussuhdetta (Pohjanvirta 2010: 38). Yksityisissä avo- ja laitospalveluyksiköiden nimissä suurempien alueiden, kuten kuntien ja kaupunkien nimiä, on voitu välttää sen takia, etteivät yritykset sekoittuisi asiakkaiden keskuudessa toisiinsa.

Sjöblom (2006a: 169) on havainnut, että mitä pienempään alueeseen nimet viittaavat, sitä kiinteämmin ne ilmaisevat yrityksen sijaintia. Aineistossani kaupunkiin ja kuntaan viittaavat nimet ilmaisevatkin toimialuetta. Yrittäjät luovat nimillä mielleyhtymän suoraan paikkakunnan ja oman yrityksensä välille. Pienilläkin paikkakunnilla saattaa olla jopa saman alan edustajia, jotka käyttävät erilaista liikeidean ilmaisevaa osaa saman paikannimen kanssa (*Suonenjoen Fysikaalinen hoitolaitos, Suonenjoen fysioterapia Ky*). Esimerkiksi Bergienin (2013: 106) mukaan liittämällä yritys nimellä tiettyyn paikkaan osoitetaan kiintymystä kyseessä olevaan alueeseen. Bergien myös (2013: 108–109) mainitsee, kuinka nimiin luodaan positiivista sävyä ja valjastetaan alueeseen liitetyt assosiaatiot yritykseen sisällyttämällä paikannimiä yrityksien nimiin. Nimet välittävät näin alueeseen liittyvää yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Karjalaan viitataan yhdessä nimessä (*Eila Karelia*), ja yritys toimii Lieksassa. Suomen Karjalan voidaan nähdä koostuvan nykyisten Etelä-Karjalan ja Pohjois-Karjalan maakunnista, ja se on Suomen itäisin historiallinen maakunta (Karjala-nimistä). Murteita tutkittaessa on havaittu, että *Karjalan murteella* maallikot viittaavat Pohjois- tai Etelä-Karjalaan, molempiin edellä mainittuihin alueisiin tai jopa Venäjän puolisiin alueisiin, missä puhutaan karjalan kieltä (Mielikäinen & Palander 2014: 65). Tässä yhteydessä ilmauksen *Karelia* 'Karjala' kautta viitataan Pohjois-Karjalaan, jossa yritys sijaitsee. Mahdollisesti nimellä luodaan mielleyhtymää historialliseen maakuntaan, ja mielikuvan avulla nimeen on saatu liitettyä prestiisiä, jota vieraskielinen käännös vielä vahvistaa. Vieraskielisen käännöksen käyttämistä on varmaankin motivoinut vielä sen sointuminen *Eila*-etunimeen.

Yhdessä nimessä viitataan Savoon (*Savon Fysioterapia Kommandiittiyhtiö*). Savolla voidaan tarkoittaa historiallista maakuntaa, mutta maakuntien mukaan nimettyjä murrealueita tutkimalla on havaittu, että Savon murrealueeksi mielletään yleensä vain Pohjois-Savo (Mielikäinen & Palander 2014: 64). Varsinainen Savon historiallinen maakunta kattaa nykyisen Pohjois-Savon lisäksi Etelä-Savon. Yritys, jonka nimeämisessä *Savo*-paikannimeä on käytetty, sijaitsee Pohjois-Savossa, Kuopiossa, joka on alueen maakuntakeskus. Etelä-Savon alueelta kerätystä aineistossa ei esiinny *Savon* mukaan nimettyä yritystä. Savoksi siis mielletään oman aineistonikin perusteella juuri Pohjois-Savo.

Pielisen Karjalan seutuun on haluttu luoda merkitysyhteys nimessä *Pielisjani Oy.* Pielisen Karjalalla tarkoitetaan Pielisjärven tuntumassa sijaitsevista kunnista, Valtimosta, Lieksasta ja Nurmeksesta, koostuvaa seutua. Juuka on kuulunut Pielisen karjalan seutukuntaan vielä vuonna 2009. Alueluokituksista seutukunnat ovat poistuneet vuonna 2014. (Hietaharju, Kenni, Kukkonen & Tiainen 2014: 4.) *Pielisjani Oy* sijaitsee Nurmeksessa, joten Pielisen Karjalaan viittaaminen on suoraan yhteydessä yrityksen toimipaikkaan. Maantieteellisinä alueina miellettäessä sekä Savo, Karjala että Pielisen Karjala ovat kohtalaisen suuria, eivätkä fysioterapia-alan

yrittäjät lähtökohtaisesti kierrä tarjoamassa palvelujaan, vaikka sekin on mahdollista. Näin laajojen alueiden käyttämistä nimissä voi motivoida se, että nimet vetoaisivat laajan alueen asukkaiden aluetietoisuuteen.

Keski-Suomesta, Muuramesta kerätystä yritysnimiaineistosta on havaittu Keski-Suomeen viittaavia elementtejä (*Keski-Suomen Kuljetus Oy*). Keskisuomalaisuuteen viittaavia elementtejä ilmenee seuraavanlaisissa nimissä: *Keski-Suomen Sähkö Team Oy, Keski-Suomen Sähköpalvelu Ky, Keski-Suomen Tasoite Oy* ja *Keski-Suomen Ympäristöhuolto Oy.* (Torro 2013: 57, 93.) Tällaisia maakuntaan viittaavia nimiä on aineistossani vain yksi (*Fysios Pohjois-Karjala Oy*). Kyseisiä *Fysios*-ketjuun kuuluvia yrityksiä toimii jopa 33 paikkakunnalla (Fysios.fi-verkkosivu). *Pohjois-Karjala* siis selventää yrityksen toimipaikkaa suhteessa muihin ketjun yrityksiin. Esimerkiksi sähköalan töitä tarjoavat yritykset voivat kuljetukseen keskittyneiden yritysten tavoin toimia koko Keski-Suomen alueella, ja näin ollen nimen avulla pystytään takaamaan jopa laajempi asiakaskunta. Fysioterapiapalveluja tarjoavan yrityksen nimessä laajaa paikallisuutta edustava nimielementti vaikuttaa enemmän arvovalinnalta: yrittäjä itse haluaa identifioitua esimerkiksi Savoon tai Pielisen Karjalan alueeseen. Yritysten tuottamat palvelut vaikuttavat siihen, kuinka suurella alueella yritys toimii: aikaisemman esimerkin kuljetuspalveluihin keskittynyt yhtiö toimii luultavasti laajemmalla alueella kuin fysikaalista hoitoa tarjoavat yritykset, joten Keski-Suomeen viittaaminen on loogista ja informatiivista. Fysikaalisen hoitolaitoksen yrittäjä tarjoaa suuremmalla todennäköisyydellä palveluitaan omassa toimipisteessään.

Valtion nimen sisältävät *Suomen fysiomentorit Oy* ja *Fysikaalinen hoitolaitos Suomikunto Oy* ovat aineistoni suurimpaan paikallisuuden tasoon viittaavat nimiainekset. *Suomen fysiomentorit Oy* -yritys tuottaa opetus- ja konsultointipalveluita. *Suomi* siis viittaa yrityksen toimialueeseen konkreettisesti, jos kursseja ja palveluja tarjotaan koko Suomen alueella. Yritys järjestää kursseja Espanjassa sekä ylläpitää *Fysikaalinen hoitolaitos FYSIOMENT* -toimipistettä, jossa tarjotaan fysikaalista hoitoa. Yritys kuitenkin on ilmeisesti rekisteröity osakeyhtiöksi. Toiminta vaikuttaa painottuvan Pohjois-Karjalaan, jossa mainitsemani toimipistekin sijaitsee. Kuitenkin yritys tarjoaa fysikaalisen hoidon palveluja Espanjassa, joten ehkä yritys pyrkii vetoamaan Espanjan suomalaisten suomalaiseen identiteettiin käyttämällä nimenosaa *Suomen*. Toisessa nimessä *Suomikunto* luo mielleyhtymiä enemmän positiiviseen suomalaisuuden ymmärtämiseen ja käsittämiseen eikä niinkään konkreettisesti esimerkiksi toimialueeseen.

Paikallisuuteen viittaavia aineksia käyttämällä on voitu haluta korostaa tiettyä seikkaa, kuten suomalaisuutta, yrityksen identiteetistä tai haluttu luoda assosiaatio yrityksestä paikkakunnan keskeisenä palveluntarjoajana. Pohjanvirta (2010: 38) on havainnut julkisten avo- ja laitospalveluyksiköiden nimissä omistussuhdetta kuvaavia kuntien ja kaupunkien nimiä, ja

fysioterapia-alan yritysnimissä voidaan käyttää kuntien ja kaupunkien nimiä, jotta asiantuntijuuden ja virallisuuden vaikutelma vahvistuu. Paikallisuuteen viittaavalla ilmauksella, kuten historiallisten maakuntien nimiä käyttämällä, voidaan myös vedota alueen asukkaiden aluetietoisuuteen. Paikannimi ei kuitenkaan yksilöi yrityksiä enää samalla tavalla, jos samalla liikeidealla toimivat yritykset käyttävät hyvin samantapaisia nimiä vahvistaakseen paikallisuuden kokemusta, esimerkiksi nimet *Mikkelin OMT-keskus Ky* ja *Mikkelin OMT-Klinikka*.

5.3 Asiantuntijuuden korostuminen

Asiantuntijuuden voidaan nähdä muodostuvan instituutioiden ja tieteen vuorovaikutuksessa ja keskittyvän erilaisiin ammatteihin, kuten lääkäreihin ja erityisasiantuntijoihin. Asiantuntijan ja maallikon erotukseksi voidaan hahmottaa tietyn instituution piirissä toimiminen tai sen ulkopuolella oleminen. Esimerkiksi virkamiehillä ja lääkäreillä on tietystä instituutiosta peräisin oleva valta toimia kyseissä ammatissa. Asiantuntijuutena voidaan pitää tiettyyn ammattiin kuuluvien monimutkaisten sisältöjen hallintaa: kyseinen henkilö pystyy toimimaan alansa asiantuntijana ja suoriutumaan haastavista tehtävistä ilman epäonnistumista. (Stenvall 1995: 16; Saaristo 2000: 31–32.)

Fysikaalisten hoitolaitosten nimissä voidaan tuoda esille yrityksen hallitseman toimialan asiantuntijuutta ja mielikuvia virallisuudesta ja asiantuntijuudesta. Fysikaalisten hoitolaitosten nimet voivat muistuttaa terveysasemien nimiä, jolloin luodaan mielikuvaa fysikaalisesta hoitolaitoksesta paikkakunnan virallisina palveluntarjoajina. Kielitoimiston sanakirjassa *terveyskeskukselle* esitetään seuraavanlainen määritelmä: ’perusterveydenhuollosta vastaava kunnan t. kuntayhtymän ylläpitämä yksikkö’. *Terveysasemalle* annettu merkitys on ’(suuren) terveyskeskuksen toimipaikka’. Pohjoiskarjalaisten terveysasemien nimiä ovat *Ilomantsin terveysasema*, *Kiteen terveysasema* ja *Kesälahden terveysasema.* Aineistossani esiintyy esimerkiksi *Ilomantsin fysikaalinen hoitolaitos* ja *Kesälahden fysikaalinen hoitolaitos R. Kovanen*.

Muutamassa paikannimen sisältävässä nimessä esiintyy elementti *keskus*, joka (KS s.v. *keskus*) tarkoittaa keskiosaa, keskusta tai toiminnan kannalta johtavaa ja keskeistä paikkaa eli paikkaa, jonne tietyn alan toiminta on keskittynyt. Sanaliittomaiset yksilöivät nimenosat, jotka on muodostettu käyttäen *keskus*-sanaa, luovat yhdessä paikannimen kanssa assosiaation yrityksestä, jonne toiminta paikkakunnalla on keskittynyt. *Keskus* lisää yrityksen identifioitumista paikkakuntaan ja erityisesti tunnetta paikkana, jonka palveluita lähiseudun asukkaat käyttävät, kuten terveyskeskuksien palveluita (*Joensuun Fysiatrinen Kuntokeskus Oy* ja *Lieksan Fysiokeskus Oy).* Myös käsityöliikkeiden nimistä on havaittu, että *keskus*-elementtiä suositaan

paikannimiä sisältävissä nimissä, mutta henkilönnimien kanssa sitä ei ole käytetty (Lämsä 2013: 31). Yrityksien identiteetistä voidaan haluta korostaa elinkeinonharjoittajan asiantuntijuutta käyttämällä liikeidean ilmaisemiseen ammattinimikettä (Sjöblom 2006a: 159).

Omassa aineistossani yleinen liikeideaa ilmaiseva osa onkin *fysioterapeutti.* Yksityiset elinkeinonharjoittajat voivat kokea tärkeäksi oman ammattiosaamisensa korostamisen nimessä. Varsinkin jos yrittäjä on keskittynyt johonkin tiettyyn fysioterapian muotoon, voidaan tämä tuoda esille toiminnanharjoittajaan viittaavalla ilmauksella, kuten *Työfysioterapeutti Tarja Junnola.* Henkilönnimien avulla voidaan pyrkiä inhimillistämään yritys ja luomaan elottomalle asialle, yritykselle, persoona: tällaista nimen käyttöä on nimitetty individualisoivaksi funktioksi (Sjöblom 2006a: 239–240). Henkilönnimen ja ammattinimikkeen kanssa yrityksen ja yrittäjän identiteeteistä voidaan haluta luoda kokonaisuus. Toimiessaan omalla nimellään ja käyttämällä sen lisäksi ammattinimikettä yritys edustaa juuri yrittäjän identiteettiä ja ammatillista osaamista.

Yrityksen identiteetistä voidaan haluta välittää asiantuntevaa kuvaa alan historian vuoksi. Kun aikaisempien vuosikymmenten saatossa fysikaalisten hoitolaitosten palvelut ovat voineet olla hyvin kirjavia (luontaishoidoista virallisiin kuntoutuspalveluihin), voivat yrittäjät haluta oman yrityksensä esiintyvän varsinaisena ja virallisia terveydenhoitoon liittyviä palveluita tuottavana toimijana.

5.4 Terveyteen liittyvät leikittelevät ilmaukset

Nimillä pyritään herättämään omassa asiakaskunnassa positiivisia mielleyhtymiä ja vetoamaan näin asiakkaiden tunteisiin. Yritysnimissä houkuttelevuuden piirteiksi on katsottu erityisesti erilaiset metaforien, metonymian ja kielellä leikittelyn avulla muodostetut ilmaukset. Myös erilaiset tekosanat voidaan nähdä nimessä asiakkaita houkuttelevina elementteinä. Metaforalla asiaa kuvataan toisen ja yleensä konkreettisemman asian käsittein ja sillä korostetaan yrityksen hyviä puolia. Yritysten nimissä metaforalla on voitu verrata yritystä esimerkiksi esineeseen (*Rakennuskompassi*), hyvään tai eksoottiseen paikkaan (*Taivas, Kuvaviidakko*), ihmiseen tai inhimilliseen olentoon (*Pikku Pehtoori*) tai jopa kulkureittiin (*Oikotie Oy*). Metaforalla nimeen voidaan luoda myös voimakkuuden tuntua kuten urasuunnitteluyrityksen nimessä *Uramyrsky.* (Sjöblom 2006a: 235–236; 2010: 13–14.)

Avo- ja laitospalveluyksiköiden nimet ovat voineet luoda mielleyhtymiä esimerkiksi ikään, hienostuneisuuteen, onnellisuuteen ja kodinomaisuuteen. Sellaiset nimien elementit, jotka välittävät palveluyksiköistä kodinomaista tunnelmaa, ovat olleet tyypillinen tapa liittää

yritykseen positiivisia mielikuvia. Leikittelevät ilmaukset ovat muodostaneet oman ryhmänsä, ja niissä esiintynyt humoristisia piirteitä: nimessä *Hoivakoti Mimmilä ry* viitataan nuorta naista kuvaavalla appellatiivilla hoivakodin asukkaisiin, iäkkäämpiin henkilöihin. (Pohjanvirta 2010: 52, 72, 68). Tulkitsen itse kaikki aineistoni positiivisia mielleyhtymiä herättävät nimet jollakin tavalla leikitteleviksi, vaikka ne eivät olisikaan suoraan humoristisia sävyjä välittäviä.

Positiivisia terveyteen liittyviä ilmauksia sisältyy aineistossani noin 40 nimeen. Metaforaa on hyödynnetty esimerkiksi nimessä *Fysio-Center Atlas Ky*, jossa *Atlas* elementti viittaa Kreikan mytologian titaaniin, joka kannattelee harteillaan taivasta. Metaforan avulla nimeen liitetään positiivisia mielikuvia voimakkuudesta, jota yrityksen palveluiden avulla voidaan saada aikaan. Yhdessä voimakkuuden metafora luodaan sarjakuvahahmon avulla (*FysioHulk*). Hulk on hyvin voimakas, lihaksikas ja vihreä Marvel-kustantamon luoma hahmo. Alun perin Hulk on tiedemies Bruce Banner, joka saa supervoimansa altistuttuaan gammasäteilylle. Bruce Banner muuttuu voimakkaaksi Hulk-hahmoksi raivonsa avulla. (Marvel-kustantamo: Hulk.) Sanalla *hulk* on englanniksi myös merkitys ’köriläs’ (MOT-Englanti). Hulk on kuitenkin populaarikulttuurissa tunnettu hahmo, ja englanninkielinen ilmaus ’köriläs’ epätavallinen voimakkuuden ilmaus, joten oletan että ilmauksella halutaan luoda merkitysyhteys juuri Hulk-hahmon vahvuuteen ja metamorfoosiin. Hahmon lisäksi metafora voimakkuudesta voidaan luoda elottoman asian kautta. Nimessä *Fysio V8* metaforana toimii luultavasti auton V8-moottori.

Kreikan mytologian hahmoon viitataan nimessä *KHEIRON*. Kheiron on kreikkalaisessa mytologiassa kentauri, Zeuksen velipuoli. Kentaureita pidettiin antiikin kreikassa sivistymättöminä, mutta Kheiron oli poikkeus. Hän oli saanut viisautensa ja kykynsä tieteen ja taiteen jumala Apollonilta ja metsästyksen jumalalta Artemiilta. Kheironin viisauden nähtiin periytyneen lääketieteen jumalalle Asklepioolle, ja myyttien mukaan Asklepioon papit harjoittivat Kheironilta omaksuttua parannustaitoa satoja vuosia. (Leikola 2002: 26–27.) Metaforalla luultavasti viitataan Kheironin lääketieteelliseen osaamiseen ja parannustaitoon, joka voidaan nähdä yrityksen ominaisuutena.

Metonymiaa hyödynnetään aineistossa selvästi muutamassa nimessä: *Hierontapiste Peukalon Voima Tiina Ahosola*, *askellusklinikka Oy* ja *FysioAskel*. Sanaleikkejä ja positiivisia ilmauksia hyödynnetään niin monilla eri tavoilla, että niistä on vaikeaa muodostaa yhtenäisiä kategorioita. Osa seuraavaksi käsitellyistä nimistä voi olla metaforiin pohjautuvia. Terveyteen liittyviä leikitteleviä ilmauksia hyödynnetään esimerkiksi nimissä *Kuopion kuntokuuri Ky*, *Kunnonvartijat avoin yhtiö*, *Fysioterapia Rautakunto Oy*, *Polvijärven Fysikaalinen Hoitola Terhakka Oy* ja *Fysikaalinen Hoitolaitos Kuntokammari Ky.* Tällaisilla ilmauksilla halutaan välittää asiakkaille terveyden edistämiseen liittyviä positiivisia mielikuvia. Esimerkiksi

rautakunto ja *terhakka* ovat ominaisuuksia, jotka asiakkaat voivat kokea omaksuvansa yritykseltä sen palveluja käyttämällä.

Ilmaukset *kuntokuuri* ja *kunnonvartijat* taas luovat enemmän mielikuvia yrityksen tuottamista palveluista, jotka edistävät kuntoa, terveyttä ja niiden hallintaa. Tällaisia palveluihin liittyviä ilmauksia esiintyy myös nimissä *Fysio KipuApu V-M Kostamo, Fysio Apu Pyhäselkä* ja *Fysioapu Akselin*. Ilmaus *kuntokammari* taas liittyy itse yrityksen toimintapaikkaan ja pyrkii liittämään siihen positiivisia mielikuvia: yrityksen toimitiloissa asioimiseen halutaan luoda lämmin ja positiivinen sävy. Nimiin on liitetty positiivisia mielleyhtymiä myös englanninkielisellä ilmauksella *wellness* 'hyvinvointi' (*FysioWellness Leppävirta*, *Wellness4you Ky*). Yhdessä nimessä yhdistetään ominaisuuteen alueellisuutta ja terveyttä (*Fysikaalinen hoitolaitos Suomikunto Oy*), nimessä luodaan positiivisia mielleyhtymiä juuri suomalaisuudesta ja suomalaisten hyvästä kunnosta. Samantyylisiä, mutta vielä enemmän positiivia toiminnan tuloksia korostavia nimiä ovat *Parannuksen fysikaalinen Oy* ja *Fysikaalinen Hoitolaitos Uusi Aika Oy*.

Toimintapaikkaan positiivisia sävyjä liitetään nimissä *Hoitomestat Avoin yhtiö*, *Hierontapiste Hoitohuone Tmi Virve Nevalainen* ja *FysioTurva Jesse Turunen*. Positiivisia mielikuvia voidaan liittää myös yrityksen työntekijöihin tai yrittäjään itseensä, kuten nimessä *FysioMaker*. Tarkoituksena on englanninkielisellä sanalla *maker* 'tekijä' luoda positiivisia mielikuvia yrittäjän tai yrityksen pystyvyydestä: yrityksen työntekijän tai yrittäjän työtapa tuottaa tulosta. Nimessä *Fysioterapia Fysiopaimen paimen*-sanalla pyritään liittämään positiivisia mielikuvia yrittäjään liittyen. Nimessä *Fysio-Voimala* esiintyy voimakkuuteen liittyvä positiivinen ilmaus. Nimellä voidaan myös herättää mielikuvia fysioterapiapalveluista elämäntapana, kuten nimessä *Fysiolife Ky*. Samantyylinen elämäntapaan viittaava ilmaus on nimissä *Fitsport Ky* ja *Fysio Fitness Club Oy*. Englanninkielisen *fit*-sanan yksi merkitys on 'hyväkuntoinen'.

Aineiston muihin nimiin suhteutettuna nimessä *Fysio Kumara* esiintyy ainutlaatuinen ilmaus. Fysikaalisen hoitolaitoksen näkökulmasta adjektiivina *kumara* ei ole positiivinen palvelujen tuloksen näkökulmasta, ja nimen elementin merkitys jää tässä yhteydessä epäselväksi. Sanavalinnan taustalla saattaa olla esimerkiksi humoristisuus. Selvästi humoristinen ja leikkisä sävy välittyy nimestä *Mummon Huoltamo*. Yhdessäkään toisessa aineiston nimessä ei viitata yhtä suorasti asiakaskunnan ikään. Nimiin on saatettu liittää positiivisia sävyjä myös ilmauksilla, jotka eivät liity terveyteen, mutta tällaisia esimerkkejä on vain muutamia. Nimessä *Iloinen ilme Oy Savonlinna* esiintyy elementti, joka ei suoranaisesti liity toimialaan. Nimessä kuitenkin viitataan epäsuorasti toiminnan tulokseen ja hyvinvointiin, joka saa aikaan iloisen ilmeen.

Houkuttelevuutta on pyritty lisäämään tekosanoilla, kuten nimissä *Kangasniemen Fysica Avoin yhtiö, Fysika team OMT Riitta Brunner, Fysios Pohjois-Karjala Oy, Fysikaalinen hoitolaitos Fysiohuone Ky* ja *FYSTANSSI*. Tekosanoja on pidetty yritysnimistössä muoti-ilmiönä, eli

niitä esiintyy monilla toimialoilla runsaasti (Sjöblom 2010: 14). Olen jo aikaisemmin käsitellyt luvussa 4.3 *fysio*-elementin yleistymistä fysikaalisten hoitolaitosten nimissä, ja sana vaikuttaakin yleistyneen aikaisempien nimien mallien vaikutuksesta. Tekosanat ovat aluksi olleet huomiota herättävä ja kielellä leikittelevä tyyppi mutta yleistyneet kaiken aikaa, joten houkuttelevuuden lisäämiseksi on jouduttu käyttämään muita ilmauksia. Myös puolalaisissa suuryritysten nimissä on havaittu paljon erilaisia tekosanoja, kuten *eko*, *geo*, *aero*, *nano*, *euro* ja *neo*. Tekosanojen käytön taustalla koetaankin olevan vahva yhteys kansainvälisen vaikutelman luomisessa. (Czopek-Kopciuch 2013: 122.) Erityisesti kansainvälistä vaikutelmaa pyritään aineistossani luomaan nimillä, joissa *fysio*-elementtiä on lyhennetty ja sen yhteyteen on liitetty erilaisia englannin kieltä tai sitä mukailevia aineksia, kuten *FysioMaker*, *Fysiolife Ky* ja *Fysix Oy* (taustalla luultavasti *fysio + fix).*

Mainosalan nimissä on havaittu paljon metaforiaan ja metonymiaan pohjautuvia nimiä, mitä on selitetty alan luovalla luonteella. Mainosalan työntekijöiden nähdään pyrkivän työssään innovatiivisiin ratkaisuihin, joten myös nimissä leikitellään kielellä. (Sjöblom 2006a: 238). Fysikaalisten hoitolaitosten nimissä erikoisia ja leikitteleviä nimielementtejä esiintyy koko aineistoon suhteutettuna vähän. Tähän voi vaikuttaa se, että yritykset haluavat korostaa omasta toiminnastaan asiantuntijuutta ja palvelujen virallisuutta, koska terveyteen liittyviä asioita ei nähdä leikittelyyn sopivana aiheena. Tekosanat voidaan nähdä leikittelevinä ja huomiota herättävinä ilmauksina, mutta toisaalta niiden yleistymisen on nähty aiheuttavan sen, että ne muuttuvat tyypillisiksi ja neutraaleiksi nimielementeiksi (Sjöblom 2010: 14). Tämä on ehkä yksi syy sille, miksi fysikaalisten hoitolaitosten nimissä on suosittu tekosanoja metaforiaan pohjautuvien ilmausten sijaan. Kielellä on voitu leikitellä, mutta ilmaukset eivät luo vahvoja mielikuvia ja yrityksen identiteetistä välittyy erityisesti toimiala ja asiantuntijuus.

5.5 Huomiota herättävä oikeinkirjoitus

Yritysnimissä voidaan rikkoa yleiskielen oikeinkirjoitusnormeja, mikä voi johtua esimerkiksi yrittäjien oikeinkirjoitusnormistoon liittyvästä tietämättömyydestä. Kuitenkin oikeinkirjoitussäännöistä poikkeamisella voidaan pyrkiä myös herättämään huomiota, jotta yritys jäisi asiakaskunnan mieleen. Eteläsuomalaisessa yritysnimistössä oikeinkirjoituksesta on poikettu niin, että yrityksen yksilöivä nimenosa on voitu kirjoittaa pienellä alkukirjaimella (*Suunnittelu- ja laskenta oy saga*). Vertikaaleja on käytetty myös normien vastaisesti: nimenosien jokainen sana on voitu aloittaa isolla kirjaimella (*Eevan Terveet Jäsenet*), vertikaaleja voi esiintyä myös sanan keskellä, ja kokonaisia sanoja voidaan kirjoittaa niillä (*OMA arkkitehtitoimisto Heikki*

Lamusuo). Muita oikeinkirjoitusnormien vastaisia tapoja ovat olleet yhdyssanojen kirjoittaminen erikseen (*Taivas Media Lab Oy*), yhdysmerkkien poisjättäminen tai normienvastainen käyttö (*Peli ja paperimikko Oy, MT Maalaus- ja pinnoitus Oy*) ja lyhenteiden käyttöön liittyvät virheet, kuten nimikirjainten lyhentäminen ilman pisteitä. (Sjöblom 2006a: 108–110.) Suomen kielen lautakunta (2001: 36) on antanut ohjeistuksia yritysnimien norminmukaista oikeinkirjoituksesta. Toistuvia yritysnimissä esiintyviä norminvastaisuuksia ovat yhdysmerkin puuttuminen sitä vaativista yhteyksistä ja nimen kirjoittaminen pienellä alkukirjaimella. Muita mainittuja norminvastaisuuksia ovat isot kirjaimet nimien keskellä, erikielisten ilmausten sekoittelu, numeroiden ja kirjainten yhdisteleminen ja yhdistyneiden yrityksien nimien kirjoittaminen yhteen.

Fysikaalisten hoitolaitosten nimissä on hyvin yleistä, että kaikki nimessä esiintyvät sanat ja yritysmuodon tunnus aloitetaan isolla alkukirjaimella (*Puumalan Fysikaalinen Hoitolaitos Ky* ja *Anttolan Fysikaalinen*). Esimerkiksi liikeideaa ilmaiseva osa *fysikaalinen hoitolaitos* on lähes aina kirjoitettu niin, että molemmat ilmauksen sanat aloitetaan isolla alkukirjaimella. Nimenosien suhde ei ole siis vaikuttanut yrittäjän käsitykseen oikeinkirjoituksesta. Yritysnimissä nimenosia on havaittu erotettavan toisistaan isoilla alkukirjaimilla (Sjöblom 2006a: 109). Tällaista esimerkkejä aineistossani esiintyy harvassa (*Fysikaalinen hoitolaitos Fysiodag Avoin yhtiö*).

Yleensä jokainen nimen itsenäinen sana on kirjoitettu nimenomaan isolla alkukirjaimella, toimivat sanat sitten nimenosina tai vain elementteinä (*Lieksan Fysiokeskus Oy* ja *Joensuun Hierontakymppi Armas Eronen*), tai nimen eri sanat on kirjoitettu oikeinkirjoitusnormien mukaisesti yritysmuodontunnusta lukuun ottamatta (*Lehmolan fysioterapia Oy*). Yritysmuodon tunnus esiintyykin aineistossa hyvin usein norminvastaisesti versaalialkuisena, mutta patentti- ja rekisterihallituksen ohjeistuksessakin yritysmuotojen lyhenteet on aloitettu versaaleilla (PRH). Oikeinkirjoitusnormeja noudattaen yritysmuotojen lyhenteet kuitenkin pitäisi kirjoittaa pienillä kirjaimilla ilman pistettä tai pisteen kanssa (*oy* tai *oy.*), poikkeuksena mainitaan *tmi*, koska lyhenne sisältää *toiminimi*-ilmauksen viimeisen kirjaimen ja pistettä ei tällöin tarvitse käyttää (Kielitoimiston ohjepankki). Pisteiden avulla lyhennettyjä yritysmuodon tunnuksia ei aineistossa esiinny lainkaan.

Versaaleja esiintyy yhdyssanamaisten nimenosien keskellä (*FysioSatama Oy*) ja eräässä nimessä hyvinkin runsaasti (*FysioTerapia ja OhjelmaPalvelut ReijOpas*). Nimi on voitu kirjoittaa myös kokonaan versaaleilla (*HIERONTA JA HOIVA ROSENIUS TIINA*), tai nimenosa voi olla huomiota herättävistä ilmaistu vertikaaleilla (*Psykofyysinen Fysioterapia SOPIVA* ja *FYSIO- JA LYMFATERAPIA Raisa Muhonen*). Tällaisten nimien tarkoituksena on varmastikin hyödyntää norminvastaista kirjoitusasua huomion herättämiseksi. Henkilönnimiä on voitu

kirjoittaa pienellä alkukirjaimella ja yhdistää muihin elementteihin ilman yhdysmerkkiä (*Pielisjani Oy, Fysiolasse Ky*), myös paikannimi voi esiintyä yhdyssanan osana ilman yhdysmerkkiä (*Fysikaalinen hoitolaitos Suomikunto Oy*). Yhdysmerkki esiintyy aineiston nimissä myös tarpeettomasti (*Hoito- ja kuntoutus Fysmedi*). On myös tavallista, että kun yhdysmerkki toimii yhdyssanan osan toiston korvaajana, yhdysmerkin jälkeinen yhdyssanan määriteosa kirjoitetaan norminvastaisesti isoilla kirjaimilla (*Hieronta- ja Kauneuspalvelu Adeline*). Lyhenteissä oikeinkirjoitusnormeja rikotaan jättämällä yhdysmerkki pois, joten lyhenteen asema nimessä voi olla vaikea hahmottaa (*Mikkelin BBAT Fysioterapia*). Henkilönnimien etu- ja sukunimien kirjainlyhenteiden yhdistelmissä ei yleensä esiinny pistettä ja välilyöntiä erottamassa kirjaimia (*Tmi JK-Fysiopalvelu*). Henkilönnimet on voitu erottaa toisistaan pisteillä, mutta välilyöntiä ei välttämättä esiinny (*E.E.P Palvelu*).

Yhdyssanoja ei ole juurikaan kirjoitettu norminvastaisesti erikseen. *Fysio*-elementin avulla muodostettu sanaliitto esiintyy esimerkiksi nimessä *Fysio Apu Pyhäselkä*. Ilmaus mukailisi enemmän yleiskielen normeja, jos se olisi yhdyssanamuotoinen. Sanaliittoja on voitu kirjoittaa normien vastaisesti yhteen, kuten nimessä *Kunnonvartijat avoin yhtiö.* Toisaalta yhteen kirjoittamisella on voitu välttää merkityksen kaksitulkintaisuus, eli mahdollinen tulkinta *kunnon vartijat* 'hyvät vartijat'. Normien vastaisesti yhteen tai erikseen kirjoitettuja nimenosia on aineistossani kuitenkin vain yksittäisiä tapauksia. Aineistossa esiintyy paljon *fysio*-elementin avulla muodostettuja uudismuodosteita ja oikeinkirjoitukseen liittyvät valinnat ovat vaihtelevia. Ilmaukset on yleensä kirjoitettu yhdyssanan muotoon (*Fysiopalvelu Marketta Jääskeläinen*), mutta harvemmin sanaliitoksi (jo aikaisemmin mainittu *Fysio Apu Pyhäselkä*).

Elementin kanssa voi esiintyä muita norminvastaisia toimialaan liittyviä lyhenteitä ja yhdysmerkkejä (*Fysio - Lymfa Sirpa Vilhunen* ja *Nilsiän Aku-Fysio*) tai vieraskielisiä ilmauksia (*Fysiopoint Jarkko Pöllänen* ja *Tmi FysioTrainer Johanna Lehtonen*). Aineistossa esiintyy vaihtelevia elementtejä ja yhdistelmiä, joten oikeinkirjoituksessakin esiintyy eroja. Ilmauksien oikeinkirjoituksessa kyse ei välttämättä ole pelkästään huomion herättämisestä, vaan vakiintuneen mallin puuttuessa nimiä kirjoitetaan eri tavoin: epätavalliset elementit aiheuttavat oikeinkirjoitusnormeihin liittyvää hämmennystä.

5.6 Epäviralliset yritysnimet

Käsittelen alaluvussa 5.6 epävirallisia yritysnimiä, jotka olen kerännyt Suomen yritysrekisteri -palvelusta. Olen tarkistanut kaikki nimet yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä, ja nämä viralliset nimivariantit ovat kuuluneet tutkielmani pääaineistoon, joka koostuu Suomen yritysrekisteri

-palvelun ja Suomen yritykset -palvelun avulla kerätyistä nimistä. Koko virallisten, yritys- ja yhteisöjärjestelmästä tarkastettujen yritysnimien määrä on yhteensä 391. Vertailen 279:ä virallista ja epävirallista nimeä, jotka olen kerännyt vapaaehtoisen rekisterin kautta, ja tarkoituksenani on eritellä, millaisia eroja virallisten ja epävirallisten yritysnimien välillä on.

Vapaaehtoiseen rekisteriin ilmoitetussa nimissä on erilaisia tapoja, joilla nimiä on muutettu. Olen vertaillut virallisia ja vapaaehtoisen rekisterin nimiä siitä näkökulmasta, kuinka paljon ne sisältävät informaatiota kyseisestä yrityksestä. Suomen yritysrekisteri -palveluun ilmoitetuissa nimissä voikin esiintyä vähemmän informaatiota yrityksestä kuin virallisissa yritysnimissä. Tämä voi selittyä sillä, että virallisessa yritysnimessä pakolliset yritysmuodon tunnukset on voitu jättää Suomen yritysrekisteri -palveluun ilmoitettaessa pois. Esimerkiksi yritystietojärjestelmän virallisena nimenä voi olla *Fysikaalinen hoitolaitos Fysiodag Avoin yhtiö,* mutta Suomen yritysrekisteri -sivustolle on ilmoitettu *Fysikaalinen hoitolaitos Fysiodag*. Olen tarkistanut, että yritysmuoto ei ole esimerkiksi muuttunut. Aineistoni nimet voivat olla kymmeniä vuosia vanhoja, joten yritysmuodossa ja nimessä on voinut tapahtua muutoksia. Olen kuitenkin tarkistanut tapaukset, joissa yritysmuoto on jätetty ilmoittamatta vapaaehtoiseen rekisteriin. Jos vapaaehtoisessa rekisterissä on ilmennyt kokonaan erilainen nimi samalla yritystunnuksella, olen myös tarkistanut, onko kyseisen yrityksen nimi muuttunut vuosien saatossa, mikä selittäisi kokonaan eri nimen käyttämistä eri rekistereissä.

Yritysnimistä on voitu muuttaa liikeideaa ilmaiseva osa sekä jättää yritysmuodon tunnus ja paikannimi kokonaan pois: yritys- ja yhteisötietojärjestelmän nimi *Leppävirran Kuntoutuspalvelu Oy* esiintyy epävirallisessa rekisterissä nimellä *Fysikaalinen hoitolaitos Kuntoutuspalvelu*. Samalla tavalla on myös virallisen nimen *Joensuun Fysiatrinen Kuntokeskus Oy* epävirallisen variantin kohdalla (*Fysikaalinen Hoitolaitos Fysiatrinen Kuntokeskus*). Epävirallinen variantti on siitä mielenkiintoinen, että se ei pystyisi edes olemaan virallinen yritysnimi, koska nimessä esiintyy vain kaksi liikeideaa ilmaisevaa osaa eikä ollenkaan yksilöiviä elementtejä. Paikannimi on jätetty pois myös virallisesta nimestä *Polvijärven Fysikaalinen Hoitola Terhakka Oy*, jonka epävirallisena nimenä esiintyy *Fysikaalinen Hoitola Terhakka Ky*. Eri yritysmuodon tunnuksen esiintymistä selittää yritysmuodon vaihtuminen osakeyhtiöksi 2013. Vapaaehtoiseen palveluun ei ole siis päivitetty uutta yritysmuotoa vaihdoksen jälkeen. Paikannimen jättämistä pois nimen alusta voi selittää käytännöllisyyden tavoittelu: yrittäjät ovat halunneet saada yritysnimensä luettelon alkuun *f*-kirjaimen kohdalle sen sijaan, että yritys löytyisi vasta *l*- tai *p*-alkuisista nimistä.

Myös täydennyksenä toimiva henkilönnimi on voitu jättää pois epävirallisista nimistä. Virallinen nimi *Nilsiän Fysioterapia Timo Malinen* esiintyy epävirallisten yritysnimien aineistossa nimellä *Fysikaalinen hoitolaitos Nilsiän Fysioterapia*. Myös yksilöivässä asemassa

toimiva henkilönnimi on voitu jättää pois, kuten nimi *Kuntoasema Räsänen Ky* on epävirallisessa rekisterissä *Fysikaalinen hoitolaitos Kuntoasema*. Erisnimien pois jättäminen voi olla kuitenkin seurausta toisesta liikeideaa ilmaisevasta osasta: yrittäjä on voinut jälleen valita tärkeämmäksi aakkosten alkupäähän pääsemisen, ja erisnimen kanssa epävirallisesta nimestä tulisi kohtuuttoman pitkä. Nimenosien järjestystä on myös voitu vaihtaa, jotta epävirallinen nimivariantti päätyy aakkosissa aikaisempaan kohtaan, kuten nimen *Mikkelin Fysikaalinen Hoitolaitos Ky* epävirallinen variantti on *Fysikaalinen hoitolaitos Mikkelin*.

Henkilönnimeä on voitu myös lyhentää: *Terapiapalvelut Hanne Karoluoto* on muutettu muotoon *Fysioterapia Hanne.* Kyseinen epävirallinen nimi alkaa olla kokonaisuudessaan jo aivan erilainen kuin virallinen nimi, koska liikeideaa ilmaiseva osakin on muutettu. Jälleen liikeideaa ilmaisevan osan muutoksen taustalla on luultavasti käytännöllisyys. Nimistä on voitu myös jättää pois osia, ja niiden mukana informaatiota, muuttamatta tai lisäämättä mitään: nimen *Hierontapiste Hoitohuone Tmi Virve Nevalainen* epävirallinen variantti on vain *Hierontapiste Hoitohuone*. Nimivariantti on jälleen sellainen, ettei sitä välttämättä hyväksyttäisi viralliseksi yritysnimeksi sellaisenaan liian vähäisen yksilöivyyden vuoksi. Henkilönnimi on jätetty pois myös epävirallisesta nimestä *Fysio - Sportti* (virallinen nimi *Fysio-Sportti Juho-Matti Pimiä*) ja *Vyöhyketerapiahoitola Digitus* (*Vyöhyketerapiahoitola Digitus Kaija Lehtoviita*).

Informaation pois jättämisen taustalla on varmasti ennen kaikkea käytännöllisyys: kun epävirallisessa yritysnimivariantissa ei esiinny esimerkiksi paikannimiä tai henkilönnimiä, kuten virallisessa nimessä, siinä saattaa esiintyä toinen liikeideaa ilmaiseva osa, jonka avulla yritysnimi esiintyy hakemistossa aikaisemmassa kohdassa kuin virallinen nimi esiintyisi. Vaikuttaa siltä, että yrittäjät mieluummin jättävät osan informaatiosta, yrityksen identiteetistä ilmoittamatta, jotta voivat lisätä uuden liikeideaa ilmaisevan osan ilman nimen muuttumista hyvin pitkäksi.

Epävirallisiin yritysnimiin on voitu myös lisätä informaatiota. Yrityksen virallista nimeä on voitu epävirallisessa variantissa täydentää esimerkiksi liikeidean osalta. Nimi *Susanna Vartiainen* esiintyy vapaaehtoisessa rekisterissä nimellä *Eläinfysioterapeutti Vartiainen Susanna*. Nimellä *Parannuksen Fysikaalinen Oy* toimiva yritys esiintyy vapaaehtoisen rekisterin aineistossa nimellä *Fysikaalinen Hoitoasema Oy Parannuksen kuntoklubi*. Yrityksen yksi palvelu on kuntoklubin jäsenyys, mitä epävirallisessa nimessä on haluttu korostaa. Liikeideaa on tarkennettu jopa käytännöllisyyden kustannuksella nimessä *Lymfaterapeutti, Fysioterapeutti Hänninen Kaisa*, jonka virallinen nimi on *Fysiopalvelu Kaisa Hänninen T:mi.* Nimissä voi esiintyä myös toiminimien osalta yritysmuodon tunnuksia, joita virallisissa nimissä ei esiinny.

Epäviralliseen yritysnimeen on voitu lisätä henkilönnimi, joka virallisessa nimessä on ilmoitettu pelkästään alkukirjaimella: virallisen nimen *Fysioterapia P. Piskonen* epävirallinen

variantti on *Fysioterapia Piskonen Pertti*. Kokonainen etunimen ja sukunimen yhdistelmä on voitu lisätä myös nimen alkuun, kuten epävirallisessa nimessä *Helena Mutikainen Psykofyysinen Fysioterapia SOPIVA*, jonka virallisena nimenä toimii pelkkä *Psykofyysinen Fysioterapia SOPIVA*. Henkilönnimen lisäämisen taustalla voi jälleen olla käytännöllisyyden tavoittelu, mutta samalla nimeen on saatu lisää informaatiota toiminnanharjoittajasta. Yrittäjä on mieluummin lisännyt nimeen uutta informaatiota kuin toistanut esimerkiksi liikeideaa ilmaisevan osan.

Kokonaan erilaisen epävirallisen nimen taustalla voi olla jo aikaisemmin mainitsemani nimenvaihdos. Yrittäjä ei ole välttämättä ilmoittanut uutta ajankohtaista nimeä vapaaehtoiseen yritysrekisteriin. Esimerkiksi virallisen nimen *Fysioterapeutti Marjukka Laakso* nimivariantti Suomen yritysrekisteri -palvelussa on *Pieksämäen Fysikaalinen Hoitolaitos*. Yhteisö- ja yritystietojärjestelmän mukaan yritys on toiminut vapaaehtoisen rekisterin nimellä vuodesta 2005 vuoteen 2011. Toisaalta tämä voi kertoa yritysnimestä sen, ettei sitä pidetä yrittäjien näkökulmasta niin tärkeänä: tärkeintä on, että tiedot ovat sivustolla, joten vanhankin nimen kautta asiakkaat pystyvät saamaan käsiinsä yrityksen osoitteen. Suomen yritysrekisteri -palvelussa voi esiintyä myös aputoiminimiä, joiden avulla virallisen yritysnimen tiedot löytyvät. Epävirallisissa nimissä sukunimi on voitu ilmoittaa ennen etunimeä, mitä virallisissa nimissä esiintyy harvemmin (virallinen nimi *Fysioterapia Pulmu Jaakkonen*, mutta epävirallisessa rekisterissä *Fysioterapia Jaakkonen Pulmu Tmi*). Oikeinkirjoitusta on epävirallisissa nimissä saatettu muuttaa jopa normeja paremmin mukailevaksi: nimen *FysioTerapia ja OhjelmaPalvelut ReijOpas* kirjoitusasu on epävirallisessa rekisterissä *Fysioterapia ja Ohjelmapalvelut Reijopas*. Toisaalta virallisissa nimissä esiintyvä isolla kirjaimella aloitettu ilmaus *Fysikaalinen hoitolaitos* on saattanut muuttua huonommin normeja mukailevaan muotoon: *Fysikaalinen Hoitolaitos Lehmolan fysioterapia Oy* epävirallinen muoto on *Fysikaalinen Hoitolaitos Lehmolan Fysioterapia Oy*.

Epävirallisissa yritysnimissä korostuu käytännöllisyyden tavoittelu. Yritysnimen ei tarvitse välittää välttämättä mitään muuta informaatiota yrityksestä kuin yrityksen toimialan. Nimissä saattaa esiintyä jopa kaksi erilaista liikeideaa ilmaisevaa osaa, jotta yritysnimi varmasti pääsee luettelossa alkupäähän. Nimeen on voitu lisätä jotakin tarkempaa tietoa yrityksen toiminnanharjoittajasta, liikeideasta tai yritysmuodosta, tai yritys voi esiintyä vanhalla nimellä. Erilaiset nimenosat vaikuttavat olevan yrittäjän näkökulmasta siirreltävissä ja muutettavissa niin, että ne palvelevat käytännöllisyyden toteutumista parhaalla mahdollisella tavalla. Epäviralliset nimet voivat olla kieliasultaan vielä normienvastaisempia kuin viralliset nimet, mutta erittäin vahvasti normeja rikkovaa nimeä on pyritty selventämään epävirallisessa rekisterissä. Yrittäjän omasta näkökulmasta sanojen sisällä esiintyvät isot kirjaimet nähdään luultavasti siis häiritsevimpinä kuin jokaisen sanan aloittaminen isolla. Norminvastaisesta kirjoitusasusta on

voitu luopua vapaaehtoisessa rekisterissä, vaikka virallista nimessä oikeinkirjoitusnormien rikkominen on voinut näyttäytyä asiakkaiden huomion herättävänä ominaisuutena.

Suomen yritysrekisteri -palvelussa yrittäjät voivat ilmoittaa yrityksestään lisätietoja nimen avulla avautuvalle verkkosivustolle. Tärkeintä yrittäjän kannalta onkin, että asiakas saadaan klikkaamaan yritysnimeä, jotta hän pääsee yksityiskohtaisempien tietojen pariin. Nimen yksilöivyys ei Suomen yritysrekisteri -palvelun kaltaisessa järjestelmässä olekaan yrittäjän kannalta välttämättä etusijalla. Suomen yritysrekisteri -palvelu saattaa markkinoida palveluitaan asiakkaille puhelimitse, jolloin esimerkiksi erilaiset oikeinkirjoitusnormistoon liittyvät seikat eivät välttämättä välity rekisteriin, vaan oikeinkirjoitus on rekisteriä päivittävän henkilön eikä yrittäjän vastuulla.

Sjöblom (2006a: 93) on tutkinut yritysnimikategorian syntyä Suomessa 1800-luvulta lähtien. Aluksi yritysnimi on sisältänyt vain kyseisen yrityksen omistajan nimen ja nimet ovat olleet vakiintumattomia: esimerkiksi lehtiteksteissä tietystä yrityksestä on voitu käyttää neljää erilaista varianttia. Yritysnimien erilaiset variantit ovat ilmaisseet sitä, että yritysnimikategoria ei ole vielä ollut vakiintunut käyttöön. Nimet ovat olleet enemmänkin luokittelevia ja appellatiivimaisia. (Mts. 97.) Yritysnimet vaihtelevat ja varioivat edelleen internet-hakupalvelimissa ja rekistereissä ainakin oman aineistoni osalta. Fysikaalisten hoitolaitosten nimistä suuri osa kuuluu yksityisille elinkeinonharjoittajille, jotka myyvät omaa osaamistaan. Tällaisten yritysten nimikategoria vaikuttaa noudattelevan edelleen 1800-luvulla esiintynyttä ja vahvasti henkilöön ja toiminnanharjoittajaan viittaavaa nimeämistapaa. Epävirallisessa rekisterissä liikeideaa on painotettu vahvasti, mikä tekee rekisterin nimivarianteista nykyaikanakin enemmän appellatiiveja muistuttavia ilmauksia sen sijaan, että niissä korostuisi nimen yksilöivyys.

6 LOPUKSI

Fysikaalisten hoitolaitosten nimien yksilöintiin käytetyistä elementeistä kolme suurinta ryhmää ovat henkilönnimet, paikannimet ja tekosanat. Henkilönnimet muodostavat suurimman yksilöivien osien ryhmän eli 47 % aineiston nimistä. Paikannimien osuus yksilöivissä osissa on koko aineistosta 23 %, eli huomattavasti pienempi kuin henkilönnimien määrä. Tekosanoja esiintyy taas 17 %:ssa ja muita yksilöiviä osia, joista suurin osa on appellatiiveja, 13 %:ssa.

Kuvioon 1 olen koonnut, millaisia prototyyppisimmät fysikaalisten hoitolaitosten nimet ovat. Olen eritellyt nimet kolmeksi ryhmäksi, jotka ovat ryhmä A (yksilöivän henkilönnimen sisältävät nimet), ryhmä B (yksilöivän paikannimen sisältävät nimet) ja ryhmä C (yksilöivän tekosanan sisältävät nimet). Ryhmien tyypillisin nimen muodostusmalli aina tummassa laatikossa ja ryhmälle tyypillisiä nimiä vaaleassa laatikossa. Ryhmä A on aineiston suurin nimiryhmä, ryhmä B toiseksi suurin ja ryhmä C kolmanneksi suurin.

Pohjoiskarjalaisissa ja espoolaisissa kampaamoalan nimissä paikannimiä on käytetty yksilöintiin vähemmän kuin omassa aineistossani, ja kampaamoalan yritysnimistössä henkilönnimien jälkeen suurin yksilöivien osien ryhmä ovat olleet erilaiset appellatiivit, sen jälkeen tekosanat ja kirjainlyhenteet. Paikannimet taas ovat olleet kampaamoalan yritysnimistössä pienin yksilöintiin käytetty ryhmä, ja pohjoiskarjalaisista kampaamoalan nimistä jopa 80 % on yksilöity henkilönnimien avulla (Huotari 2015: 21–22). Henkilönnimiä on esiintynyt runsaasti myös käsityöliikkeiden nimistössä (Lämsä 2013: 23). Leipomoiden nimissä yli 56 %:ssa on esiintynyt henkilönnimi ja paikannimien osuus on ollut noin 26 % (Korppinen 2005: 18). Fysikaalisten hoitolaitosten nimissä mikään A-, B- tai C-ryhmistä ei ole niin vallitseva kuin esimerkiksi henkilönnimet kampaamoalalla. Kampaamoiden ja ravintoloiden nimissä (Huotari 2015: 21; Raussi 2018: 31) on myös käytetty runsaammin appellatiiveja ja varsinaiseen sanastoon kuuluvia ilmauksia, joihin voi liittyä leikittelevä sävy, kuin fysioterapia-alan nimistössä. Paikannimien osuus on omassa aineistossani ja leipomoiden nimissä lähes samansuuruinen.

A-ryhmän nimille on tyypillistä, että nimen liikeideaa ilmaiseva osa sijaitsee nimen alussa ja viittaa liikeidean sisältöihin (*fysioterapia*, *fysiopalvelu*). Yleinen tapa ilmaista liikeideaa on myös sisällyttää nimeen ammattinimike (*fysioterapeutti*). Henkilönnimien kanssa liikeidean kehyksiin viittaavia ilmauksia esiintyy vähän (*fysikaalinen hoitolaitos*). Henkilön etu- ja sukunimet sijaitsevat yleensä nimessä liikeideaa ilmaisevan osan jälkeen. A-ryhmän tyypillisin nimi on rakenteeltaan samanlainen kuin tyypillinen pohjoiskarjalainen kampaamoalan yritysnimi (*Parturi-Kampaamo Noora Kansala*) (Huotari 2015: 26). Kampaamoalan ja fysikaalisten hoitolaitosten nimet eroavat sisällöltään niin, että liikeideaa ilmaiseva osa viittaa itäsuomalaisissa fysikaalisten hoitolaitosten nimissä yleensä palveluihin ja kampaamoalan

nimissä toimintapaikkaan. Fysioterapia-alan nimien liikeideaa ilmaisevissa osissa on myös enemmän vaihtelua.

A (28 %) liikeideaa ilmaiseva osa + henkilönnimi	B (13 %) paikannimi + liikeideaa ilmaiseva osa + yritysmuodon tunnus	C (11 %) tekosanan sisältävä yksilöivä osa yritysmuodon tunnuksen kanssa (6 %) tai yksin (5 %)
• *Fysioterapeutti Riitta Kosunen* • *Fysioterapia Pulmu Jaakkonen* • *Fysiopalvelu Kirsti Karjalainen*	• *Suonenjoen Fysioterapia Ky* • *Maaningan Fysikaalinen hoitolaitos Ky* • *Rääkkylän Fysikaalinen Hoitolaitos Ky*	• *FysioSatama Oy* • *FysioPorras Ky* • *FysioSarit Oy* • *Fysix Oy* • *FysioHulk* • *Fysio-Voimala* • *FysioSeppä*

Kuvio 1. Fysioterapia-alan tyypillisiä nimien muodostusmalleja ja nimiä.

B-ryhmän nimissä liikeideaa ilmaiseva osa viittaa yleensä liikeidean sisältöihin (*fysioterpia*), mutta liikeidean kehyksiin viittaavia ilmauksia esiintyy enemmän kuin henkilönnimien kanssa (*fysikaalinen hoitolaitos*, *fysiokeskus*). Fysikaalisten hoitolaitosten nimissä paikannimien esiintymiseen ovat voineet vaikuttaa mallit, jotka ovat peräisin terveyskeskusten ja lääkäriasemien nimistä, koska nimissä esiintyy yleensä kuntien ja kaupunkien nimiä. Julkisen puolen avo- ja laitospalveluyksiköiden nimistä on havaittu, että kunnan tai kaupungin nimi on kiinteä osa kunnallista yritysnimistöä (Pohjanvirta 2010: 47). Paikannimi sijaitsee aineistoni nimissä lähes aina nimen alussa ja on genetiivimuotoinen.

C-ryhmän nimet koostuvat yleensä vain yksilöivästä osasta, koska niihin sisältyy jo liikeideaa kuvaava elementti *fysio*. *Fysio*-elementti esiintyy yksilöivässä osassa tyypillisesti suomenkielisen elementin kanssa. A-ryhmän fysikaalisten hoitolaitosten nimet ovat aineistossani yleensä yritysmuodoltaan toiminimiä. B-ryhmän nimissä esiintyy yhteenlaskettuna enemmän osakeyhtiöille, kommandiittiyhtiöille ja avoimille yhtiöille kuuluvia nimiä, mikä edellyttää yritysmuodon tunnuksen yritysnimeen. C-ryhmän nimistä noin puolet kuuluu yrityksille, joiden nimistä yritysmuodon tunnuksen täytyy ilmetä.

Sjöblom (2006a: 198) on havainnut, että suomalaisessa yritysnimistössä yleisin nimityyppi ja nimenosien järjestys on sellainen, missä yksilöivää osaa seuraa yritysmuodon ilmoittava osa (*Acefalo Oy*). Eteläsuomalaiset yritysnimet ovat prototyyppiseltä rakenteeltaan

yksinkertaisia: yksityisen elinkeinonharjoittajan nimessä esiintyy yleensä pelkkä yksilöivä osa ja osakeyhtiöiden nimissä yksilöivä osa ja yritysmuodon tunnus (mts. 1999). Aineistossani sen sijaan on eniten nimiä, joissa on sekä yksilöivä että liikeideaa ilmaiseva osa ja mahdollisesti yritysmuodon tunnus, jos yrityksen yritysmuoto sitä edellyttää (*FYSIO- JA LYMFATERAPIA Raisa Muhonen*, *Outokummun kuntoutus Ky*). Nimenosien järjestys riippuu nimen elementeistä. Itäsuomalaiset yritysnimet sisältävät aineistoni perusteella useammin liikeidean ilmaisevan osan kuin eteläsuomalaisesta yritysnimistöstä on havaittu. Eteläsuomalaista yritysnimistöä käsittelevästä tutkimuksesta on kuitenkin rajattu pois osa nimistä, jotka voisivat sisältää liikeideaa ilmaisevan osan, kuten henkilönnimestä ja ammattinimikkeestä koostuvat nimet (mts. 20).

Ikäihmisille tarkoitettuja yksityisten avo- ja laitospalveluyksiköiden yritysnimissä on havaittu myös enemmän liikeideaa ilmaisevia osia kuin Sjöblomin tutkimuksessa, vaikkakin yksityisten elinkeinonharjoittajien määrä on ollut aineistossa pienessä osassa. Liikeideaa ilmaiseva osa on kuvannut nimissä yleensä palveluja, joiden avulla yritys on voinut erottua selkeämmin muista yrityksistä. (Pohjanvirta 2010: 51.)

Fysikaalisten hoitolaitosten nimet sisältävät alan erikoissanastoa, jotka viittaavat yleensä tarjottaviin hoitomuotoihin. Liikeideaa tarkentamalla yritys pystyy paremmin jäämään asiakaskunnan mieleen. Yritykset voivat tarjota paljon erilaisia palveluja, ja asiakkaan on helpompi hakeutua yritykseen, jonka nimestä selviävät heti kyseisen palveluntarjoajan erikoisosaaminen. Liikeideaa ilmaiseva osa vaikuttaa siis olevan samalla tavalla yrityksiä erottavassa asemassa kuin avo- ja laitospalveluyksiköiden nimissä. Terveyteen ja hyvinvointiin liittyvää sanastoa esiintyy myös yksilöivissä osissa leikittelevinä ilmauksina, jotka voivat viestiä asiakkaille yrityksen tuottamien palvelujen tuloksesta, kuten nimessä *Parannuksen Fysikaalinen Oy.* Nimissä on myös latinankielisiä ja latinan kieltä mukailevia ilmauksia, jotka liittyvät jollakin tavalla alaan, kuten *Validus* ja *Vyöhyketerapiahoitola Digitus Kaija Lehtoviita*.

Aineistoni nimistä yli puolet on kokonaan suomenkielisiä ja 17 % sisältää suomenkielisiä ja mukakielisiä elementtejä, joiksi olen katsonut esimerkiksi *fysio*-elementin muunnokset. Englanninkielisten ilmausten määrä aineistossani pienempi kuin esimerkiksi eteläsuomalaisista yritysnimistä on havaittu (Sjöblom 2006a: 118; Huotari 2015: 28). Kokonaan englanninkielisiä ilmauksia esiintyy aineistossani vähän, ja kielien sekoittaminen sekä mukakieliset elementit ovat suositumpia. Aikaisemmin on epäilty, että suomenkielisten yritysnimien määrä voi vähentyä esimerkiksi tekosanojen ja universaalien elementtien suosion noustessa. Toisaalta myös suomalaisuuden korostamisen ja suomenkielisten elementtien on havaittu muuttuvan muodikkaammiksi. (Sjöblom 2006a: 148, 256.) Muuramen kaupungin yritysnimistön osalta on taas havaittu, että mukakielisiä elementtejä käytetään enemmän kuin englanninkielisiä (Torro 2013: 69). 2000-luvun alussa tutkituissa leipomoiden nimissä englannin kieltä on esiintynyt vain

kuudessa nimessä. Leipomoiden yritysnimistön perusteella on arveltu, että alan perinteisyys vaikuttaa englanninkielisten ainesten vähyyteen. (Korppinen 2005: 34.)

Oma aineistoni vahvistaa tuloksia siitä, että mukakielisyyttä suositaan enemmän kuin englantia. Fysikaalisten hoitolaitosten nimistä silti suurin osa on edelleen suomenkielisiä tai hyödyntää suomenkielistä elementtiä nimessä, vaikka kymmenen vuotta sitten suomalaisten nimien on odotettu vähenevän. *Fysio*-elementti luultavasti vaikuttaa yrittäjistä ja asiakkaista suomenkieliseltä, koska se on tutusta vierasperäisestä ilmauksesta typistämällä muodostettu aines. Aineiston perusteella yritysnimien kieleen vaikuttaa runsaasti yrityksen toimiala. Fysikaalisten hoitolaitosten ei ole tarkoitus markkinoida palveluitaan kansainvälisesti. Pohjois-Savossa, Pohjois-Karjalassa ja Etelä-Savossa maakuntien ikärakenne vaikuttaa siihen, että asiakaskunta koostuu iäkkäämmistä henkilöistä kuin esimerkiksi Etelä-Suomessa. Universaalit tai englanninkieliset nimet eivät ole asiakaskunnan näkökulmasta paras valinta: suomen kieli koetaan yhä informatiiviseksi ja asiakaskunnan huomioon ottavaksi nimien kieleksi.

Itäsuomalaisissa fysikaalisten hoitolaitosten nimissä erilaiset mukakieliset elementit ja erityisesti suomen kieli saatetaan kokea asiakaskunnan näkökulmasta informatiivisemmaksi kuin englanninkieliset ilmaukset. Mukakielisten lyhennelmien käyttöön on vaikuttanut luultavasti fysioterapia-alan erikoissanasto, joka pohjautuu latinaan. Pitkät vierasperäiset ilmaukset voivat yritysnimien kannalta olla epäkäytännöllisiä, joten niistä on muodostettu lyhenteitä, kuten *kinesio*, *orto*, *fysio*, *neuro* ja *lymfa*. Lyhenteiden käyttämisen taustalla voi olla myös pyrkimys kansainvälisen vaikutelman luomiseen. Englannin kielessä on jo tällä hetkellä itsenäinen ilmaus *physio*, joka voi viitata sekä fysioterapeuttiin ja fysioterapiaan (MOT-Englanti). Suurin osa fysioterapia-alaan liittyvästä tutkimuksesta myös tuotetaan nykyisin Yhdysvalloissa (Mälkiä 2010: 62).

Nykysuomen yhdyssanoista on havaittu, että ne sisältävät paljon prefiksimäisiä epäitsenäisiä elementtejä. Muodostustavan on huomattu muuttuneen yleisemmäksi ja osaksi produktiivista sananmuodostusta. Tällaisia yhdyssanojen yleisimpiä elementtejä määriteosassa ovat olleet *bio*, *eko* ja *nano*. (Tyysteri 2015: 130.) Fysikaalisten hoitolaitosten nimien liikeideaa kuvaavat uudismuodosteet voivat siis mukailla uusissa yhdyssanoissa esiintyvää produktiivista sananmuodostustapaa. Tekosanat on nähty 2000-luvun alussa yritysnimistössä trendinä. Suuret yritykset muuttivat nimiään tekosanojen avulla muodostetuiksi, kuten *Leonia*, *Sonera*, *Edita* ja *Altia*. Erilaisten kielien sekoittaminen on nähty nimissä myös kansainvälistymisestä johtuvana ilmiönä (Sjöblom 2006b: 2,5). Suurten yritysten antama nimimalli on voinut vaikuttaa siihen, että mukakieliset elementit ovat yleistyneet vuosien saatossa esimerkiksi fysikaalisten hoitolaitosten nimissä. Yrityksestä voidaan haluta luoda mahdollisimman trendikäs kuva kieliä sekoittelemalla.

Yrityksen identiteetistä vaikuttaa korostuvan asiantuntijuus esimerkiksi henkilönnimien ja ammattinimikkeen sisältävissä nimissä. Paikannimiä sisältävät nimet voivat myös luoda vaikutelmaa asiantuntijuudesta yhdistelemällä niihin erityisesti liikeidean kehyksiin viittaavia ilmauksia, kuten *fysikaalinen hoitolaitos* ja *fysiokeskus*, sekä neutraaleja liikeideaan sisältöön viittaavia ilmauksia, kuten *fysioterapia*. Paikannimellä voidaan pyrkiä vetoamaan asiakkaiden aluetietoisuuteen ja yhdistää paikkakuntaan liittyvät positiiviset mielleyhtymät itse yritykseen. Itäsuomalaisuus näkyy aineistossani erityisesti paikannimiä sisältävissä yritysnimissä. Aineiston nimissä on muutamia ilmauksia, jotka liittyvät kiinteämmin itäsuomalaisuuteen, kuten *Itä-Suomi*, *Savo*, *Pielisen Karjala* ja *Karelia*. Murteella leikitteleviä ilmauksia ei fysikaalisten hoitolaitosten nimissä esiinny.

Terveyteen liittyviä leikitteleviä ilmauksia esiintyy vähän suhteessa koko aineistoon: leikitteleviä ilmauksia ei välttämättä nähdä terveydenhuoltoalaan sopivina elementteinä. Leikittelevät ilmaukset pyrkivät yleensä luomaan mielleyhtymiä esimerkiksi voimakkuuden ja yrityksen tarjoamien palveluiden onnistuneiden lopputulosten välillä (*FysioHulk*, *Fysio-Voimala* ja *Fysioterapia Rautakunto Oy*). Nimissä on toisaalta käytetty runsaammin *fysio*-elementtiä ja sitä vielä lyhentämällä ja muokkaamalla on muodostettu nimiin tekosanoja. Tekosanoja sisältävät nimet erottuvat toisaalta paremmin muusta nimistöstä, mutta eivät silti anna yhtä leikittelevää vaikutelmaa kuin erilaiset metaforiin ja sanaleikkeihin perustuvat ilmaukset. Ilmaukset ovat yleistyneet fysikaalisten hoitolaitosten nimissä luultavasti myös aikaisempien mallien pohjalta.

Asiakkaiden mielipiteitä nimistä on kerätty kauppakeskusten (Konttinen 2017: 75) ja esimerkiksi käsityöliikkeiden osalta (Lämsä 2013: 81), ja molemmissa tutkielmissa on korostunut se, että asiakkaiden mielestä toimivimmat nimet ovat informatiivisia, lyhyitä ja samalla mieleenpainuvia. *Fysio*-elementin käyttäminen nimissä palvelee erityisesti nimien informatiivisuutta ja lyhyttä ulkomuotoa. Toisaalta elementtien runsaus nimistössä ei tee niistä yhtä mieleenpainuvia kuin yritysnimistä, joissa hyödynnetään esimerkiksi metaforia tai metonymiaa (*Hierontapiste Peukalon Voima Tiina Ahosola*).

Ravintola-alan yritysnimiä vertailemalla on havaittu, että yritysnimet Lapissa ja Kymenlaaksossa ovat sisällöltään, rakenteeltaan ja kielelliseltä alkuperältään hyvin samanlaisia alueesta riippumatta (Raussi 2018: 70–71). Fysikaalisten hoitolaitosten yritysnimien sisältö eroaa selkeästi esimerkiksi ravintola-alalla käytetystä. Paikanimien käyttäminen on ollut myös suositumpaa kuin monissa aikaisemmin tutkituissa yritysnimistöissä. Leikittelevien ilmausten käyttäminen on myös harvinaisempaa kuin muista yritysnimistöistä on havaittu. Yritysnimissä toimialan merkitys nimien muodostuksessa on siis merkittävä. *Fysio*-elementtiä hyödynnetään usein tietyllä tavalla (*Fysio-Voimala*, *FysioSatama*), ja elementti on yleistynyt nimissä viime

vuosikymmeninä. Nimenmuodostukseen vaikuttaa siis fysioterapia-alan yritysnimien aikaisemmat mallit. Tiettyjen yksilöivien elementtien kanssa esiintyvät liikeideaa ilmaisevat osat ovat aineistossani paljon yleisempiä kuin toiset. Esimerkiksi henkilönnimen kanssa liikeidean sisältöä kuvaava ilmaus on paljon yleisempi kuin kehyksiä kuvaava ilmaus. Paikannimien ja tekosanojen kanssa vaihtelua voi esiintyä enemmän.

Tutkielmani aineistonkeruuseen liittyi ongelmia, joita käsittelin luvussa 1.2. Aineistoni ei välttämättä kata kaikkia Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan ja Etelä-Savon fysioterapia-alan yritysnimiä, mikä on voinut vaikuttaa tutkielmani tuloksiin. Olen kuitenkin pyrkinyt varmistamaan aineiston kattavuuden hakemalla tiedot kahdesta eri rekisteristä. Yritysnimistöä voisi tutkia tulevaisuudessa erityisesti multimodaalisuuden näkökulmasta. Yritysten verkkosivuilla esiintyy myös paljon tekstejä, jotka saattavat liittyä jollakin tavalla yrityksen nimeen. Verkkosivujen avulla voisi tutkia esimerkiksi nimen ja muiden sivuston tekstien suhdetta. Myös yrityksen logo voi välittää yrityksestä lisää merkityksiä. Onko yritysnimi tarkoitettu yrittäjän näkökulmasta välttämättä itsenäiseksi, kiinteäksi yrityksen yksilöiväksi ilmaukseksi? Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään ilmoitettu nimi voi olla vain yrityksen yksilöintiin tarkoitettu pakollinen välietappi, joka voi olla muutoksessa yrityksen tarpeista ja uusista yritysnimistöön liittyvistä malleista riippuen. Ajallisvertaileva tutkimus muuttuneista yritysnimistä voisi antaa uutta tietoa yleistyvistä nimitrendeistä ja malleista. Erilaiset tekosanat ja mukakieliset elementit ovat yleistyneet yritysnimissä, joten myös kansanonomastinen tutkimus tekosanoja sisältävistä nimistä voisi olla mielenkiintoinen. Ovatko tietyissä yritysnimistöissä esiintyvät produktiiviset mallit asiakkaiden mielestä miellyttäviä tai informatiivisia?

LÄHTEET

ABRATT, RUSSELL – KLEYN, NICOLA 2012: Corporate identity, corporate branding and corporate reputations: reconciliation and integration. – *European journal of marketing* 46 7/8 s. 1048–1063.

AINIALA, TERHI 2005: Tutkimuskohteena kaupunkinimistö. – Terhi Ainiala (toim.*), Kaupungin nimet. Kymmenen kirjoitusta kaupunkinimistöstä* s. 10–26. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 134. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

AINIALA, TERHI – HALONEN, MIA 2011: Somalitaustaiset nuoret nimistönkäyttäjinä Itä-Helsingissä. –*Virittäjä* 2 s. 193–220.

ALDRIN, EMILIA 2016: Names and identity. – Carole Hough (toim.), *The Oxford handbook of names and naming* s. 1–15. United Kingdom: Cambridge Scholars Publishing.

BALMER, JOHN 1998: Corporate identity and the advent of corporate marketing. – *Journal of Marketing Management* 4:8 s. 963–996.

BERGIEN, ANGELIKA 2008: English elements in company names: global and regional considerations. – Roswitha Fischer & Hanna Pulaczewska (toim.), *Anglicisms in Europe. Linguistic diversity in global context* s. 183–208. United Kingdom: Cambridge Scholars Publishing.

BERGIEN, ANGELIKA 2013: From Solar Valley to Shadow Mountain: Identity construction in location-based company names. – Oliviu Felecan & Alina Bugheşiu (toim.), *Onomastics in contemporary public space* s. 106–120. United Kingdom: Cambridge Scholars Publishing.

CZOPEK-KOPCIUCH, BARBARA 2013: Names of companies in Poland. – Oliviu Felecan & Alina Bugheşiu (toim.), *Onomastics in contemporary public space* s. 120–131. United Kingdom: Cambridge Scholars Publishing.

Dictionnaire étymologique de la langue grecque. Histoire des mots. Toimittanut Pierre Chantraine. Paris: Klincksieck 1977.

FysioSatama-verkkosivut = Fysioterapiaa Savonlinnassa. https://www.fysiosatama.fi/ (12.12.2018).

Fysios.fi-verkkosivu = https://www.fysios.fi/ (12.12.2018)

A Greek-English lexicon. Oxford: Clarendon Press 1940.

HIETAHARJU, ANSSI – KENNI, MIKKO – KUKKONEN, JUSSI – TIAINEN, SEPPO 2014: *Pielisen Karjalan kuntarakenneselvitys.* Joensuu: FCG-Konsultointi Oy. https://docplayer.fi/1844818-Pielisen-karjalan-kuntarakenneselvitys.html

HUOTARI, SANNA 2015: *Mantsin hiuspuodista Salon hot hairiin. Parturi-kampaamoiden nimet Pohjois-Karjalassa ja Espoossa.* Pro gradu -tutkielma. Itä-Suomen yliopisto, suomen kieli.

HÄKKINEN, KAISA 1997: *Mistä sanat tulevat: suomalaista etymologiaa.* Tietolipas 117. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

KAIMIO, MAARIT 2000: Eurolatinaa Meritalandiassa. – *Kielikello 2* s. 6–10.

Karjala-nimistä = Kotimaisten kielten keskuksen verkkosivut. https://www.kotus.fi/nyt/kolumnit_artikkelit_ja_esitelmat/artikkelit/karjala_kieli_murre_ja_paikka#Karjalanimist (5.2.2019).

Kelan verkkosivut = Tutkimus ja hoito. https://www.kela.fi/sairaanhoito_tutkimus-ja-hoito (5.2.2019)

Kielitoimiston ohjepankki = Yhdistys- tai yhtiömuotoa ilmaisevat lyhenteet: ry, oy. http://www.kielitoimistonohjepankki.fi/ohje/277#osake (12.12.3018).

KIVINIEMI, EERO – PITKÄNEN, RITVA-LIISA – ZILLIACUS, KURT 1974: *Nimistöntutkimuksen terminologia. Terminologin inom namnforskningen*. Castrenianumin toimitteita 8. Helsinki: Suomalais-Ugrilainen Seura.

KONTTINEN, SONJA 2017: *Ostoksilla rajalla på Gränsenissä – suomalaisten kauppakeskusten nimet.* Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto, suomen kieli.

KORPPINEN, HANNA-KAISA 2005: *Leipomoiden ja konditorioiden toiminimistä*. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto, suomen kieli.

KOSKI, MAUNO 1982: *Suomen johto-opin morfologiaa.* Turku: Åbo Akademi.

KS = *Kielitoimiston sanakirja*. Päätoimittaja Eija-Riitta Grönros. Helsinki: Kotimaisten kielten keskus 2018. https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/netmot.exe?motportal=80 (7.9.2018).

Kulkine.net = Janne Seppälä 2013: *Kulkine.net – tutkimus epävirallisista kulkineennimistä.* Väitöskirja, Jyväskylän yliopisto, kielten laitos. Verkkoversio, viitattu 4.3.2019. Saatavissa osoitteessa www.kulkine.net.

LEIKOLA, ANTO 2002: *Seireenejä, kentaureja ja merihirviöitä. Myyttisten olentojen elämää.* Helsinki: Tammi.

LÄMSÄ, MINNA 2013: *Käsityöliikkeiden nimien tarkastelua. Nimien semanttinen sisältö.* Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto, suomen kieli.

LÖFMAN, ANITA 1993: *Lääkitysvoimistelijasta fysioterapeutiksi.* Helsinki: Suomen fysioterapeuttiliitto.

Marvel-kustantamo: Hulk = https://www.marvel.com/characters/hulk-bruce-banner (12.3.2019)

MIELIKÄINEN AILA 2005. Nimistön- ja sanastontutkimuksen rajamaastossa. Slangi, puhekieli ja murre epävirallisissa paikannimissä. – Terhi Ainiala (toim.), *Kaupungin nimet. Kymmenen kirjoitusta kaupunkinimistöstä* s. 26–56. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 134. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

MIELIKÄINEN, AILA – PALANDER, MARJATTA 2014: *Miten suomalaiset puhuvat murteista? Kansanlingvistinen tutkimus metakielestä.* Suomi: 203. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

MOT-Englanti. Helsinki: Kielikone Oy. https://mot.kielikone.fi/mot/uef/netmot.exe?motportal=80

MOT-Lääketiede 2.0a. Helsinki: Kielikone Oy. https://mot.kielikone.fi/mot/uef/netmot.exe?motportal=80

Msf-kuntoutuspisteen verkkosivut = Msf-kuntoutus. http://www.nikama.fi/Msf.html (4.3.2019)

MÄLKIÄ, ESKO 2010: Katsaus fysioterapian tutkijakoulutukseen. – *Kuntoutus 4.* s. 61–66.

MÄRSY, LINNU 2014: Vapautta vai rajoja? Kielenkäyttäjien näkemyksiä yritysnimistä. – *Kielikello* 3 s. 13–15.

NYSTRÖM, STAFFAN 2016: Names and meaning. – Carole Hough (toim.), *The Oxford handbook of names and naming* s. 39–52. United Kingdom: Cambridge Scholars Publishing.

PAASI, ANSSI 1986: *Neljä maakuntaa. Maantieteellinen tutkimus aluetietoisuuden kehittymisestä.* Joensuun yliopiston yhteiskuntatieteellisiä julkaisuja, n:o 8. Joensuu: Joensuun yliopisto.

Parannuksen Fysikaalinen Oy -verkkosivut = http://www.parannuksenfysikaalinen.fi/ (1.3.2019)

POHJANVIRTA, TUIJA 2010: *Ikäihmisten avo- ja laitospalveluyksiköiden nimistö.* Pro gradu -tutkielma. Itä-Suomen yliopisto, suomen kieli.

PRH = Patentti- ja rekisterihallituksen nimiohjeet. https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yritystennimet/nimiohjeet.html (15.11.2018).

Psykoterapiakeskus = Ajatuksia psykofyysisestä fysioterapiasta BBAT-menetelmän näkökulmasta.

https://www.vastaamo.fi/asiantuntija_artikkelit/ajatuksia-psykofyysisesta-fysioterapiasta-bbat-menetelman-nakokulmasta-55 (15.11.2018).

RAUSSI, LOTTA 2018: *Ravintola Kankkulan kaivo ja Velhon kodan latukahvila. Kahviloiden ja ravintoloiden nimet Kymenlaaksossa ja Lapissa.* Pro gradu -tutkielma. Itä-Suomen yliopisto, suomen kieli.

SAARISTO, KIMMO 2000: *Avoin asiantuntijuus: ympäristökysymys ja monimuotoinen ekspertiisi*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.

SJÖBLOM, PAULA 2006a: *Toiminimen toimenkuva. Suomalaisen yritysnimistön rakenne ja funktiot.* Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 1064. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

SJÖBLOM, PAULA 2006b: Nimellä on merkitystä. – *Virittäjä* 2 s. 1–5.

SJÖBLOM, PAULA 2010: Yritysnimi luo ensivaikutelman ja ylläpitää mielikuvia. – *Kielikello* 3 s. 13–16.

SJÖBLOM, PAULA 2016: Commercial names. – Carole Hough (toim.), *The Oxford handbook of names and naming* s. 453–467. United Kingdom: Cambridge Scholars Publishing.

STENVALL, JARI 1995: *Herrasmiestaidosta asiantuntijatietoon. Virkamiehistön asiantuntemuksen kehitys valtion keskushallinnossa.* Helsinki: Hallintohistoriakomitea.

SUNTIO, ANNA 2014: *Finnair, Metso ja Sampo – suomen kieli ja suomalaisuus pörssiyhtiöiden nimissä.* Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto, suomen kieli.

Suomen fysioterapialiiton verkkosivut = Liiton historia. https://www.suomenfysioterapeutit.fi/tietoa-liitosta/liiton-historia/ (15.11.2018).

Suomen kielen lautakunta 2001: Yritysnimien oikeinkirjoitus. – *Kielikello* 2 s. 36.

Suomen virallinen tilasto (SVT): Työssäkäynti [verkkojulkaisu]. Helsinki: Tilastokeskus. http://www.stat.fi/til/tyokay/2016/03/tyokay_2016_03_2018-02-16_kat_001_fi.html (4.3.2019)

Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestörakenne [verkkojulkaisu]. Helsinki: Tilastokeskus http://www.stat.fi/til/vaerak/index.html (4.3.2019).

Suomen yritysrekisteri = Suomen yritysrekisterin yritystuotteet. https://suomenyritysrekisteri.fi/yritystuotteet/ (10.08.2019)

Suomi–latina–suomisanakirja. Toimittanut Reijo Pitkäranta. Helsinki: WSOY. 2001.

SUUTARI, TIMO – ZIMMERBAUER, KAJ 2007: Alueellinen identiteetti kuntarakenteen muutosprosesseissa – Aluesamaistumisen olemuksen ja tutkimuksellisten haasteiden jäljillä. – *Kunnallistieteellinen aikakauskirja* 4/07 s. 348–359.

Toiminimilaki = Ajantasainen toiminimilaki. https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1979/19790128 (23.10.2018).

TORRO, FANNY 2013: *Muurakin ja Päijät-Metallin jäljillä: Kielellinen alkuperä ja paikallisuuden ilmeneminen Muuramen yritysnimistössä.* Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto, suomen kieli.

TYYSTERI, LAURA 2015: *Aamiaskahvilasta ötökkätarjontaan. Suomen kirjoitetun yleiskielen morfosyntaktisten yhdyssanarakenteiden produktiivisuus.* Turun yliopiston julkaisuja 408. Turku: Turun yliopisto.

YSA= *Yleinen suomalainen asiasanasto*. http://finto.fi/ysa/fi/ (15.11.2018).

YTJ= Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä. https://www.ytj.fi/index.html (17.12.2018).

LIITE

Aineisto

Suomen yritysrekisteri -palvelun (https://suomenyritysrekisteri.fi/) avulla kerätty:

Pohjois-Savo

Aseman Fysioterapia Oy
Auron Kuopion OMT-Keskus Oy
Coronaria Fysiopalvelu Kunto Kuopio Oy
Coronaria Petosen Fysioterapia Oy
Fitsport Ky
Fysianne
Fysikaalinen hoitola Hieronta ja Rentoutus Oy
Fysikaalinen hoitolaitos Fysiorasti Ky
Fysikaalinen hoitolaitos Karvonen Oy
Fysikaalinen Hoitolaitos Kiurun Kunto Kommandiittiyhtiö
Fysikaalinen hoitolaitos Uusi Aika Oy
Fysio - Lymfa Sirpa Vilhunen
Fysio Kumara
Fysio Sanna Vänni
Fysiolife Ky
FysioMaker
Fysiopalvelu Heta Falck
Fysiopalvelu Kaisa Hänninen T:mi
Fysiopalvelu Marketta Jääskeläinen
Fysiopalvelu Paula Kankkunen
Fysiopalvelu Satu Kuutsa
Fysiopalvelu Tuulikki Laitinen
FysioSenior Ky
Fysio-Symmetria Oy
Fysioterapeutti Sirkka R Immonen
Fysioterapeutti Tarja Mustonen
Fysioterapia Anneli
Fysioterapia Anneli Hautajärvi
Fysioterapia- ja liikuntapalvelu Marjo Sairanen
Fysioterapia Johanna Oy
Fysioterapia Liukkonen & Riihinen
Fysioterapia Maisa Nivalainen
Fysioterapia Merja Arola
Fysioterapia Mirja Katainen
Fysioterapia P. Piskonen
Fysioterapia Petteri Penttinen
Fysioterapia Pulmu Jaakkonen
Fysioterapia R. Raatikainen
Fysioterapia Rautakunto Oy
Fysioterapiakeskus Tupuna Oy
Fysioterapiapalvelu Riitta Niemi
Fysioterapiapalvelu Zemppi
Fysix Oy
Fystanssi
Hanna Nevala Tmi
Hannu Ruotsalainen
Hermoratahierojaopisto J. Martikainen
Hieroja Seppo Laukkanen
Hieronta- ja valmennuspalvelu Erkki Pääkkönen
Hierontapiste Ari Husso
Iisalmen Fysiopiste
Iisalmen Fysioterapiapalvelu
Iisalmen Kuntoutus Oy
Juhlatalon Fysikaalinen Hoitola Oy
Kaarticon Oy
Kaavin fysioterapia Oy
Keiteleen Fysikaalinen hoitolaitos Ky
Kim Lesch
Kiuruveden Fysi-Askel Oy
Kiuruveden Kuntoasema kommandiittiyhtiö
Koulutettu hieroja Satu Kukkonen
Kunnonvartijat avoin yhtiö
Kuntoutuspalvelu Juha Honkalampi
Kuopion kuntokuuri Ky
Kuopion Ortofysio Oy
Leppävirran Kuntoutuspalvelu Oy
Lääkintävoimistelu Jukka Reijonen Oy
Maaningan Fysikaalinen hoitolaitos Ky
Motio Fysio
Nilsiän Aku-Fysio
Nilsiän Fysioterapia Timo Malinen
Oinonen-Taskinen Mirja-Liisa
Parannuksen Fysikaalinen Oy
Pirjan Oy
Puijon Lääkintävoimistelu Oy
Reetta Hartikka
Savon Fysioterapia Kommandiittiyhtiö
Siilinjärven Fysikaalinen Hoitola Oy
Suonenjoen Fysikaalinen hoitolaitos
Suonenjoen Fysioterapia Ky
Susanna Vartiainen
T:mi Marko Taavitsainen
T:mi Pentti Jyrälä
T:mi Raili Räsänen
TARMED Oy
Team Quadratus Oy
Terapiapalvelut Hanne Karoluoto
Tervon Fysioterapia Hanhijoki, avoin yhtiö
Tmi Fysikaalinen hoito J. Hämäläinen
Tmi fysioterapia Niina Ihanus
Tmi FysioTrainer Johanna Lehtonen
Tmi Harrin Hieronta
tmi HK Fysio
Tmi JK-Fysiopalvelu
Tmi koulutettu hieroja Tuukka Malinen

Tmi Leena Niskanen
Tmi Pekka Alavillamo
Tmi Sauli Ylisuvanto
Torikadun Fysioterapia Avoin Yhtiö
Tuusniemen Kuntoutus ky
Varkauden Fysikaalinen hoitolaitos Maija Vilpponen
Varkauden Fysiokeskus Oy
Vehmersalmen Fysioterapia Ky
Virran Fysio Oy

Pohjois-Karjala

Eila Karelia Oy
Fysika Center Ky
Fysikaalinen Hoitolaitos Fil Itä-Suomen liikuntaopisto
Fysikaalinen hoitolaitos Fysiodag Avoin yhtiö
Fysikaalinen hoitolaitos Fysio-Leena Ky
Fysikaalinen hoitolaitos Kuntokammari Ky
Fysikaalinen Hoitolaitos Reijolan Hoitokeskus
Fysikaalinen Hoitolaitos Sirpa Sivonen
Fysio Apu Pyhäselkä
FYSIO- JA LYMFATERAPIA Raisa Muhonen
Fysio Junior Ky
Fysio KipuApu V-M Kostamo
Fysio Lund
Fysio Rinne, fysioterapeutti Seppo Härkönen
Fysio Tytti Räsänen
FysioAila, Aila Kontturi
Fysioanne Anne Myllyrinne
FysioBest Oy
Fysio-Center Atlas Ky
FysioJukola Avoin yhtiö
Fysiokeskus Ikiliikkuja Oy
Fysiolasse Ky
Fysio-MM Oy
Fysiopoint Jarkko Pöllänen
Fysios Pohjois-Karjala Oy
Fysioterapeutti Anne Holopainen
Fysioterapeutti Janne Hirvonen
Fysioterapeutti Riitta Kosunen
Fysioterapeutti Riitta Saukkonen
Fysioterapia Fysiopaimen
FysioTerapia ja OhjelmaPalvelut ReijOpas
Fysioterapia Jokinen
Fysioterapia Tarja Pesonen-Sivonen
Fysioterapiapalvelu Kari-Pekka Kinnunen Komman-diittiyhtiö
Fysioterapiapalvelu Riitta Immonen
Fysioterapiapalvelu Tuike
FysioTurva Jesse Turunen
Heidi ja Jukka Piiroinen Oy
HIERONTA JA HOIVA ROSENIUS TIINA
Hieronta- ja kotipalvelu Sirpa Kiiski
Hieronta Malla
Hieronta Sari Maksimainen
Hierontahoito Arja Viirret ky
Hierontakoto Maarit Poutiainen
Hieronta-Luontaishoitola Pisara
Hierontapiste Hoitohuone Tmi Virve Nevalainen
Hierontapiste Peukalon Voima Tiina Ahosola
Hoito- ja kuntoutus Fysmedi
Hoitomestat Avoin yhtiö
Hoitopiste Rotko Oy
Ilomantsin Fysikaalinen Hoitolaitos
Joensuun Fysiatrinen Kuntokeskus Oy
Joensuun Hierontakymppi Armas Eronen
Joensuun Neurofysio Oy
Joensuun Omt-Keskus Oy
Jussin Hoito ja Huolto Ky
Juuan Fysiokeskus Oy
Kaisun Terapia ja Hoito
Karsikon Fysioterapia
Kesälahden Fysikaalinen Hoitolaitos R. Kovanen
Kiteen Kuntopalvelu Ky
Kontiolahden Lääkintävoimistelu Lintunen Ky
Kuntoasema Räsänen Ky
Kuntokeskus Energy Oy
Kuntoutus ja Hieronta Lahja Toivanen
Lehmolan fysioterapia Oy
Lieksan Fysiokeskus Oy
Marin Sivallus
Niinivaaran Fysioterapia Oy
Nurmeksen Fysikaalinen Hoitolaitos Oy
Outokummun kuntoutus Ky
Pielisjani Oy
Polvijärven Fysikaalinen Hoitola Terhakka Oy
Fysikaalinen Hoitolaitos Apupiste Ky
Porokylän Kuntoutus Oy
Rantakylän Fysikaalinen Hoitolaitos Ky
Ritva Ojanen
Rääkkylän Fysikaalinen Hoitolaitos Ky
Sakari Soikkeli
Seniorisali Oy
Suomen Fysiomentorit Oy
T:mi fysioterapeutti Anita Hirvonen
T:mi Marja-Liisa Räty
T:mi Marjatta Ruotsalainen
Tiistin Fysioterapia Ky
TL terveys- ja liikuntapalvelut
Tmi Henna Pisto
Tmi Sini Törönen
Toiminimi Sointu Tammisto
Työfysioterapeutti Tarja Junnola
Työfysioterapia Anu Kukkonen

Validus
Valtimon fysioterapia Oy
Valtimon Fysioterapia Oy

Etelä-Savo

Anttolan Fysikaalinen
Fysika team OMT Riitta Brunner
Fysikaalinen hoitolaitos Fysiohuone Ky
Fysikaalinen hoitolaitos Kangasniemen kuntoutus
Pekka Kähönen
Fysikaalinen Hoitolaitos Koivula
Fysikaalinen hoitolaitos Suomikunto Oy
Fysikaalinen hoitolaitos Urpo Väisänen Ky
Fysio- ja Lymfaterapia, Saara Savolainen
Fysio42 Oy
Fysioapu Akselin
FysioAskel
FysioHarju
Fysiokeskus OMT Mikkeli
Fysiokeskus Oy Savonlinna
FysioLinna Oy
FysioSatama Oy
Fysio-Sportti Juho-Matti Pimiä
Fysioterapeutti Antti Luukkonen
Fysioterapeutti Antti Tanhuamäki
Fysioterapeutti Henriikka Liuska
Fysioterapeutti Marja Haapala
Fysioterapeutti Marja-Riitta Mutanen
Fysioterapeutti Marjukka Laakso
Fysioterapeutti Roni Lukinmaa
Fysioterapeutti Tuija Pöntinen
Fysioterapeutti Urpo Väisänen
Fysioterapia Anna-Maija Sirviö
Fysioterapia Antti Jussilainen
Fysioterapia & Jalkojenhoito, Arto ja Leila Pekonen, kommandiittiyhtiö
Fysioterapia- ja hyvinvointipalvelut Elisa Hirvonen
FYSIOTERAPIA MARJUKKA KATAINEN
Fysioterapia Minna Honkanen
Fysioterapia Marketta Huoman
Fysioterapia/ Hieronta Jorma Tukiainen Ky
Fysioterapiapalvelu Mikkelin Kunto-pulssi Ky
Fyspiste
Halonen Mika Tmi
Heinäveden fysiokeskus Ky
Helenan Jumppaliike
Hieronta- ja Kauneuspalvelu Adeline
Hieronta Merja Tiainen
Hirvensalmen Fysioterapia Oy
Hoitola Rantafysio Ay
Jaana Nissilä
Jarken-Tiigit Oy
Joroisten Fysioterapia Oy
Kangasniemen Fysica Avoin yhtiö
Kerimäen Fysioterapia Ky
Kimmo Höglund
Kuntopalvelut Eret Tiitinen Tmi
Kuntoutus OmaLiike
Kuntoutuspalvelu Hannu Loikkanen Ky
Mikkelin BBAT Fysioterapia
Mikkelin Fysikaalinen Hoitolaitos Ky
Mikkelin Fysioteam OMT avoin yhtiö
Mikkelin Fysioterapia Oy
Mikkelin Kuntopalvelu Oy
Mikkelin OMT-Keskus Ky
Mikkelin OMT-Klinikka
Mäntyharjun Fysika Fysioterapeutti Tarja Sievänen
Naarajärven Palvelukoti Oy
Osuuskunta Savonlinnan Monitaitajat (OSMO)
Pieksämäen Uuskunto Ky
Psykofyysinen Fysioterapia SOPIVA
Puumalan Fysikaalinen Hoitolaitos Ky
Rantakylän Fysioterapia Tuula Nieminen
Sannan Fysio ja Terveys
Savonlinnan Fysiokulma Oy
Savonlinnan OMT Fysioterapia Oy
SP-FYSIO & GYM ky
Sulkavan Fysikaalinen hoitolaitos
T:mi Inka Kymäläinen
T:mi Pekka Tarkiainen
T:mi Sanni Tiilikainen
T:mi Taina Vesterinen
Tarja Behm
Teemu Suomalainen Tmi
Tmi Arja Tiensuu
Toiminimi Tiitu Kaarakainen
VV-fysio
Vyöhyketerapiahoitola Digitus Kaija Lehtoviita

Suomen yritykset -palvelun (https://www.suomenyritykset.eu/) avulla kerätty:

Pohjois-Savo

AK-Kuntoutus
Aviteri
Carita Mynttinen Tmi
Fysikaalinen Hoitola Fysioterapiapiste Ky
Fysikaalinen Hoitolaitos Fysio Corpus Ky
FysiKallinen
Fysio Annika
Fysio Fitness Club Oy
Fysio V8

FysioElviira
Fysio-Leka Ky
Fysiopalvelu Kirsti Karjalainen
Fysiopraktiikka Nousiainen
FysioPT Taija Myöhänen
FysioSeppä
Fysioterapeutti Päivi Voutilainen
Fysioterapia A. Hemminki
Fysioterapia Liikuntaleppis
Fysioterapia Minna
Fysioterapia RM
Fysioterapia Suvi Kylmälä
Fysioterapia Teppo Heikkilä
Fysioterapiapalvelut V. Peltola
Fysio-Tiimat
FysioWellness Leppävirta
Jalkaterapia Liike
Karttulan Fysioterapia Oy
Katin Fysioterapia- ja Liikuntapalvelut
KHEIRON
Kommilan fysikaalinen hoitola Oy
Kuntoutus M. Kaartinen Ky
Kuopion Kotifysio
Kuopion UrheiluFysio Oy
Liikuntafysiologipalvelut Kokkonen
Mummon Huoltamo
NVV fysioterapia
Psykofyysinen fysioterapia Lea Kröger
Rautavaaran Fysioterapia - Ritva Kolehmainen
Saastamoinen Liisa Hannele
T:mi Päivi Hämelä
Tmi Kristiina Kaila
Tmi Noora Tikka
Tmi Pekka Alavillamo
TT Rehab
Varkauden Medifys Oy
Wellness4you Ky
Vuorelan Fysiokeskus

Pohjois-Karjala

askellusklinikka Oy
Enon Fysikaalinen Hoitolaitos Ky
Fysikaalinen hoitolaitos Niskafysio Oy
Fysio- Ja Kauneuskeskus Fysbea
Fysio Siimestö
Fysiohaka Oy
FysioHulk
Fysioterapeutti Pekka Pitkonen
Fysioterapeutti Ville Jelkänen
Fysioterapia Hanna Hannonen
Fysioterapiapalvelu Jenni Päivänurmi
Fysioterapiapalvelu Leila Sirviö
Fysio-Voimala
Itä-Suomen Neurofysio Ky
KC-Kinesiocenter Oy
Kehotietoisuus & Tasapaino Tmi A. Nylander
Kunto-Metsä Oy
Kuntoutus Lintunen
Lieksan Ortofysio Oy
Maarit Pylvänen
Mindiem
OMT-Fysioterapia Fasetti Oy
PR Hoitopiste
Reijolan Fysioterapia
Safiiri ja Teräs Oy
Tmi Kirsi Häyrynen
Tmi Riitta Koskivirta, Fysioterapeutti Koskivirran kokohoito
Työfysioterapeutti Niko VoutiIainen
Työfysioterapeutti Timo Voutilainen

Etelä-Savo

E.E.P Palvelu
Fysio Tervaranta Tarja Pirinen
FYSIOJASU
FysioPorras Ky
FysioSarit Oy
FysioSport Henna
Fysioterapeutti Antti Tanhuamäki
Fysioterapeutti Jaana Honkanen
Fysioterapeutti JARKKO LAPPALAINEN
FYSIOTERAPEUTTI JUSSI-PEKKA PEITOLA
Fysioterapeutti Tiia Tervonen
Fysioterapeutti Tuija Pöntinen
Fysioterapeutti, OMT Matti Tiainen
Fysioterapeutti, Urheiluhieroja Urpo Joensuu Tmi
Fysioterapia & Kotipalvelu Titi Poutanen
Fysioterapia Arto Löytynoja
Fysioterapia Hannu Kinnunen
Fysioterapia Piia Soikkeli
Fysioterapia Seija Hietapuro
Fyssariina
Hieronta- ja Lymfaterapia Anne Niveri
Iloinen Ilme Oy Savonlinna
Juvan Lääkintävoimistelu Lea Hyötyläinen Oy
Kellarpellon Kunto ja Hoiva Oy
Lauran Terveys- ja Hyvinvointipalvelut Oy
Merja Lautiainen
Mikkelin OMT-Palvelu Ky
Msf-kuntoutuspiste
RehaFit Oy
Ripander Oy

Ronkainen Antti Sakari
Tmi Eeva Koskeli
Tmi Fysioterapia Pentti Happonen
Tmi Kari Kuivalainen
Tmi Tuula Issakainen
Wegelius Fysioterapia